

Millî Şefin dün sabahki nutku

Nutuktan parçalar

«Milletin mürakabesi, idare üzerinde hakiki ve fiili olmadıkça ve böyle olduğuna millet kâinat edinmedikçe halk idaresi vardır denilemez. Onun için Büyük Millet Meclisinin yazı ile ita etmesi en ufak bir tereddüde mahal vermeyecek salâhette olacaktır.»

«Nüfusları çok milletlerin henüz insanîyet ideali için istikrar bulmamış bir siyasetleri karşısında, nüfusları daha az milletlerin başlıca dayanacakları kuvvet, kendi aralarında nifaklı beraberlik kudretlidir. Memleketimizin hali bu bakımdan çok kuvvetli ve çok umudlidir.»

«Bizim Büyük Millet Meclisinin yeni intihabı vesilesiyle onun vasıflarından ve vazifelerinden yenzice bahsetmemizin sebebi ona millet hayatında yeni bir tekâmül temin ettirmek içindir.»

«Türkiyenin istikbalı üzerine teşhis koymak isteyen yabancılar tahsil çağında bulunan gençlerimizin ahlak ve karakterlerindeki sağlamlıktan ders almalarıdır.»

«Türkiyenin istikbalı üzerine teşhis koymak isteyen yabancılar tahsil çağında bulunan gençlerimizin ahlak ve karakterlerindeki sağlamlıktan ders almalarıdır.»

«Türkiyenin istikbalı üzerine teşhis koymak isteyen yabancılar tahsil çağında bulunan gençlerimizin ahlak ve karakterlerindeki sağlamlıktan ders almalarıdır.»

«Türkiyenin istikbalı üzerine teşhis koymak isteyen yabancılar tahsil çağında bulunan gençlerimizin ahlak ve karakterlerindeki sağlamlıktan ders almalarıdır.»

«Türkiyenin istikbalı üzerine teşhis koymak isteyen yabancılar tahsil çağında bulunan gençlerimizin ahlak ve karakterlerindeki sağlamlıktan ders almalarıdır.»

«Türkiyenin istikbalı üzerine teşhis koymak isteyen yabancılar tahsil çağında bulunan gençlerimizin ahlak ve karakterlerindeki sağlamlıktan ders almalarıdır.»

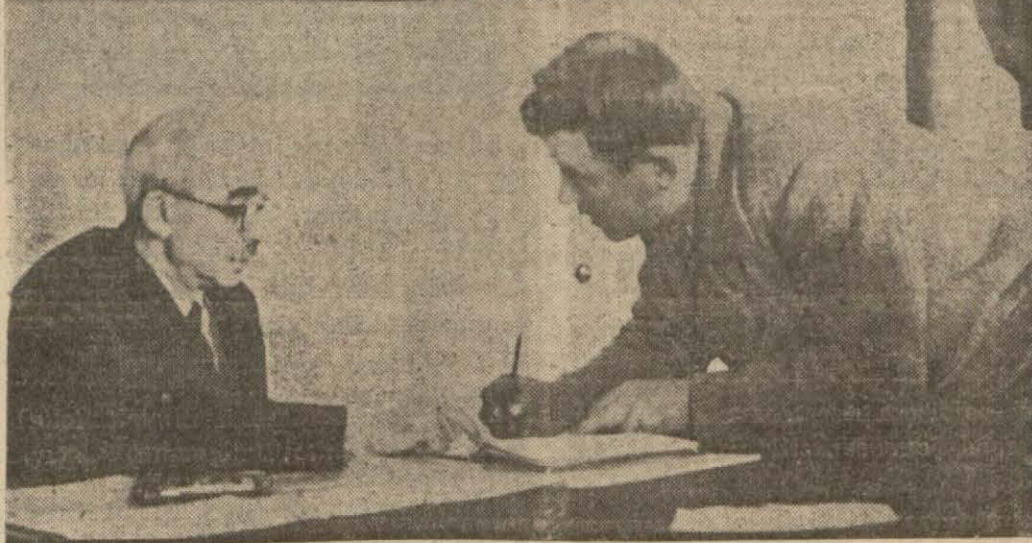
Millî Şef dün Çatalca ve Silivride tetkikler yaptı

Köylünün İsmet İnönü'den başlıca istediği şey: Makine

Cümhurreisinin bir direktifi: "Ziraî asayiş olmazsa birşey yapamayız. İdare âmirleri bu işle alâkadar olmalıdırlar!,"

Millî Şefin tetkiklerini köylü büyük sevinç ve alâka ile karşıladı

Bir köylü, saf, fakat samimî bir eda ile bu sevinç ve alâkaya şu şekilde tercüman oldu: "Senin büyük adam olduğunu şimdi daha iyi anlıyorum, Paşam,"

Millî Şefin dünkü tetkiklerinden iki intiba: Yukarıda İsmet İnönü, Bayan İnönü ve Dahiliye Vekili Silivri hükümet konağında, aşağıda Çatalca köylü ile hasbihal.

Millî Şef İsmet İnönü dün vilâyet mülhakatında yapacakları tetkiklere başlamışlardır. Refakatlerinde Bayan İsmet İnönü, Dahiliye Vekili Faik Öztrak, Kültür ve İktisat Vekili Vefik, Vali Lütfi Kırdar, komutan Hâlis Biyıktaş, Polis müdürü Sadri Aka, eski yaveri Fikret Atlı olduğu halde saat tam birde Dolmabahçe sarayından hareket eden Millî Şef, tramvay caddesini takiben Eminönüne gelmişler,

orada iki gün evvel yanan hanların önünden geçmek arzusunun izhar buyurmuşlardır. Otomobiller, İş Bankasını geçtikten sonra Yerli Mallar Pazarının önünden Sultanhamamına sapsmışlardır. Buradan Beyazda çıkmış ve Şehzadebaşı, Fevzi-paşa caddelerinden Edirne kapıya gelinmiştir. Edirnekapıdan Topkapı yolu ile Küçükçekmeceye, bilâhare de Büyükçekmeceye, (Devamı 10 uncu sayfada)

İsmet İnönü ve Bayan İnönü avdetinde Savaronada

Üniversite gençleri "Son Posta,, ya diyorlar ki

"Onu babam gibi, vatan gibi seviyorum,"

"Atamız öldü. Şimdi bütün sevgimizi babamıza verdik. O memleketini ne kadar seviyorsa biz de onu o kadar seviyoruz,"

Üniversite gençliği dün Millî Şefe karşı büyük ve çok samimî sevgi tezahüratı gösterdi. Denebilir ki bu derece içten ve bu derece coşkulu bir sevgi ile karşılaşmak pek az Millet Şefine nasib olmuştur.

Aşağıda dünkü tezahürata iştirak eden gençlerin Millî Şef hakkındaki düşünceleri ve ihtisaslarını bulacaksınız:

Hukuk ikiden Bülend Ege:

— Lozan kahramanını her şuurlu vatanşah sever. Onu seviyorum. Çünkü kendisinde tanıdığım ideal demokrat tipi buluyorum. Karlı dağlara benziyen başına baktıkça kalbimin her an muhabbetle ve heyecanla çarptığını hissediyorum ve çok samimî olarak ona bağlılık duyuyorum. Şu dakikada bakın gayriihtiyarî gözlerimden yaş akıyor. Onu babam gibi, vatan gibi seviyorum.

Turgul Altıncı.

— Onu çok kederli anlarımızda memleketimizin bütünlüğünü bir çelik kale gibi tutan bir kuvvet olduğu (Devamı 11 inci sayfada)

"Son Posta,, ya ihtisaslarını anlatan Üniversite gençlerinden bazıları

Madridde bir hükümet darbesi oldu, Negrin ve arkadaşları kaçtılar

General Franko ile anlaşmaya taraftar bulunanlar sükûnet içinde iş başına geçtiler

Londra 6 (Hususi) — Dün gece Madridde, Negrin kabinesine karşı, bir hükümet darbesi yapılmış ve Negrin ile arkadaşları iskat olunmuştur.

Muhtelif siyasi liderler, albay Kasadonun riyaseti altında altı kişilik bir millî müdafaa komitesi teşkil etmişlerdir. Madrid garnizonu da siyasi ve askerî seflerin bu hareketine iltihak etmiştir.

Hükümet darbesinin Franko idaresine hiç bir alâkası yoktur. Millî müdafaa komitesi şu zevattan mürekkektir.

Ordu müessili ve Madrid cephesi kumandanı albay Kasado, meb'usan reis vekili mutedil sosyalist ve general Franko ile müzakereler taraftar Basteiro ve gene sosyalist Karillo ve San Andres.

Basteiro millî müdafaa komitesi namına Madrid radyosunda söylediği nutukta demiştir ki:

— Hakikat şudur ki Katalyanın işgalından sonra hükümet uzun müddet Fransada dolaşmıştır. Ve gene hakikat şudur ki hükümet tekrar İspanyaya dönmeğe karar verdiği zaman karşılaşmış bulduğumuz vahim meseleyi halledecek

Negrin

meşruiyet ve nüfuzdan mahrum bulunuyordu.

Negrin hükümet tarafından kendisine verilen generalliği kabul etmeyen albay (Devamı 11 inci sayfada)

Almanyada bir İngiliz casusu

Casusluk hatıralarının en hakikisi ve en mütheyyici Yakında "Son Posta,, da

Hergün

Devlet Reisimizin
Dünkü hitabeleri

Yazan: Muhittin Birgen

Muhterem Devlet Reisimiz, dün Üniversite gençliğine ve dolayısıyla bütün memleketi hitab etti. Nutukta büyük kelimeler, tantanalı cümleler, büyük iddialar yoktur. Bunların yerine memleketin muhtelif işlerine, muhtelif sahalarına, milli hayatın muhtelif tezahürlerine dair samimi hasbihalin sıcak bir dili, iyi duygularla dolu bir baba kalbinin sade ve samimi bir nabazını duyuluyor. Gençliğe hitab ederken iki tavsiyede bulunuyor: Mevâdîk çalışma ve ideal. Avrupa'nın ve modernliğin şartları bunlar olduğunu yüksek salâhiyeti ile, Milli Şef, gençliğe çok güzel anlattı. Ümit ve temenni edelim ki gençlik bu sözlerin derin manalarını ve çok büyük ehemmiyetini anlamış olsun.

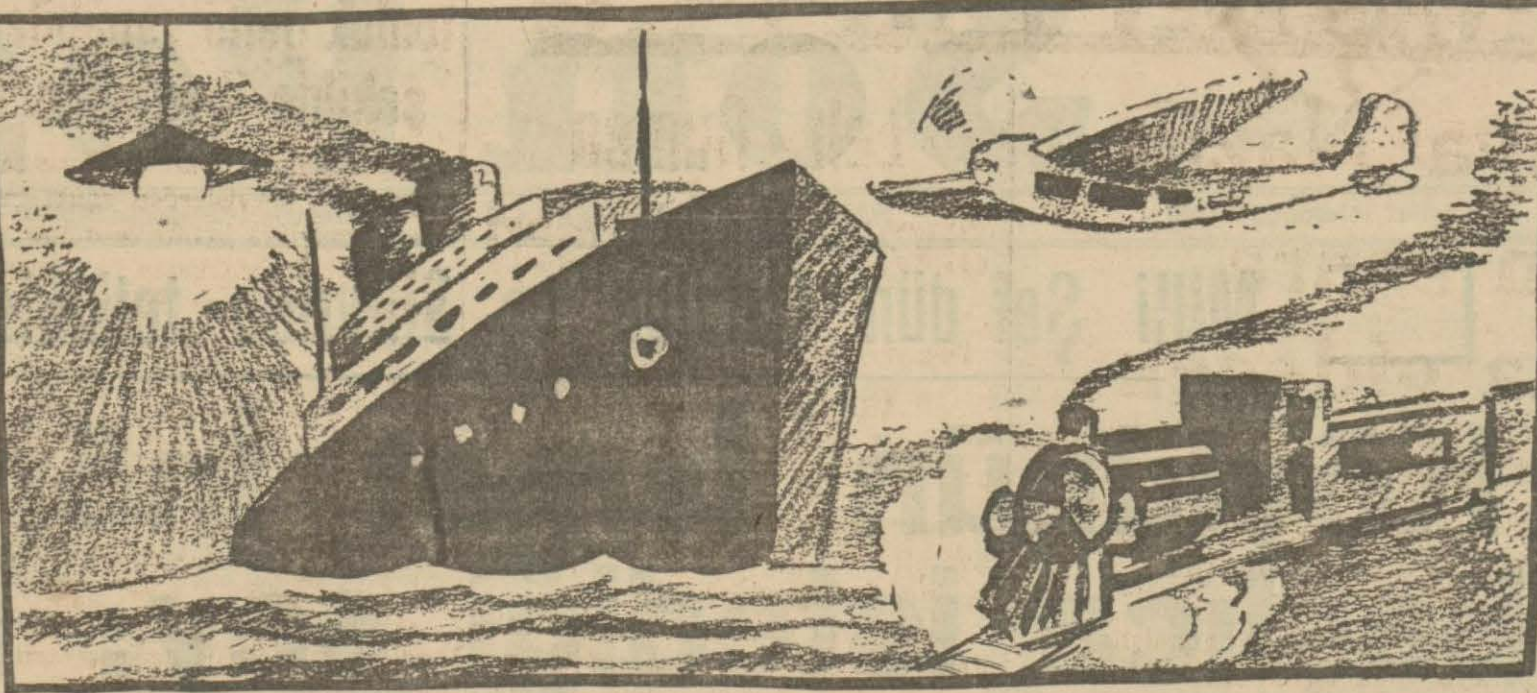
Bizim memleketimizde gençler, ne tahsil ve tettebbü devirlerinde, yani «olma» zamanlarında Avrupalı gençler kadar büyük müskülter karşısında kalıp onlarla mücadele ediyorlar, ne de, tahsilden sonra Avrupalı gençler derecesinde hayat müşkülâtı görüyorlar. Henüz buna alışkın değillerdir; henüz hayatı kolay görmeğe ve kolay yaşamaya meyyaldirler. Halbuki, Avrupada hayat, genç için bilhassa müşkülüdür. Onlar, bu müşkülât karşısında şevk ve heveslerini kaybetmezsiniz mücadeleye ederler ve bu mücadele arasında büyük istidadların sıvırılıp yükseldiği, büyük ihtisasların hem kendilerine, hem de mensub oldukları cemiyetlere ve hattâ bazan bütün insan cemiyetlerine faydalı olan eserler yarattıkları görülür. Bizim gençlerimizde de bu nevi kuvvetlerin inkişafını görmek bizim için zevkli, memleket için de fevkalâde faydalı ve hayırlı olacaktır.

Millî Şef, memleketin umumî işlerinden bahsederken de aynı suretle sade, samimi ve herkese karşı yalnız hakikatleri anlatan bir ifade kullandı. Memleketimizin geriliğini hep biliyoruz; çalışmaya ve daima ileriye gitmeğe muhtaç olduğuna da hep biliyoruz. Nelere muhtaç değiliz ki! Bunların üzerinde durmaya hacet dahi yok. Bütün noksanlarımızı tamamlamak, ancak uzun senelerin dik katlı, itinalı çalışmaları mümkün olur. Bunu kim yapacak? Herkes, bütün halk, bütün millet ve onun bu işleri görmeğe memur edeceği insanlar ve teşkilâtlar. Şu halde memleket içinde, elele vermiş bir kütleye, temiz bir idealizm ve olgun bir tecrübenin verdiği kuvvetlerle mütemadiyen çalışmaya mecburdur. Bu bakımdan bugün noksanlarımız var. Mesela, halkla devlet arasındaki münasebetlerin ıslahı icab ediyor. Halka memleket işlerinde fiilî ve hakikî bir kontrol imkânı vermek ve halkta bu kanaati yerleştirmek lâzımdır, diyor Devlet Reisimiz, bizi cümhuriyetin ve halk idaresinin en mühim meselesine karşı karşıya getiriyor. Biz de biliriz ki, bu iş ne on beş sene, ne de yirmi sene tamamlanamaz. Şimdiye kadar bu yolda yaptıklarımızla iktifa edemeyiz, bu ruhu gündün güne kuvvetlendirecek olan tedbirleri almamız lâzımdır. Şef, bu tedbirlerin alınacağını sade ve samimi kelimelerle, fakat kat'î olarak vâdediyor. Bu vâdeler ve bu sözlerle okuyucularımızın bilhassa dikkatlerini celbetmek isterim. Bir zamandanberi bu sütunlarda bahsettiğimiz «yeni bir devr» e girmiş olmak hâdisesi bu sözlerde mündemictir.

Evet, yeni bir devre girdik. Henüz bu devrin kapısında, hattâ eşliğindeyiz. Bu yeni devirde memleketin bütün müsbet ve toplayıcı kuvvetlerinin memleketin bütün işlerinde hâkim olması imkânlarını temin edeceğiz. Mümtaz bir inkılâbî zümresinin elinde geçmesi zarurî olan zaman geçirilmiştir. Aramızda bundan sonra demokrasinin sözü, prensibi değil, fiilen kendisi hâkim olmak icab eder. Yeni Devlet Reisimiz en başlıca vazife olmak üzere üzerine bu işi almış ve bunu dün bütün Türkiye'ye hitaben açıkça söylemiştir.

Dünkü samimi hitabenin en mühim noktası buradadır. Şimdiye kadar, muhtelif hareketlerle bize yalnız eserlerini ve alâmetlerini gösteren Cümhurreisimiz, dün memleketi gelen bu yeni havayı, yeni siyaseti açıkça ifade etti, Yeni intihab

Resmî Makale: Muvakkat muvaffakiyet, ebedî muvaffakiyet...

Haksız bir muameleye, yahud şiddetli bir harekete maruz kalan insan, içinde derhal bir isyan hissi duyar, biraz incelmış bir ruha malik ise yalnız kendisine değil, bir yabancının bile maruz kaldığı haksızlık önünde müdahaleye kalkar. Fakat bu hareketi bizzat kendisinin haksızlık yapmasına, şiddet göstermesine ekseriya mâni olmaz. İnsan calma kolay ve rahat yaşamının yolunu arar.

dünyanın gördüğü fennî icad ve ihtiraların çoğu da hep insanın bu meyil ve isteğinden doğmuştur. İnsan zulüm ve şiddete meyyal oluşunun sebebi de gene budur. Çünkü şiddetle idare ikna ile idareden daha kolaydır. Fakat tesiri muvakkattir, imar ve ikna ile kazanılan muvaffakiyetin devâmı ise ebedidir.

SÖZ ARASINDA

İspanyol
Cümhuriyetçilerinin
Londra elçisi

Frankonun tanınması ile cümhuriyetçi İspanya hükümetinin artık kanunî bir hüviyeti kalmaması üzerine, cümhuriyet İspanyası Londra elçisi Don Pablo de Azearate, elçilik binasından çıkmış, ve Londra civarında bir «menfi» olarak üç odalı bir eve taşınmıştır. Bu apartmana ayda 450 lira kira vermektedir. Sefir Mister Bruks müstara ismini almıştır. 30 odalı bir köşkten üç odalı bir apartmana geçmek keyfiyeti, en fazla, elçinin, 6 yaşlarındaki çocuğuna tuhaf gelmiş, zavallı nerede oturacağını, hangi sofalarda koşacağını şaşırmıştır. Resmimiz, şirin Amellanin yeni evinde kitab okuyuşunu gösteriyor.

devrine girerken söylenen bu sözler, önmümüzdeki dört senenin bütün siyasî faaliyetine hangi ruhun hâkim olacağını pek güzel gösteriyor.

Muhterem Devlet Reisimizin gazetecilere karşı olan iltifatlarına teşekkür etmeği de unutmuyalım. Yeni devrin bu temiz ve güzel havasını yaratmak için gazetelerin üstlerine düşen büyük vazifeyi ifa edeceklerine eminiz. Arada sı-

Hergün bir fıkra
Benden değil

Nazaretlerden birinin kalem mümeyyizi evvelî ölmüştü. Mümeyyizi sani hemen o gün bir fırsatını buldu. Nazırın yanına çıktı. Nazır etekle dikten sonra:

— Mümeyyizi evvelinizin öldüğü mü duymuşumuzdur, bendeniz onun yerine geçmek isterdim. Bilhassa bunu size ricaya geldim.

Dedi, nazır cevap verdi:

— Bunu benden değil, Azrail'den rica etmeniz lâzımdır.

Bir İtalyan diplomatının
gorib bir hesabı

Bundan on gün kadar evvel verilmiş olan bir ziyafette İtalyanın eski sefirlerinden birinin çok mühim bir nutuk söylemiş olduğunu bir Fransız gazetesi yazmaktadır. İtalyan diplomatı ezcümle demiştir ki:

— «Fransa ile harb etmekten hiç de çekinmeyiz. İşin en kötü tarafını düşünelim. Farzedelim ki vukua gelecek bir İtalyan - Fransız harbinde İtalya mağlûb olmuş olsun!...

Umumî Harb sırasında 1,500,000 maktul vermiş olan Fransa bu harbe çok daha fazla zayıfata verecektir.

Hesab edildiğine göre bir sene içinde gerek asker gerek sivil Fransanın zayıfata muhakkak 10.000.000 nu bulacaktır. rada bazı kusurlarımız da olsa, milletin muhtaç olduğu sevgi içinde birlik ve birlik içinde çalışma havasını yaratmak ve nihayet millî işlerin millî ve demokratik bir kontrol altında cereyanına yardım etme vazifesini ifadan halî kalmıyacağız. Çünkü memleket buna muhtaçtır. Çünkü, yeni devir, bu kadar temiz ve iyi bir ruh üzerine bu kadar güzel bir halk idaresi kurmak istiyor.

Muhittin Birgen

Evlenmek için
Anasını babasını
Dava eden kız

Bu genç kız İngilizdir. 17 yaşlarında. 23 yaşlarındaki sevgilisi ile evlenmek arzusunda. Fakat ailesi razı olmamaktadır. Çıkar yolu, evlenmesine razı olmuyorlar diye ana ve babasını dava etmekte bulan genç kız, Şubatın 13 ün de mahkemeye gitmesine, 13 numaralı dosyasını hâkime vermesine, üstelik, uğur getirir itikadile de yanında siyah bir kedi bulundurmasına rağmen, ana ve babasının mahkemede isbatı vücud etmelerile, dava bir hafta tehir edilmiş, genç kız bu suretle emeline nail olamamıştır. Maamafih genç kız ümidvardır: «Mademki seviyorum, Allah da benimle beraber demektir. Aşkın insanlara ne büyük bir kudret ve hayatiyet verdiğini şimdi anlıyorum» demekte dir.

Sözün kısası

Peki oğlum!
Peki evlâdım!

E. Talu

Soyu gibi, hayatı gibi, alını gibi sak saçlarını başında bir şeref ekli taşıyan Milli Şef İstanbul halkının derdlerini dinliyor.

Her sınıftan, her yaştan Türk vatan daşları onun yüksek huzurunda, hiç bir endişe duymadan, hiç bir tereddüde düşünmeden, serbestçe fikirlerini, dileklerini arz ediyorlar.

O, uğurunda kıymetli ömrünü vakfetmiş sevgili milletini dikkatle dinliyor. Haksız bulduğu iddiaları hilimle, rıfk ile münakaşa ediyor. üzerinde durmağa lâzım gördüklerini inceliyor, alâkadar memurlara bu hususta direktifler, emirler veriyor.

En mütevazı muhatablarına bile muamelesi pederanedir.

— Peki oğlum! Peki evlâdım! Teşekkür ederim çocuğum!

Eminin: Milli Şefin yanından ayrılanlar, kalben evvelce ne kadar müzâhib, ne merbeste derdli olsalar, sarayın kapısından çıkarken büyük bir ferahlık, sonsuz bir ümit ve sevinç duymaktadır. Tıpkı, babasile derleşmiş, tasalı bir mektep çocuğu gibi.

İsmet İnönü, 18 milyon vatandaşın birleşmiş duygularını ifade eden kamutay kararile devletin başına geçtiği gündemleri tam manasile «millet babası» olduğunu gösterdi. Halkta, Ona karşı eskidenberi mevcut hürmet ve muhabbet tabii bütünü ferzendane bir mahiyet aldı.

Birçoğumuz «Demokrasi» nin ulvî manasını şimdi daha iyi anlıyoruz.

Derdini ekseriya (Marko Paşa) ya diletmeğe alışmış olan insanlar için böyle en ulu, en kudretli ve fazla olarak ta alâka gösteren bir merci bulmak paha biçilmez bir mazhariyet. bir nimettir.

Yüce Devlet Reisimizin, yurddaşlarını karşı beslemekte oldukları bu pederan duyguları heyecanla ve minnetle düşürürken, hatırıma büyük Fransız şairi Viktor Hügo'nun Napolyon hakkında söylediği:

«Hakikî aslan kalpleri aynı zamanda hakikî baba kalberidir!»

Mısraı geldi.

Bunun bir misalinin kahraman İnönü'de görmekte ne bahtiyar bir millet olduğumuzu bir kere daha takdir ediyoruz.

Ve şimdi, o neçib, o vakur ve samimi sesin, minnet dolu gönlümde akislerini duyuyorum:

— Peki oğlum! Peki evlâdım!

Varol, Büyük İnönü!

E. Talu

Belçikada parlamento feshedildi

Brüksel 6 (Husufî) — Parlamento feshedilmiştir. Yeni intihabat Nisan'da yapılacaktır.

İki kardeş bir adamı yaraladılar

Beşiktaşta oturan kahveci Ahmed ve kardeşi Cemil evvelki gece, bir müddettenberi araları açık olan Kemal adında birini bıçakla yaralamışlardır.

Yaralı tedavi altına alınmış, suçlular yakalanmışlardır. Zabıta tahkikatı başlamıştır.

TAKVİM

MART											
Kısmî sene			7			Arabî sene			1367		
1934			Rasmi sene			Kasım			120		
Şubat			1939								
22											
SALİ											
GÜNEŞ				Muharrem				İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	26	15	39	18	07	19	35	4	47	10	40
15											
Oğle			İkindi			Akşam			Yatsı		
D.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
Z.	12	26	15	39	18	07	19	35	4	47	10
E.	6	18	9	32	12	—	1	30			

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Millî Şefimizin huzurlarına kabul edilenden bir zat ithaiât ve ihracat tacirlerinin derdlerini anlatırken takas işlerini çok çapaşık bulmuş, bu karışık muamelelere ancak musevi vatandaşlarımızın akıl erdirebildiklerini söylemişti.

Dün bir musevi dostumuzla konuşuyorduk. Bahis bu meseleye intikal etti, dostumuz bu çapaşık muamelelerin yalnız musevilerin anlayabildikleri iddiası karşısında hem gurur duymuş, hem de kızmış:

— Fakat ne olursa olsun bu karışık muamelelerin mes'ulü ne ithaiâtçi, ne ihracatçı, ne de takasçudur, hattâ takasçının tesiri hiç yoktur, yegâne mes'ul sadece parası elân serbest olan devlettir, diye söylendi:

— Ne şekilde? diye sorduk.

Anlattı:

— Farzedelim ki siz ihracatçısınız. Parası serbest olan devlete buğday satacaksınız. Buradan buğdayın kilosunu 5 kuruşa alıyorsunuz, çünkü parası serbest olmanın devlet buğdayın kilosuna bu fiati vermektedir. O halde siz de çaresiz buğdayı 5 kuruşa alıyor, fakat 5 kuruşa aldığınız ma-

li parası serbest devlet piyasasında 3 kuruşa satıyorsunuz, kiloda 2 kuruş ziyânınız var, amma elinizde 3 kuruş kıymetinde serbest para ile buraya dönünce ziyânınızı çıkarıyorsunuz, üstelik kâr da ediyorsunuz. Zira karşınıza ithalâtçı olarak ben çıkıyorum. Parası serbest memleketten 3 kuruşluk bir mal getireceğim, o mal yalnız orada vardır, parasını peşin istiyorlar, bende ise serbest para yok. Hem size geliyorum:

— O, sendeki (3) kuruşa bana verir misin?

— Veririm amma 6 kuruşa diyorsunuz. Çaresiz 3 kuruşa 6 yı veriyorum, siz de bu suretle 3 kuruşluk malı beşe almış olmanın ziyânını çıkarıyor ve üstelik bir kuruş ta kâr ediyorsunuz.

— Peki bu işte takasçı denilen zatın rolü nedir?

— Ne olacak? Sizinle beni tanıştırdı İkimizden de komisyon almak.

Musevi dostumuzun verdiği izahat hem doğru, hem de basittir. Bu izahatı dinledikten sonra meselenin yalnız musevi dostlarımızın akıl erdirebilecekleri bir mesele olduğuna:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TEL GRAF HABERLERİ

Alman Hava Nazırı İtalyadan sonra Afrikaya da gidecek

İngiltere ile Fransa arasında İtalyanın tasavvurları münasebetle sıkı görüşmeler oluyor, birçok mühim Fransız şahsiyetleri Afrikaya gidiyorlar

Paris 6 (Hususi) — Üç hafta müddetle istirahat etmek üzere Cenubi İtalyaya gitmiş olan Mareşal Göring, mezuniyetinin sonuna doğru İtalyan Afrikasını da ziyaret edeceği anlaşılmıştır.

Mareşal Göring, Şimali Afrikadaki bütün İtalyan müstemlekelerini gezecek teftişlerde bulunacaktır.

Fransa ile İngiltere arasındaki müzakereler

Londra 6 (A.A.) — Fransa sefiri Corbin, geçen hafta zarfında gerek Lord Halifax, gerekse Cadogan veya van Sittart ile hergün müzakerelerde bulunduktan sonra dün akşam Parise hareket etmiştir.

Öğrenildiğine göre, bu müzakereler esnasında İtalyanın tasavvurları, Libyadaki yapılan hazırlıklar ve İngiliz-Fransız askerî ve bahri iş birliği meseleleri görüşülmüştür. İngilizler için pek mühim olan bu meseleler zannedildiğine göre Fransa sefirinin Parise hareketini icab ettirmiştir.

Bone ile Halifaks, 15 gün sonra Londrayı ziyareti münasebetiyle iki memleketi alâkadar eden meseleleri tetkik edeceklerdir.

Fransızların hazırlıkları

Tunus 6 (A.A.) — General August

te Nogues, dün Tunusa gelmiştir. Muamaleyh. umumi vali Erik Labonne ve Tunus kıtaları kumandanı General Amedee Blanc tarafından karşılanmışlardır.

General Nogues, dün Labonne ile birkaç kere görüşmüştür. General, refakatinde General Blanc olduğu halde bugün Cenubi Tunus ekspresine tef-tiş gidecektir. Salı günü de tayyare ile Fas'a hareket edecektir.

Tunus hükümetinin emriyle üç İtalyan ve bir Arab gazetesinin Tunusa girmesi yasak edilmiştir.

Cezayir 6 (A.A.) — Cezayir umumi valisi Lebeau, Parise gitmek üzere bugün buradan hareket etmiştir.

İtalyan gazetelerinin neşriyatı

Roma 6 (A.A.) — Bir çok mühim Fransız şahsiyetlerinin Tunusta seyahate çıkmaları İtalyada, hususî bir alâka uyandırmıştır.

Lavoro Fascista gazetesi, Tunus makamlarının birçok İtalyan gazete ve kitaplarını müsadere ettiklerini, Fransanın İtalya ile olan zorlukları arttırmak için hiç bir fırsatı kaybetmediğini ve Tunustaki İtalyanların bir nevi temerküz kampı hayatı geçirmektedir olduklarını yazıyor.

Yukarı Anadolu'da şiddetli kış

Sinob 6 (A.A.) — Üç gün evvel başlayan fırtına bütün şiddetle devam ediyor. Deniz çok dalgalıdır. Vapurlar sığındıkları limanlarda kalmışlardır.

Sinob - Boyabad yolu kardan kapanmış ve münakalatın temini için karla örtülü yollara ameal çıkarılmıştır.

Ş.Karahisar, 6 (A.A.) — Kazamızda bir haftadır rüzgâr fırtınası ve soğuk devam etmekte iken dün kar yağmağa başlamış ve kasaba içerisine 9 santim kar düşmüştür. Bugün de Eğribel dağında yol kapandığından fırtınaya tutulan 11 erkek, 3 kadın Eğribel jandarma karakoluna sığınmıştır.

Belediyeler Bankası esas nizamnamesinde bir madde değişikliği

Ankara 6 (Hususi) — Yurdun imarı yolunda en başta varidat meselesi ve para temini gelmektedir. Bu sebepten dolayı birçok işlerin yüzüstü kaldığı da malumdur. Belediyeler Bankası nizamnamesinin 4 üncü maddesi değiştirilecek ve bu suretle daha uzun vade ile ikrazat yapabilmek için on senelik müddet on beş seneye çıkarılacaktır.

Leh - Rumen siyasi görüşmeleri

Neşredilen resmî tebliğ tam bir anlaşma olduğunu bildiriyor

Varşova 6 (A.A.) — Gafenko'nun ziyareti münasebetle neşredilen resmî tebliğin metni aşağıdadır:

« Romanya hariciye nazırı Gafenko, Varşovadaki ikametinde, Polonya hariciye nazırı Bek'le müteaddid görüşmelerde bulunmuş ve bu görüşmelerde Leh - Rumen ittifakından ve iki memleketin jeo-politik vaziyetlerinin benzerliğinden doğan bütün meseleler yakından ve büyük bir samimilik havası içinde tetkik edilmiştir. İki nazır, bu münasebetle, tam mutabakatlarını müşahade ve tesbit ve iki müttefik memleketi alâkadar eden politik ve ekonomik işlerdeki icraatları için bir koordinasyon tesis etmişlerdir. »

Gafenko saat 15 te Bükreşe hareket etmiştir.

Gafenko'nun beyanları

Varşova 6 (A.A.) — Romanya hariciye nazırı Gafenko yabancı matbuat mümessillerine şu beyanatta bulunmuştur:

« Bek'le olan görüşmelerim seri bir surette memnuniyet verici netice vermiştir. Lehistan'da Romanya menfaatleri ve politikası için tam takdir mevcuttur. Bu takdir, aynı derecede Yugoslavyada ve Balkan Antantı devletlerinde de mevcuttur. »

Yangın yerinde adliyece bugün keşif yapılacak

Sultanhamamındaki yangın facasının tahkikatına adliyece devam edilmektedir. Fakat ateşin için için devam etmesi tahkikatı güçleştirmektedir. Maamafih bugün akşama kadar adli tahkikatın sona ermesi ihtimal dahilinde görülmektedir. Zarar ve ziyan da kat'i olarak tesbit edilmiş değildir. Yanan binalarda kasaların açılması, en kazın gözden geçirilmesi lâzım gelmektedir.

Şimdilik yangın yeri zabıta tarafından muhafaza altında bulundurulmaktadır. Ateşin trikotaj fabrikasından çıktığı kat'i surette tesbit edilmiş de henüz zan altına alınmış kimse mevcut değildir. Yangının ne şekilde ve hangi sebepten çıktığı bugün yapılacak keşif sonunda belli olacaktır.

Diğer taraftan yangın hâdisesi dolayısıyla gazetelerde yangın hakkında tahaddüs eden zarar ve umumî sigorta mesaili hakkında yanlış yazılara tesadüf edildiği beyanile Millî Reasürans tarafından bir tanzih gönderilmiştir.

Bu yazıda her memlekette âme müessesesi haline gelmiş bulunan sigorta şirketleri muamelâtının kanun ve talimatnamelerle tesbit edildiği zikrolunarak müessesenin kayıtlarına nazaran son yangında sigorta şirketlerinin zararı şu suretle tesbit edilmiştir.

Anadolu Sigorta Şirketi 1.330.000, Asil - kûrazion Cenerali 123.500, İstanbul Umum 67.000, Konkord 69.000, Kornhill 170.500, Ahen ve Münih 91.400, Alyans 350.150, Baluaz 339.200, Danüb 39.900, Nordstern 60.000, Fonsiyer 42.000, Helveçya 233.000, İttihadi Mühl 230.000, Ünyon 145.900, Magdeburger Sigorta Şirketi 51.500, Manhaym 629.500, Nord Döyge 114.500, Şark 80.000, Rünlone Adriatika 8.000, Süls 103.000, Britiş Ok 100.000, yekün 4.378.050 lira tumaktadır.

Bundan başka birçok sigortasız zararlar da mevcuttur.

Millî Reasüransın ifadesine göre dününden itibaren tesbit edilen zararların tazmin ve tediyesine başlanmıştır.

Sigorta şirketleri eksperleri dün de yangın zararlarını mahallerinde tesbit ile meşgul olmuşlardır. Asıl faaliyet ancak yangın sahasındaki ateşin tamen sönmemesinden sonra başlayacaktır.

Hasköy tersanesi 5000 tonluk gemi yapabilecek şekilde ihya edilecek

Denizbankın yeni kadrosuna göre lâğvedilen servislerden açığa çıkarılan memurlara henüz tazminat verilmemiştir. Açıkta kalan memurlar dün İktisad Vekâletine müracaat ederek evvelce peşin aldıkları maaş, tamamen sarfettiklerini ve çok müşkül bir vaziyette kaldıklarını ileri sürerek, tazminatlarının biran evvel verilmesini istemişlerdir.

Dün bu hususta kendisine görüştüğümüz Denizbank Umum Müdürü Yusuf Ziya Erzincin:

« Evvelce de söylediğim gibi, lâğvedilen servislerde açığa çıkarılan memurlar hakkında Denizbank kanun ve nizamı dahilinde icab eden muamele yapılacaktır. » demiş. Memurlara ne miktar ve ne vakit tazminat verileceği hakkında kat'i bir şey söylememiştir.

Diğer taraftan bir müddettenberi İstinye fabrika ve havuzlarında tamir edilmekte olan, tamirindeki lüzumsuz masraflar yapıldığı hakkında ortaya bir sürü iddialar atılan Cümhuriyet vapurunun tamiri bitmiş, vapur havuzdan çıkmıştır.

Bugün Karadenize ilk seferini yapacak olan Cümhuriyet vapuru hakkında da umum müdür, yapılan tamirlerden çok iyi netice alındığını ve masrafların evvelce yazıldığı gibi lüzumsuz yere yapılmadığını söylemiştir.

Almanlarla müzakere

Almanya'ya sipariş edilen vapurlar dolayısıyla mevcut ihtilâfları halletmek maksadıyla birkaç gündenberi Alman heyetile yapılmakta olan müzakerelere, dün de devam edilmiştir.

Almanlar, vapurlardaki eksiklikleri şartnamelere uygun bir halde ikmal etmeği kabul ettiklerinden, mevcut noksanları tesbit etmek üzere evvelki gün Almanyadan gelen kazan, makine ve güverte mütehassıslarıyla birlikte dün Etrüsk vapurunda tetkikler yapılmıştır.

Dünkü tetkiklerde Denizbank mütehassısları ile vapur ve kazan komisyonları azaları da hazır bulunmuşlardır. Etrüsk vapurundan sonra diğer vapurlarda da tetkikler yapılacaktır.

Bu tetkiklerin bir haftaya kadar bitirileceği tahmin olunuyor.

Yeni yapılacak gemiler

Haber aldığımız göre İktisad Vekâleti, İngiltereye ismarlanmak üzere evvelce ilk projeleri yapılan 11 vapur hakkında, bugünlerde kat'i bir karar verecektir. Bu vapurların inşaatı için İngiltereden alınan kredinin 10 milyon Türk lirası sarfolunacaktır.

Vekâletin bu on milyon liradan beş milyon lira ile Hasköy tersanesini beş bin tonluk gemi yapabilecek bir şekilde ihya etmeyi ve diğer beş milyon lira ile de Avrupaya siparişler yapmasını düşündüğü haber verilmektedir. Bu hususta yakında kat'i karar verilecektir.

Sabahtan sabaha:

Yazılarımı yakından takip eden Maarif Vekâleti bu sûtunda birkaç fırsatla temas ettiğim terbiye ve muşeret meselesine alâkadar oldu. Gazetelerde çıkan bir haber bunu teyid etti. Vekâlet lise ve orta mekteplerde muallimlerin ders haricinde talebelerine, muşeret kaideleri ve sokak terbiyesi öğretecek konferanslar vermelerini emretti.

Sırf yetişen gençliğin istikbali ve cemiyet terbiyemizin ıslahı maksadıyla ısrarla üzerinde durduğum bu davanın müsbet şekil aldığı görmek beni çok sevindirdi. Bunun için genç Maarif Vekâletimize dostça, arkadaşça teşekkür etmeyi vazife bilirim.

Yalnız Vekâletin muşeret ve sokak terbiyesi ile böyle resmî mahiyette alâkadar olması aileleri ve çocuk babalarını da vazifeye davet edecektir sanırım. Mektebde iyi şeyler öğrenen çocuğun evde, muhitinde fena telkinler, çirkin örneklerle altüst olmasına meydan vermemek lâzımdır. Çocuk kendinden büyüklerinden gördüğü ve işittiği her şeyi makul ve haklı kabul eder. Halbuki birçok ailelerde çocuğun bu nazik vaziyeti, bu kâş ve benimsenmiş kabiliyeti gözetilmeden uluorta her şey söylenir ve her çirkin hareket yapılır. Küfretmek, başkasının şerefile oynamak umumî edeb ve terbiyeye aykırı hareketler yapmak çocuğun ruhunu, benliğini, seciyesini bozar ve bu suretle mektebde öğrendiğin evinde, muhitinde kaybeder.

İnkılâb gençliğini bir kafada, bir formda yetiştirmek istersek en fena hayyat şartları içinde bile çocuğa hayatın iyi ve temiz tarafını göstermemiz lâzımdır. Çocuk babaları bilmelidirler ki çocuklarının yalnız maddî ihtiyacını karşılayan birer insan değil, aynı zamanda onun ruhunu, ahlâkını, seciyesini de tanzim edecek birer mürebbidirler.

Birhan Cahid

Halide Edib artık burada yerleşmek üzere geldi

Zevci doktor Adnan da Mayıs'ta gelecek

Beynelmilel edebiyat âleminde büyük bir şöhrat kazanmış ve geçenlerde Amerikada yapılan dünyanın en zeki kadını müsabakasında ikinci seçilmiş olan büyük Türk romancısı Halide Edib iki gündür İstanbulda bulunuyor.

Halide Edib, pek genç yaşında edebiyat hevesi duymuş, uzun senelerden beri daimî surette edebiyat âlemini ze kıymetli eserler hediye etmiş, eserlerinin birçoku cenabi lisanlarına tercüme edilerek o dillerde de büyük muvaffakiyet kazanmış olan çok kıymetli bir kadınıdır.

1931 senesinde Amerika Kolombiya üniversitesinde 6 ay kadar «Yakın şarkta fikir cereyanları» dersini vermiş ve büyük muvaffakiyetler kazanmıştır. Halide Edib, iyi bir hatibdir.

Bundan başka memleket maarifine de yardım etmiş, Kız Lisesinde tarih muallimliği yapmış, Evkaf mektebinde hocalık ve müfettişlik etmiştir.

Millî Mücadeleye iştirak etmiş olan bu münevver kadını birkaç sene önce Paris'te bulunan zevci Dr. Adnanla birlikte İstanbuldan uzak yaşıyordu. Aradasında yakınlarını görmek için İstanbul'a dönüyordu.

Bu defa İstanbul'a bir daha Avrupa'ya dönmek üzere dönüşü onu sevenleri çok sevindirmişti.

Bu Mayıs ayında zevci Dr. Adnan da İstanbul'a gelecek ve artık burada yerleşeceklerdir.

Bir iki gündenberi Bayan Halide Edibin avdetini duyan yakın dostları ve hayranlarının ardı arkası kesilmez ziyaretlerini kabul etmekte meşgul bulunmaktadır.

Romanya Başvekili vefat etti

Paris 6 (Hususi) — Halen Cenubi Fransada istirahatte bulunan Romanya Başvekili patrik Miron Kristea, ağır hastadır.

İhtiyar patriğin vaziyeti tehlikeli görülmektedir.

Kan «Fransada» 6 (A.A.) — Sıhhi sebeplerden dolayı burada bulunmakta olan Romanya Başvekili patrik Miron Kristea saat 21,30 a doğru vefat etmiştir.

3 noter tasfiyeye tabi tutuldu

Ankara 6 (Hususi) — Geçenlerde mer'iyyete giren noter kanunu noterler arasında tasfiyeyi derpiş etmekte idi. Kanunun bu hükmüne göre Adliye Vekâleti noter sicilleri üzerinde yaptığı tetkikler neticesinde yalnız 3 noteri tasfiyeye tabi tutarak vazifelerine nihavet vermiştir.

Sıra babaların!

Yazılarımı yakından takip eden Maarif Vekâleti bu sûtunda birkaç fırsatla temas ettiğim terbiye ve muşeret meselesine alâkadar oldu. Gazetelerde çıkan bir haber bunu teyid etti. Vekâlet lise ve orta mekteplerde muallimlerin ders haricinde talebelerine, muşeret kaideleri ve sokak terbiyesi öğretecek konferanslar vermelerini emretti.

Sırf yetişen gençliğin istikbali ve cemiyet terbiyemizin ıslahı maksadıyla ısrarla üzerinde durduğum bu davanın müsbet şekil aldığı görmek beni çok sevindirdi. Bunun için genç Maarif Vekâletimize dostça, arkadaşça teşekkür etmeyi vazife bilirim.

Yalnız Vekâletin muşeret ve sokak terbiyesi ile böyle resmî mahiyette alâkadar olması aileleri ve çocuk babalarını da vazifeye davet edecektir sanırım. Mektebde iyi şeyler öğrenen çocuğun evde, muhitinde fena telkinler, çirkin örneklerle altüst olmasına meydan vermemek lâzımdır. Çocuk kendinden büyüklerinden gördüğü ve işittiği her şeyi makul ve haklı kabul eder. Halbuki birçok ailelerde çocuğun bu nazik vaziyeti, bu kâş ve benimsenmiş kabiliyeti gözetilmeden uluorta her şey söylenir ve her çirkin hareket yapılır. Küfretmek, başkasının şerefile oynamak umumî edeb ve terbiyeye aykırı hareketler yapmak çocuğun ruhunu, benliğini, seciyesini bozar ve bu suretle mektebde öğrendiğin evinde, muhitinde kaybeder.

İnkılâb gençliğini bir kafada, bir formda yetiştirmek istersek en fena hayyat şartları içinde bile çocuğa hayatın iyi ve temiz tarafını göstermemiz lâzımdır. Çocuk babaları bilmelidirler ki çocuklarının yalnız maddî ihtiyacını karşılayan birer insan değil, aynı zamanda onun ruhunu, ahlâkını, seciyesini de tanzim edecek birer mürebbidirler.

Birhan Cahid

İngilizler Arablarla anlaşmaya çalışıyorlar

Diğer taraftan da Filistinde çarpışmalar devam ediyor, 7 Arab daha öldürüldü

Londra 6 (A.A.) — Filistin konferansının İngiliz - Arab komitesi bu sabah toplanmıştır. Yahudi ajansının icra komitesi de bir içtima akdetmiştir.

Bazı mahfellerde zannedildiğine göre konferansın büsbütün akim kalması önüne geçilecek ve Arablarla Yahudiler arasında bir anlaşma temin edilebilecektir.

Kudüs 6 (A.A.) — Büyük Britanya ile Arab Murahhasları arasında Filistin işinin hallini tacil için hararetle müzakerelere devam edilmektedir. Londradaki Arab komitesi, Mısır hariciye müsteşarı Emin Osman Paşayı İngiltere hükümetinin son tekliflerini büyük müftiye bildirmek üzere Lübnana gitmeğe memur etmiştir. İyi haber alan mahfellerde söylendiğine göre bu tekliflerde beş senelik bir muahede imzasından maada Yahudi muhaceretinin devamı ve 6 ay müddetle arazi satışının devam etmesi istenilmektedir.

Altı ay sonra bu iki mesele yeniden müzakere edilecektir. Aynı mahfellerde söylendiğine göre, büyük müfti, bu sureti tesviyeyi kabul etmeyecektir. Irak Başvekili Nuri Paşanın bu hususta tekrar tavassutta bulunacağı tahmin edilmektedir.

Suikasdler devam ediyor

Kudüs 6 (A.A.) — Suikasdler devam etmektedir. Dün İngiliz kıt'aları ile yapılan müsademeler neticesinde 7 Arab ölmüştür.

İran hükümeti seyrüsefer nizamnamelerimizi istedi

Ankara 6 (Hususi) — İran hükümeti Türkiyede mer'i, yolların seyrüseferine müteallik nizamname ve talimatnameleri hükümetimizden istemiştir.

Yangınlarda itfaiyenin bol su bulabilmesi için tedbirler alınıyor

Yangınların vaktinde söndürülmesi için icab eden tedbirleri Belediye Fen Heyeti tesbit edecek

İstanbulda vuku bulan yangınları söndürmek için itfaiye susuzluk yüzünden büyük müşkülât çekmektedir. Şehrin eski tarza uyduarak inşa edilmiş yollarının vaziyeti de itfaiyeyi kolaylıkla vazife yapmaktan menetmektedir.

Birkaç gün evvel Sultanhamamında çıkan yangını söndürme işinde de su musluklarının gayri muntazam serpilmiş olması yüzünden itfaiye güçlük çekmiştir. Belediye bu işle yakından meşgul olmağa başlamıştır.

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar gelecek haftadan itibaren yangınların vaktinde söndürülmesi için icab eden ted-

birlerin nelerden ibaret olacağını fen heyetine tesbit ettirecektir.

Yangına karşı korunmak üzere şehrin muhtelif yerlerindeki su depoları vaktile temizletilmiş, su ile doldurulmuştu. Bu su depoları da, az ve gayri muntazam şekilde muhtelif semtlere serpilmiş olması sebebiyle ihtiyacı karşılayamamaktadır.

Şehircilik müteahhisi Prost şehir plânında bu nokta üzerinde ehemmiyetle durmuştur. Bilhasa ahşap binalarla dolu semtlerdeki sokakların çapraz bir halde inşa edilmesi kararlaştırılmıştır. Çapraz sokaklarda vukua gelecek yangınlarda itfaiye daha kolaylıkla manevra yapabilecektir.

Bir kadın bıçakla kocasını yaraladı

Üsküdar'da Sultantepe yokuşunda oturan Necati ile karısı Nerimanın arası bir müddettenberi geçimsizlik yüzünden açılmıştır. Evvelki gece karı koca arasında tekrar bir kavga çıkmış, lâkırdı ile asiyyetini teskin edemeyen Neriman, eline geçirdiği bir bıçakla kocasının üzerine saldırmış ve Necatinin rastgele yerlerine saplamaya başlamıştır.

Vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanan Necati berayı tedavi hastaneye kaldırılmış, suçlu Neriman yakılarak takibata başlanmıştır.

Dentiz işleri:

Boğazda iki serseri mayın görüldü

Karadenizde biri Şilenin Alaçalı, diğeri Midye limanının Çatak mevkiinde iki serseri mayın görülmüştür. Suların tesirile Boğaza doğru sürüklenen bu mayınlar seyrüsefer için tehlikeli bir halde bulunduğundan derhal imhası için müfrezeler gönderilmiştir. Deniz Ticareti Müdürlüğü bütün vapur süvarilerine de malumat vererek Boğazdan geçerken tedbirli bulunmalarını bildirmiştir. Bu serseri mayınların Umumî Harb zamanında Rus limanlarında bulunan ve zamanla koparak Karadenizde dolaşmağa başlayan mayınlardan olduğu zannedilmektedir.

Şehir işleri:

Yeni belediye zabıtası talimatnamesi hazırlanıyor

Mevcut belediye zabıtası talimatnamesi esnafın tamamen kontrolünü temin etmemektedir. Yeniden hazırlanmakta olan talimatnameye bu hususta esaslı maddeler konacaktır.

Nikâh merasimi

Şehrimizin maruf eczacılarından Kâzım Can'ın kerimesi Bayan Nermin Can ile eczacı Bay Mahmud Derman Er'in nikâh merasimi dünkü Pazartesi günü Beyoğlu evlenme dairesinde her iki tarafın akraba ve dostları huzurunda icra kılınmıştır. Tarafeyne saadetler dileriz.

Edebi Seyahat Romanı

Yaprak Aşısı Bürhan Cahid

Arkadaşımız, romancımız Bürhan Cahidin geçen yaz İtalya ve Fransasında yaptığı seyahati esnasında yazdığı bu yeni tarzdaki aşk ve seyahat romanı çok güzel bir şekilde ve resimlerle kitab halinde çıktı. Bütün kitâbcılardan isteyiniz.

Tevzi yeri: (KOROĞLU) matbaası

Türkkuşu bu yıl faaliyetini artırıyor

Türkkuşu bu sene Temmuz ayında faaliyete başlayacak ve bütün şubelerde Havacılık kampları açılacaktır. Türkkuşuna yazılmakta olan talebe miktarı artmaktadır. İnönü kampı tesisatı ihtiyaçları karşılamamakta ve bu sebeble şubelerde de kamp kurulması mecburiyeti hâsıl olmaktadır.

Bugüne kadar yapılmış olan kayıtlar geçen seneden iki misli fazladır. Gazi-anteb, Balıkesir, Denizli iliselerinde de Türkkuşuna üye kaydına başlanmıştır. Bu sebeble bu senenin mevcudu geçen seneye nazaran üç dört misli fazla olacaktır.

Türkkuşu eski şubeleri, buldukları yerlerde Hava kampları hazırlığına başlamışlardır. Gazianteb, Balıkesir, Denizli talebesi ise İnönü'ne getirilecektir.

Haber aldığımız göre Maarif Vekâleti Türkkuşuna ve Türkkuşu uçucularına azami kolaylık gösterilmesi için alâkadarlara emir vermiştir.

Türkkuşu umum müdürlüğü, bu seneki talim ve terbiye için 40 dan fazla tayyare, 260 kadar da plânör hazırlamıştır.

Bu suretle Türkkuşunun önümüzdeki yaz devresinde yetiştireceği talebe sayısının bini geçeceği tahmin edilmektedir.

Dün yedi yangın başlangıcı oldu

Kadıköyünde Damacı sokağında 8 numaralı evde oturan Onnik'in odasında yanan sobanın tesirile baca kurumları tutuşmuştur. Ateş, sırayetine meydan verilmeden söndürülmüştür.

★ Nuruosmaniyyede Koçoya aid 15 numaralı gazoz fabrikasında dün gece yangın çıkmıştır. Ateş, fabrikanın içinde bulunan bazı eşya kısmen yandıktan sonra itfaiye tarafından söndürülmüştür. Zabita tahli-kata başlamıştır.

★ Silivrikapıda 37 numaralı evde oturan Zeynebin odasında bulunan mangaldan sıyrılan kıvılcıklar yatak ve yorganları tutuşturmuştur. Ateş, büyümesine meydan verilmeyen komşular tarafından söndürülmüştür.

★ Yeşilköyde İstanbul caddesinde 34 numaralı evin baca kurumları tutuşmuş, ateş, sırayetine meydan verilmeden itfaiye tarafından söndürülmüştür.

★ Fenerde Sancaktar yokuşunda 2 numaralı evde oturan Münifenin odasında yanan sobanın tesirile baca kurumları tutuşmuştur. Ateş, sırayetine meydan verilmeden ev halkı tarafından söndürülmüştür.

★ Kocamustafapazada Akarca sokağında 57 numaralı evde oturan Hatice'nin odasında bulunan mangaldan sıyrılan kıvılcıklar yatak ve yorganları tutuşturmuştur. Ateş, sırayetine meydan verilmeden itfaiye tarafından söndürülmüştür.

★ Dün Beyoğlunda Yenisehirde Papaz köprüsünde bahçıvan Mustafa'ya aid 35 numaralı kulübede yangın çıkmıştır. Ateş, sırayetine meydan verilmeden kulübenin kapısı yanmış olduğu halde itfaiye tarafından söndürülmüştür.

ŞEHİR TİYATROSU

Tepebaşı

Dram kısmında

Buakşam saat 20.30 da

ANNA KARENİN

7 tablo

HALK OPERETİ

Buakşam saat 9 da

ŞİRİN TEYZE

Macar Baleti

Pek yakında:

ZOZO DALMAS

HALK op-retinde

TURAN Tiyatrosu

Bu akşam Halk gecesi

Ertuğrul Sadi Tek ve

arkadaşları

iki oyun birden

Vedat Nedim Törün kaleme

aldığı KÖR 3 P.

KIRALIK PANSİYON vodvil 1 P.

(Se) Atilla revüsü büyük varyete Localar

200 her yer 20 paradi 10 kuruş

Bir apartman kapıcısını tramvay çığnedi

Evvelki gece Beyoğlunda bir adamın ölümlü neticelenen feci bir tramvay kazası olmuştur.

2847 numaralı vatman Muammerin idaresindeki 14 numaralı Harbiye - Aksaray tramvay arabası, evvelki gece Taksimden Galataya doğru inerken Aleksan adında yaşlı bir adama çarparak altına almıştır. Kaza sonunda her tarafı ezilmiş bir halde tramvayın altından çıkarılan Aleksan, derhal ölmüştür. Ölen adamın birkaç çocuk babası olduğu ve Taksimde Abdülhak Hâmid caddesinde Cennetpalas apartmanının kapıcılığını yapmakta bulunduğu anlaşılmıştır.

Vak'aya müddetumumî muavinlerinden Turgud el koymuş, suçlu vatman yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

İnhisarlar Umum Müdürü dün Londraya gitti

İnhisarlar umum müdürü Mithat Yenel, dün akşam seplon ekspresle Londraya hareket etmiştir.

İnhisarlar müdürü Londrada bir hafta kadar kalacak ve inhisarlar mamulâtının ve Türk tütün limited şirketinin satışları hakkında İngiliz firmalarile temaslarda bulunacaktır.

İnhisarlar umum müdürünün bu Avrupa seyahati esnasında bazı Avrupa merkezlerinde yeni satış şubeleri açılması üzerinde de tetkiklerde bulunacağı anlaşılmaktadır.

Umum müdür geçen sene de Londraya giderek uzun müddet kalmış, inhisarlar idaresini ve tütün limited şirketini alâkadar eden meseleler üzerinde temaslarda yapmıştı. Mithat Yenel bu seyahatinde bilhasa İngiltereye tütün satışları yapılması hakkında müzakerelede bulunacaktır.

Umum müdürün dün Londraya hareketinden evvel inhisarlar idaresinde şeflerin iştirakile bir toplantı yapılmıştır.

Kültür işleri:

Maarif Şûrası hazırlık toplantıları devam ediyor

Ekalliyet ve ecnebi mekteplerinin ilk kısımlarında türkçe muallimliği yapanlar dün saat 16 da Dam Dösiyonda toplanarak Maarif Şûrasına yapılan hazırlık etrafında konuşmuşlardır.

Müteferrik:

Gümrüklerde bazı terfi ve nakiller yapıldı

Gümrük başmüdürlüğü neşriyat şefi Şevket Etikan 30 liradan 35 liraya terfi etmiştir. Başmüdürlüğün diğer memurları arasında da bazı terfi ve nakiller yapılmıştır.

Toplantılar:

Çocuk Esirgeme Kurumunun konseri

Şişli Çocuk Esirgeme Kurumu menfaatine 7 Mart Salı akşamı saat 21 de Fransız tiyatrosunda müzik profesörü Mühendisyân idaresine Paris Müzik Muallim mektebinin mezun Bayan Mazlûmun iştirakile bir konser verilecektir.

İnşaat ilânı

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden:

1. — İzmit Sellüloz Fabrikası yanında tesis edilecek transformatör binası inşaatı vahidi fiat esasile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.
2. — İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 15.497,70 liradır.
3. — Eksiltme evrakı Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden 5 lira bedelle satın alınabilir ve İzmitte Sellüloz Sanayi Müessesesi Müdürlüğünde görülebilir.
4. — Eksiltme 17.3.1939 Cuma günü saat 16 da Ankarada Sümer Bank Umum Müdürlüğündeki İnşaat Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.
5. — Muvakkat teminat 1165 liradır.
6. — İstekliler yaptıkları inşaat işlerini gösterir vesika suretlerini ibraz edeceklerdir.
7. — Teklif mektublarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 şekilde Sümer Bank U. Müdürlüğü muhaberât şubesine teslim edeceklerdir.
8. — Posta ile gönderilecek tekliflerin, eksiltme saatinden nihayet bir saat evveline kadar gelmiş ve zarflar mazbut şekilde kapatılmış olması lâzımdır.
9. — Banka bu inşaatı dilediği müteahhide verebileceği gibi eksiltmeyi tamamen hükümsüz sayabilir. «782» «1482»

Belediye Sular İdaresinden Kapalı zarflı münakasa ilânı

İdaremizin Göksu Elmalı bendindeki terşih havuzları için satın alınacak 400 m 3 Sultançiftliği kumu kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

1 — Bu husus için tanzim edilen şartname idaremiz Levazım servisinde parasız olarak alınabilir.

2 — Talibler şartnameye göre hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü olan 27/Mart/939 Pazartesi günü saat 16 ya kadar Taksimdeki idare merkezinde Müdürlüğe vermelidirler. Bu saatten sonra getirilecek zarflar kabul edilmez. (1480)

Havza Malmüdürlüğünden:

Köyü	Cinsi	Mevkil	Hududu	Tapunun miktarı	No.	Tarifi
Çeltik	Evvelce değirmen eylevm bir bab Şeref namile un fabrikası	Kara Kaya	Yemini İspir Yesarı bend cephesi ırmak arkası İlya ve biraderleri ile mahdut Şarkan Gendi tarlası	1600	7	K. Sani 930
Boyalıca	Tarla		garben Sadullah ce-nuben belvar yolu şimalen Karaçay	40	10	1. Kanun dönüm 319

Havzanın Boyalıca mahallesinden Hasan Saatin hazineye ve hususî muhasebeye olan borcundan dolayı tahsili emval kanunu hükümleri çairesinde yukarıda cins ve miktarı yazılı bir kıt'a un fabrikasile bir kıt'a tarla haczedilerek 1/3/939 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ihaleye vaz edilmiş olup 21/3/939 tarihine tesadüf eden Salı günü saat 14 de ihalesi icra kılınacağından taliblerin yevmi ihaleden evvel % 7 buçuk pey akçelerini Maliye veznesine yatırmaları ilân olunur.

Şuhut Belediye reisliğinden:

- 1 — Şuhut kasabasının Nafia Vekâletinden musaddak projesi mucibince yapılacak elektrik ve makine tesisatı (18963) lira (49) kuruş bedeli keşifle kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Eksiltme 27/3/939 tarihine müsâdif Pazartesi günü saat 15 de Şuhut belediyesinde toplanan encümen tarafından yapılacaktır.
- 3 — Muvakkat teminat (1422) lira (26) kuruştur.
- 4 — Bu işe aid olan proje, hülâsai keşif, malzeme, montaj şartnameleri hesabat ve münakasa şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi bir lira mukabilinde Şuhut belediyesinden alınabilir.
- 5 — İstekli olanlar Nafia Vekâletinden alınmış enstelâktörlük vesikası, buna mümasil tesisat yaptığına dair alınmış bonservislerle münakasa gününden en az sekiz gün evvel Afyon vilâyetine müracaat ederek ehliyet vesikası almış olması ve bu vesaike teklif mektubuna raptent ihale saatinden bir saat evveline kadar Şuhut belediye reisliğine makbuz mukabilinde tevdi etmeleri veya posta ile göndermeleri ilân olunur. (1367)

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

- 1 — Evsafına uygun 1200 adet kuru pil müteahhid nam ve hesabına İstanbul Gedikpaşa Jandarma Satınalma Komisyonunca 13/Mart/939 Pazartesi saat 11 de açık eksiltme ile satın alınacaktır.
- 2 — Şartname ve evsaf her gün adı geçen komisyonunda görülebilir, veya bedelsiz alınılabılır.
- 3 — 2490 sayılı kanun şartlarını haiz isteklilerin teklif edecekleri fiatların yüzde yedi buçuğu üzerinden ibraz edecekleri ilk teminatlarla yazılı gün ve saatte komisyonunda bulunmaları. «1265»

Viyana baletleri ve büyük Dans Filmlerinin
Sarışın ve Sevimli yıldızı...

LILIAN HARVEY

Yarın akşam **SÜMER** Sinemasında

Valsleri... Dansları... Lüks Ve İhtişamı
ile cidden şayanı hayret ve göz kamaştırıcı

KIRIK ZAMBAK

emsalsiz, zengin ve muhteşem filminde görünecektir.

Dikkat: **SAKARYA** Sineması

Fiatlarda hiç bir zam yapmaksızın sinemacılığın bir zaferi olan ve

Dâhî San'atkar **RONALD COLMAN** in Fevkalâde temsili bulunan

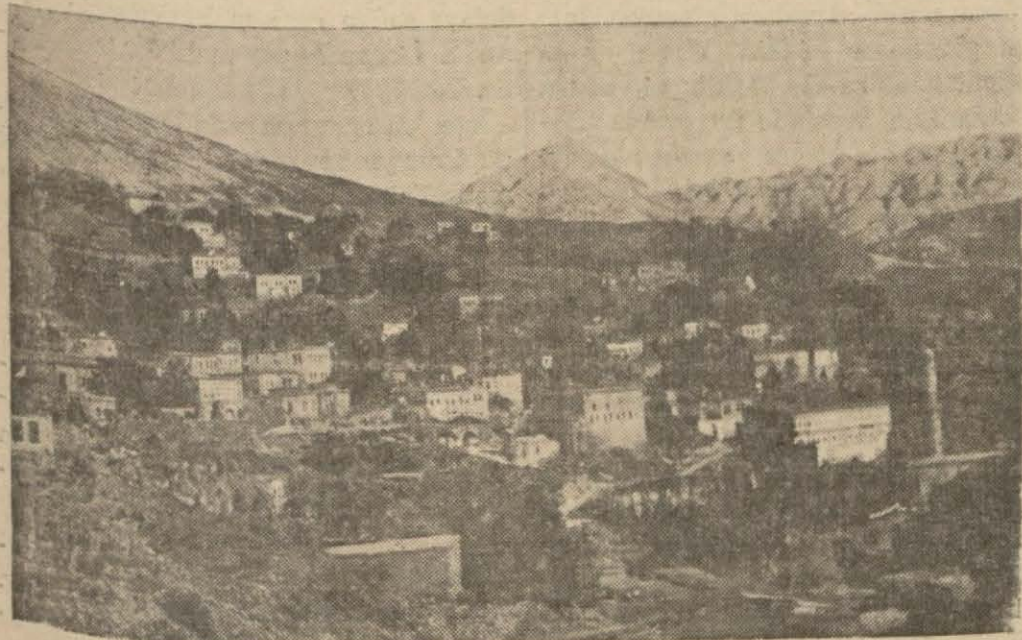
GAİP UFUKLAR

Fransızca sözlü Şaheserini önümüzdeki Perşembe Matinelerden itibaren göstermek fedakârlığında bulunacaktır.

MEMLEKET HABERLERİ

Bitlis demiryoluna kavuşacağı günü bekliyor

Bağrında birçok zengin madenler saklı bulunan Bitlis trene kavuşmakla Türkiye'nin sayılı sanayi şehirlerinden biri olacak

Bitlisten güzel bir görünüş

Bitlis (Hususi) — Bundan evvelki mektublarımda vaziyeti umumiyesinden bir nebze bahsettiğim Bitlis, bütün bu vaziyetlerle ilerisi için çok kuvvetli bir varlığa namzed bir şehirdir. Bu itibarla yerinin Bitlisi, bugünkü varlığından yüz defa daha fazla bir bahtı yarlığa kavuşacak mes'ud günlerin arifesinde bulunmaktadır. Memleketin can damarı sayılan trenin bir an evvel gelmesi beklenmektedir.

Hergün geçtikçe yurdun bir köşesinde temelleri atılan fabrikaların pek kısa bir zamanda faaliyete geçtikleri gibi Bitlisin de yarın kurulmuş fabrikalarının bacalarından dumanların tütmeye başladığını göreceğimiz günler pek uzak değildir.

Fitri zekâ ve kabiliyetlerle ticaret âleminde kendilerini göstermiş olan Bitlisin müstaid evlâdları, trene kavuştuğu gün endüstri aşkını da pek kısa bir zamanda duyup bunda da en başa geçeceklerine hiç şüphe edilmesin.

Tabii varlıklar ile ve bağrında saklı zengin madenlerle Bitlis şehri de buna çok müsaidir. Bu itibarla Anadolu-İran demiryolunun buraya ulaşmasını müteakib Bitlis, doğu illerinin iktisadi

hayatında çok mühim bir rol oynayacaktır.

Böyle bir varlığa kavuşmak sayesinde Bitlis, geçmiş acılarını unutacak, yolsuzluk ve yokluk derdlerini tarihe gömecek ve büyük bir zenginlik içinde kendini imara başlayacaktır.

Hem şarkta sanayileşme faaliyetinin ilk hareket merkezi olacak, hem bir çok fabrikaların temellerini atacak ve belki de yakın bir istikbalde bakır madeni ve Karabük kadar ileri gitmiş sinai bir şehir olmağa çalışacaktır.

Şimdi Bitlis; memleketin umumî hayatını değiştirecek, istihsalâtını çoğaltacak böyle bir güne kavuşmak heyecanı içindedir.

Kayaoğlu

Mardinde okuma odası

Mardin (Hususi) — Halkevinin alt katında büyük bir salon okuma odası olarak açılmıştır. Bilûmum gazete ve mecmuaların getirildiği salon çok rahat görmüş ve münevverleri bir araya toplayan bir şehir klübü haline gelmiştir. Bu güzel eserden dolayı halk Ev başkanı doktor Aziz Urasa müteşekkirdir.

Ceyhanda belediye çalışmaları

Ceyhan (Hususi) — Ceyhan belediye encümeni içtimalarına devam etmektedir. Diğer taraftan imar encümeni de aynı şekilde hummalı bir faaliyet göstermekte ve bu arada bir de sekiz senelik bir program hazırlanmaktadır. Bu program Ceyhan kasabasının imarı yolunda çok mühim madde ve esasları ihtiva etmektedir.

Programın tatbiki 200 bin lira sarfile tamamlanacağından meclis, konacak tahsisata göre yapılması lâzım gelen işleri senelere taksim edecektir.

Kasabanın bilhassa çamurdan kurtarılması hususunda belediye gereken tedbirleri almaktadır.

Şimdiden mühim miktarda yol malzemesi mübavaasına başlanmıştır. Bu iş hitama erdikten sonra derhal yol inşası faaliyetine geçilecek ve bu hummalı çalışma sayesinde ve pek kısa bir zaman zarfında binlerce metre murabai yol yapılacak ve kasaba çamurdan kurtarılmış olacaktır.

Elektrik tesisatının münakasaya çıkarılması hakkındaki muamelât tekemmül etmiş ve encümen de bu hususta icab eden kararı vermiştir.

Adapazarında bir bataklık kurutuluyor

Adapazarı (Hususi) — Adapazarının şimali garbi istikametinde bulunan Kökçeören bataklığının kurutulmasına devam edilmektedir. İki makine mütemadi bir surette çalışmaktadır. Makineler şimdiye kadar 600 metrelik bir saha üzerinde faaliyet göstermiştir. 600 metre daha ikmal edilirse köylünün açmış olduğu kanalla birleştirilecek ve binlerce dönüm arazi su altından kurtarılacaktır.

Sebzesi ucuz bahtiyar bir kasaba

Biga (Hususi) — Burada göze çaracak derecede bir kış sebzesi bolluğu vardır. Pazar günleri çarşıya gelen arabalar dolusu lâhnalar, adeta birer küçük karlı dağ gibi duvar boylarında yükselmekte, prasa yığınları da onlardan aşağı kalmaktadır.

Bu münasebetle dört beş kiloluk lâhnalar yüz paraya, bir kucak prasa beş kuruşa bir kilo ıspanak da iki kuruşa kadar satılmaktadır. Kuzubaşı gibi büyük kerevizlerin altmışar paraya satılması halkı çok memnun etmekte, bu ucuzluk geçimi hayli kolaylaştırmaktadır.

Arifiye eğitmen mektebi açılıyor

İzmit, (Hususi) — Arifiyedeki eğitmen mektebi binasının inşaatı tamamlanmıştır. Eğitmen kursu Nisanda açılacak ve yeni sene tedrisatı bu yeni binada başlayacaktır.

Eğitmen kursuna bu sene 250 talebe iştirak edecektir. Bu talebelerin 70 i Bursadan, 30 u Bilecikten, 50 si Boludan, diğerleri de vilâyetimizden olacaktır.

Geçen sene köylüler tarafından inşasına başlanan 100 köy mektebinden 60 mın inşaatı da nihayet bulmuştur. Gelecek senelerde vilâyet dahilindeki köylülerin hemen hepsinde birer mekteb bulunacaktır.

Yurddan Resimli Haberler

ToKatta Nafia binasının açılışı merasimi yapıldı

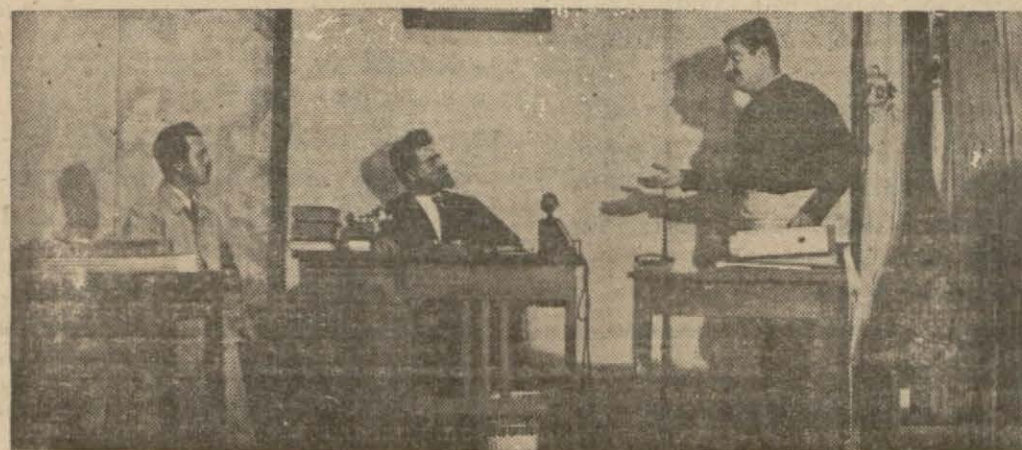

Tokat (Hususi) — Yeni şehir plânına göre ilk adım atılmış ve bu meyanda inşaatı ikmal edilmiş olan konforu haiz modern binanın altında elektrik motoru ile çalışan tesviye torna tezgâhlarını havi atelyesi ve bir döküm yeri ile iki kamyon garajı ve sekiz silindirik makinesini muhafaza sundurması akar su havuzunu müstemil nafia binasının açılma resmi yapılmıştır. Merasimde vali Faiz Ergun başta olmak üzere kurmay başkanı ve yüksek rütbeli

ümera ve devair müdiranı ile içtima halinde bulunan umumî meclis üyeleri belediye, Halkevi, parti başkanları bulunmuşlardır.

Bu arada müdür Mazhar Demirkuş kısa bir söylev vermiştir. Buna vali Faiz Ergun cevap vermiş ve Nafia müdürümüzü takdir etmiştir. Resim nafia binasının açılışında bulunan vali ve komutanlarla diğer zevatı göstermektedir.

Ayvalık Halkevinde temsiller

Ayvalık (Hususi) — Halkevi gösterit kolumuz Kanun adamı isimli piyesi temsil etmiştir. Fevkalâde dekor ve kudretle oynanan bu eser muhitte iyi

bir tesir bırakmış ve 3 gece oynanarak 1200 vatandaşın görmesi mümkün kılınmıştır. Resim Kanun adamından bu sahneyi göstermektedir.

Divriği Halkevinin temsilleri

Divriği (Hususi) — Halkevimiz faaliyetlerine devam etmektedir. Bu arada uzun zamandanberi hazırlanan Kozanoğlu piyesi muvaffakiyetle

oynanmış ve çok takdir görmüş tür. Resimde Divriğili gençleri bu piyesteki kıyafetleriyle göstermektedir.

Biga iskelesi beton olarak yapılacaktır

Biga (Hususi) — Yıllardanberi tamir yüzü görmeyen ve bundan bir kaç ay önce çökmüş olan nahiyemizin ahşab iskelesi 8000 lira kadar bir para sarfile gene ahşab olarak yapılmaktadır. Bu iskelenin biraz daha ötesine gelecek Haziranda 150,000 lira sarfile asri beton ve geniş rihtımlı yeni bir iskele inşa edilecek, yanlarına da gümrük ve acenta binaları, antrepolar ilâve olunacaktır.

Bir aya kadar inşaatı hitama erecek olan ahşab iskeleden de beton iskele yapıldıktan sonra yelkenliler, kayıklar, motorler başkaca istifade edeceklerdir. Bu seneki bütçeye tahsisatı konmuş olan yeni iskele 140 metre uzunluğunda olacak, küçük ve fakat şirin olan kasabamızı bir kat daha güzelleştirecektir.

Ahşab iskelenin tamiratı henüz bitmemiş olduğundan şimdilik vapurlar açıkta demirlemekte, yolcularla tüccar malları kayıklarla sahile nakledilmektedir.

Samsuda kış şiddetli

Samsun (Hususi) — Şiddetle başlayan kış devam etmektedir. Kar mütemadiyen yağıyor.

Çukurovada Eti Türklerle hars çalışmaları yapılıyor

Adana (Hususi) — Çukurovadaki Eti Türklerinin ana dilimizi çabucak öğrenmeleri için her türlü tedbirler alınmış ve faaliyet ilerlemiştir.

Adana hars komitesi yeni neşriyat ve konferans serileri hazırlamıştır. Neşriyat kolları için yirmi öğretmen ayrılmıştır. Ayrıca her pazar günü, irşad gezileri yapılmaktadır. Muallimlerden, doktorlardan ve şehirdeki münevver gençlerden mürekkep kafileler, bir kaç kol halinde köylere gitmekte, Eti Türk köylüsü ile temas yapmaktadır.

Gümüşhacıköy Halkevi açıldı

Gümüşhacıköy (Hususi) — Kazamızda halkın büyük alâka ve heyecanla karşıladığı, Halkevinin açılma töreni yapılmıştır.

Hükümet doktoru Nedim Cankur tarafından veciz bir hitabe verilmiş, açılış merasimi bittikten sonra Halkevi salonunda misafirlere ikramda bulunulmuştur.

Öğretmen Cemil Solakoğlu tarafından «Halkevleri ve Kemalizm» adlı bir konferans verilmiştir.

Sporcu gençlerin hazırladığı büyük müsamer programı da ayrıca muhitte memnuniyetle karşılanmıştır.

Samsun Halkevinde toplantı

Samsun (Hususi) — Halkevi yıldönümü bayramı Samsunda da tam bir sevinç ve neşe ile kutlanmıştır. Muhtelif söylevler verilmiş, şiirler okunmuş, gerek gündüzkü tören, gerek akşamki müsamer çok muntazam olmuştur. Resmimiz, Halkevi konferans salonunda vali ve C. H. P. başkanı Fuad Tuksal'ı hazurunla bir arada göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Birçok alimler insanın çok yaşaması için...

... Yalnız ot nev'inden yemekler yemesi icab ettiğini söylüyorlar..

... Ot: yiyen hayvanların et yiyen hayvanlardan uzun ömürlü olmasını da misal olarak zikrediyorlar.

Hasan Bey — Kuru fasulye ile ıspanaktan başka şey yiyemiyenleri teselli ediyorlar, desene!

Hâdiseler Karşısında

Yangından sonra

M atbaanın telefonu çaldı, aç-
tum, tanımadığım bir ses:

— Alo,
Dedi.
— Alo, burası Son Posta gazetesi.
— Ben bir okuyucunuzum, Kadıköy -
den telefon ediyorum.
— Buyurun sizi dinliyorum.
— Gazetenizde Sultanhamamı yangını
zayıfına dair bir takım rakamlar vardı.
— Hesabda eksiklik olsa gerek.
— Zannetmem.

— Ben eminim, yangın gecesi, yangını
görür görmez bizim Kadıköyden, «yangın
belki mağazalarımıza, yazhanelerimize
yakındır» düşüncesiyle son vapurla İstan-
bula inenlerin sayısı beş yüzü mütecaviz-
di. Bunlar yangının kendi mağazalarına,
kendi yazhanelerine fersah fersah uzak
olduğunu öğrenince Beyoğlu barlarına
dağılmışlardır. O gece sarfettikleri para-
nın yekünü beş bin lirayı mütecavizdir.

— İkazımıza teşekkür ederim.

Telefonu kapadım.

★

Gazeteye hitaben yazılmış bir mektubu
okudum.

«Sayın bayım.

Sultanhamamı yangınında maddî ve
manevî zarar görenlerin resimlerini ga-
zetenizde neşrettiniz. Zararlarından bah-
settiniz. Biz de bu yangında zarar gören-
lerdeniz. Maa aile çıkarmış olduğumuz
resmi birlikte gönderiyorum. Resimde gö-
rülen şahıslara ayrı ayrı numaralar ko-
nulmuştur. İzahat resmin arkasındadır.
Resme baktım, numaralara göre iza-
hatı okudum:

1 — (Yaşlı bir kadın) kayınvalidem -
dir. O gece yangın seyrine gittiğimiz za-
man soğuk aldı. Zatürreeye tutuldu.

2 — (Orta yaşlı kadın) zevcemdir; o
da soğuk aldı, gripten yatıyor.

3 — (Küçük çocuk) mahdumum; yan-
gına bakarken başından kasketini ağır -
dılar. Lâstikleri de ayağından çıkmış
kayboldu.

4 — (Bir genç kız) kerimem, yalnız o
yangından mutazarrır olmamıştır. Çünkü
yangın seyredenler arasında kendisine
bir kısmet çıkmıştır.

5 — (Orta yaşlı bir erkek) bendeniz;
gerçi sapaşgılam kaldım amma, gerek
kayınvalidemin ve gerek zevcemın dok-
tor ve ilâçlarına, oğlum için aldığım yeni
kasketle lâstiklere tam elli liram gitti.
Kısmeti çıkan kızımın cihazi için harca-
mak mecburiyetinde bulunduğum iki yüz
lira kadar bir parayı da buna zamme -
dersek zararım hiç te ehemmiyetsiz sa-
yılmaz.

★

Bir okuyucu şöyle bir mektub yazıp
derd yanımsı:

«Ata Refik mağazasında gördüğü bir
kumaşı beğenen karım, kendisine o ku-
maştan almamı söylemişti. Ben bir iki
gün sonra alacağımı vâdetmiştim. Ma-
ğazanın yanması üzerine karım:

— Kumaşı almamak için bu yangını
kaldır sen çıkarmışsındır.

Diye beni tehdit ediyor ve polise ha-
ber vereceğini söylüyor. Bu müşkül va-
ziyetten nasıl kurtulabilirim?. Bir akıl
öğretiniz.»

İsmet Hulûsi

Kadın Köşesi

Etek ceket şeklinde
bir örgü rop

Bordo renginde yüne beyaz süs konul-
muştur. Korsajı etekten tamamiyle ayrı-
dır. İstenirse korsajı beyaz veya nar ta-
nesi renginde bir etekle giyilebilir, eteği
de herhangi beyaz bir bluzla.

Bu cihetten şık olduğu kadar da pratik
sayılabilir.

Biçiminin yaraşmasına gelince bunda
şüpheye hiç sebep yoktur. Yalnız büstleri
vücutlerinin aşağı kısımlarına nazaran
normalden fazla kısa olanlar çizgilerin
enine oluşunu düşünmekte haklıdır.

Pratik güzellik bilgileri

Makyajınızı bitirip te masadan kalka-
cağınız zaman son işiniz ne olmalıdır?

Kaşlarınızı, kirpiklerinizi fırçalayınız.
Saçlarınızın dibindeki pudra izlerini si-
lerek temizleyiniz.

★

Uykusuzluktan şişmiş gözlere ne yap-
malı?

Evvelâ pamuğu çok sıcak suya batırıp
gözlerinizin üstüne koyunuz. Sonra da
çok soğuk suya batırıp aynı hareketi tek-
rar ediniz.

★

Yağlı bir cildin bakımı nasıl olmalı?

Çok yağlı krem kullanmayınız. Cildi-
nizi fırçalayınız. Suyu sabunu çok kul-
lanınız. Beden hareketleri yapınız. So-
ğuk su ile yıkanınız. Saf hava alınız.
Sebze ve meyva yeyiniz.

Her kadın bilmelidir

Çamaşır nev'inden bir şey yıkadığınız
vakit elleriniz suda kalıp ta bozulmasın
için işe başlamadan önce ellerinizin üstü-
nü glycerine iodée ile iyice yağlayınız.

★

Korsanızı çıkarınca vücudünüzde izleri
kalır. Hem bu izleri gidermek, hem de
kan deveranını kolaylaştırmak için kalan
yerlerinizi kıl eldivene oğuşturunuz.

★

Ayak derilerinizin yer yer katlaşıp na-
sırlanmaması için her akşam yağlı bir
madde ile iyice oğuşturunuz. Sonra yatak
çarşafınızı korumak için kısa çorap gi-
yip yatınız.

Baçaksızın maskaralıkları:

Mahkemelerde

Bir küçük çocuk iki baba
arasında paylaşamıyor

Mahkeme yapılan kan tahlili neticesinde çocuğu
babalardan birine uygun göerek kararını verdi

İstanbul Adliyesinde şimdiye kadar
görülen neseb davaları arasında bir-
çoğu gazetelere intikal etmiş, halk
tarafından alâka ile takip edilmiştir.
Bu davaların hepsinde de, ortada pay-
laşılamiyan bir çocuk vardır ve iki
kadın ayrı ayrı çocuğun anası olduk-
larını iddia etmektedirler. Aşağıda
tafsilatını okuyacağımız garib dava i-
se, bundan evvelkilerden şu bakımdan
ayrılıyor: Nesebi üzerinde münakaşa
edilen çocuk, Abdülgaffar ve Enver is-
minde iki baba arasında paylaşılama-
maktadır.

Şimdi beş yaşına varmış bulunan
küçük Kayanın anası Didar, evvelce İ-
stanbulda Abdülgaffar isminde biri ile
münasebat temin etmiş ve bir müddet
birlikte yaşamıştır. Bilâhare Abdül-
gaffarla alâkasını kesen Didar, Bursa-
ya giderek, orada da Enver isminde
birile tanışmış ve yaşamağa başlamış-
tır. İşte, bu sıralarda küçük Kaya dün
yaya gelmiştir.

Bilâhare Enverden de ayrılan Di-
dar Bursa hukuk mahkemesine müracaat-
la, Enver aleyhine babalık dava-
sı ikame etmiş, muhakeme neticesinde
fihakika çocuğun Enverin nesebine
uygun olduğuna karar verilmiştir. Bu
karar, mahkemei Temyizce de tasdik
edilmiştir.

Fakat aradan bir müddet geçince,
bu defa da Didarın evvelce münasebe-
ti olduğunu yazdığımız Abdülgaffar
meydana çıkmış ve Kayanın yegâne
babası kendi olduğunu iddia ederek
asliye 6 ncı hukuk mahkemesinde da-
va açmıştır. Bu suretle, Kaya iki ba-
ba arasında paylaşılabilir olmuştur.
Çünkü, Abdülgaffar da iddiasını ispat
için, mahkemeye bazı vesail ibraz ve
şahidlik ikame ettirmiştir.

Çocuk hangisine baba diye kollarını
uzatsın?. Enver mi, Abdülgaffara
mi?...

İşte bu müşkülü, asliye 6 ncı hukuk
mahkemesinin verdiği karar halletmiş-
tir.

Mahkeme önce Tıbbî Adli kimyaha-
nesinde bir kan tahlili yapılmasını mü-
zumlu göerek kan tahlili yapılmış,
neticede çocuğun kanı, Enverin kanı-
na uygun bulunmuştur.

Epeyce uzayan muhakeme sonunda
toplanan diğer deliller de tahlil ra-
porunu teyid etmiştir.

İfadesine müracaat edilen çocuğun
anası Didar da:

— Yavrurunun babası, Enverdir, ceva-
bını vermiştir.

Nihayet, mahkeme de çocuğun ba-
basının Enver olduğunda karar kıla-
rak, bu karışık dava sona ermiştir.

Bu suretle küçük Kaya da, hakiki
babasının bulabilmiştir.

Beynelmil yankesici
hapisaneye sevkedildi

Yakalandığını evvelce haber verdi-
ğimiz beynelmil yankesici Ali Rıza,
adliye teslim edilmiştir.

Avrupanın muhtelif memleketlerin-
de, bu arada bilhassa Belçikada bir-
çok suç işlemiş bulunduğu anlaşılan

Ali Rıza İstanbulda çevirdiği bir işten
dolayı asliye ceza mahkemesinin ka-
rarile 1 sene hapse mahkûm edilmiş-
tir.

İşte, en sonunda yakalanan maznun
hapisaneye sevkedilirken, hakkındaki
mahkûmiyet kararının infazına baş-
lanılmıştır.

Dört soyguncudan biri
daha yakalandı

Bundan bir müddet evvel Mecidi-
yeköyü civarında 4 kişi Mustafa ismin-
de bir adamın elini kolunu kayışlarla
bağhyarak, 76 lirasını gasbetmişler-
di.

Bunlardan ikisi evvelce yakalan-
mışlardır. Mevlûd ismindeki de, dün
yakalanarak, adliye sevk edilmiş ve
sorgu hâkimliğinin kararile tevkif o-
lunmuştur. Dördüncü suçlu Maksud
ise, hâlen bulunamamış olup zabıta
takip edilmektedir.

Dokuz yıldır süren bir kaçakçılık
davası neticelendi

1929 yılında, Sarayburnu gümrü-
ğünden kilid namı altında 8 sandık ta-
banca kaçırılmak istenmiş ve taban-
calar müsadere olunarak Adliyeye tev-
di olunmuştu.

Dokuz yıldanberi Adliyede devam
etmekte olan bu kaçakçılık hâdisesinin
davası neticelenmiştir. Esasen taban-
caların sahibi kaçakçı mütetaki
kaçtığı ve tabancaların satılmasına ka-
rar verildiği için bu tabancaların be-
dellerinden bir kısmı hâdisede muh-
bir ve müsadır sıfatile hizmeti geç-
miş olanlara tevzi olunacaktır.

Adliyenin bir yıllık faaliyet
istatistiği

İstanbul Adliye dairesi tarafından
hazırlanan cürümüşhud istatistiğini
neşretmiştik. Bugün de diğer adli işle-
rin istatistiğini neşrediyoruz:

1938 yılı içerisinde, adliye dairele-
rine 937 den devredilen işlerden başka
ahkâmı umumiyeye tâbi yeniden
19,700 iş gelmiş ve 16,688 iş çıkmıştır.
Bundan başka, hukuk ve ticaret mah-
kemelerine gelen işin adedi 30,645, ça-
kan 17,883 tür; icra dairelerine
40,981 iş gelmiş, 45,961 ri çıkmış
tır.

Müddeiumumiliğe ise, devir hariç
gelen 127,563 işten, 127,204 iş çık-
mıştır.

Pollste :

Bir hamurkâr elektrik
cereaanile öirü

Kadıköyünde Muvakkithane caddesi-
sinde 39 numaralı pastacı fıranında
hamurkârlık yapan İbrahim, evvelce
gece ellerini elektrik cereyanına kap-
tımış, baygın bir halde hastaneye kal-
dırılmıştır. İbrahim, yapılan müdava-
ta rağmen dün vefat etmiştir.
Zabıta tahkikata başlamıştır.

Bunları biliyor mu idiniz ?

Deniz tutmasına karşı maske

Deniz tutması
için artık çare
bulunmuştur.

Bu hayırlı ica-
dı ortaya çıkaran
doktor W. Mere-
dith Boothby i-
simli bir Ameri-
kâlidir, bulunduğu
da bir maskeden
fâbrettir. Oksi-
jen torbası ile iki
borudan müte-
şekkildir. Muci-
din söylediğine
göre iki üç defa
nefes aldıktan
sonra deniz tutmasından eser
kalmıyacaktır. Bunun için de
Lady Nelson vapurunda tecrübelerle gi-
rişmiştir. Yüzde altmış radesinde
muvaffakiyet elde edilmiştir.

200 dil bilen adam

19 uncu asrın
ortalarına kadar
yaşamış olan bu
seyyah, lisaniyat-
çı, muharrir ve
diplomat Sir Con
Bovring 200 dil
bilirdi. Fransızca,
ispanyolca, italyan-
ca, almanca, rus-
ça, isveççe, dani-
markaca, holanda-
ca, çince, rumca,
siyamca, sanskrince, havanice, arabca,
türkçeden maada diğer birçok lisanları
da mükemmel surette yazar, konuşurdu.
Çinde, Japonyada, Siyam, Koşen ve Ko-
relide İngiliz elçiliği etmişti. Fransızca'yı,
bir mülteci Fransız papazından öğrenmiş,
italyancayı da seyyar satıcılardan elde
etmişti.

GÖNÜLİSLERİ

İlk tesir silinmiyen
Damgadır

Genç bir kız evlenmek üzere, ba-
na yazdığı mektubda kendisine müs-
takbel kocası arasında kırılmaz bir
rabta tesis etmenin neye mütevak-
kif olduğunu soruyor.

Genç kıza evvelâ tebrik edelim.
Kendisine ebedî bir saadet dâliyeç-
lim. Sualinin cevabına gelince, ken-
disine birincisi his, ikincisi de mad-
de sahasında bilhassa iki noktadan
bahsedeceğim:

1 — Herşeyden evvel samimî ve
açık olunuz, olduğunuz gibi görü-
nünüz, söz ve hareketlerinizde yap-
macığın ve rıyanın gölgesi bile bu-
lunmaması. Samimiyet samimiyeti
celbeder. Kalbinizden gelen ses kalb-
den gelen sesi davet edecektir.

2 — Çocuk sahibi olmayı ilk he-
def ediniz. Evlilik hayatının ilk
semelerini serbest kalmaya, biraz
eğlence bulmaya hasretmiş olan
kadınların arasında bilâhare bu ha-

reketlerinden nadim olmuş olanla-
rın sayısı ekseriyeti teşkil eder.

Aşk ve menfaat de dahil olmak
şartile kadın ile erkek arasında ço-
kuttan daha kuvvetli bir bağı ben
tanımıyorum.

Bahsi uzatmaya lüzum görmüyo-
rum. Size tekrar saadet temenni e-
derim.

★

Baymırdır Bayan «K. S.» ye:

— Fransız «apaş» larının arasın-
da hükmü itiraz götürmiyen bir ka-
ide vardır. Bu kaideyi yekdiğerine:
«Hatalı olabilirsin, suç üzerinde ya-
kalanmış olsan dahi itiraf etme»
şeklinde bir cümle ile anlatırlar. E-
ğer daha evvel.. «Suçsuzu bülbül
haline getiren odaya» girmemiş ise-
ler..

Size bu fıkra haricinde bir cevap
vermiyeceğim. Yalnız, yalnız şu-
nu da söyleyelim:

— Bir adama bir meseleden do-
layı iki defa ızdırab vermeğe hakkı-
nız yoktur.

TEYZE

Büyük Harbde Alman denizcilerini şaşkına döndüren muamma

Almanlar her denize çıkışta İngilizleri karşılarında, kendileriyle harbe hazır buluyorlar ve hareketlerinin nasıl olup ta haber alındığına şaşıyorlardı, halbuki mesele hakikatte çok basit idi

["Son Posta", nın deniz işleri mütehassısı yazıyor]

Deniz kuvvetlerini teşkil eden gemiler arasındaki konuşma ve anlaşma kara kuvvetlerine nazaran çok güçtür. Ordular, karada harp ettikleri için, komutanlar ne olursa olsun gene uzun emirlerini kâğıda yazarak madun kumandanlara gönderirler. Fakat deniz muharebeleri hem sürat ve hem de emirde kısıklık bekler. Bundan başka akla hayale gelmedik şekillerle doludur. Büyük Harb, emirlerin yanlış gitmesi ve anlaşlamaması yüzünden ve kaçırılan fırsatlarla doludur.

Dögerbank muharebesindeki yanlışlık

İngilizlerin en çetin Amiralı Biti denizlerde dört tane Alman gemisini yakalamıştı. Alman Amiralı, elindeki dört geminin Almanyaya çok lazım olduğunu düşünerek, ric'at kararı vermişti. Filvaki Saydlic, Fonderton, Moitek ve Blüher isimindeki bu dört gemi Almanyanın en yeni, Yavuz âyarında, gemileri idi.

Böylelikle Almanlar ile İngilizler arasında çok heyecanlı bir kovalamaca oyunu başlamıştı. İngilizler, bundan evvelki tarihlerde üç defa ellerinden kurtulan düşmanlarını, bu sefer de kaçırmamak istiyorlar ve bütün kuvvetlerini avlarını yakalamaya sarfediyorlardı...

Bir iki saat süren muharebede her iki taraf hasmı üzerinde bir çok isabetler temin etti. Bilhassa Alman hattının son gemisi olan Blüher, aldığı mermi yaraları ile hemen hemen yürüyemez hale geldi. Alman Amiralı diğer gemilerini de mahvetmek için Blüheri düşmana kurban bıraktı ve kuvveti külliyesi ile kaçmağa devam etti. Artık Blüherin batırılması bir şey değildi. Ufacık bir torpidobot bile koskocaman gemiyi bir iki dakikada batırabilirdi.

İşte Biti bu vaziyeti iyi idrak etmiş ve (Nasil olsa bu gemiyi batırırız, diğerleri kaçmasın!) diye kaçan üç gemiyi de yakalamak istemiş.

Fakat talih ona yâr olmadı ve tam bu anda kendi Amiral gemisine düşen bir düşman mermisi hem makineyi ve hem de geminin dümenini zedeledi. Artık Amiral Biti de Blüher gibi deniz üzerinde hemen hemen hareketsiz kalmıştı.

Böyle kritik bir anda Amiralın kumandayı başka bir sağlam geminin kaptanına bırakması lâzım idi. O, bir iki işaret ile maksadını ikinci Amirale anlatmak istedi; ve:

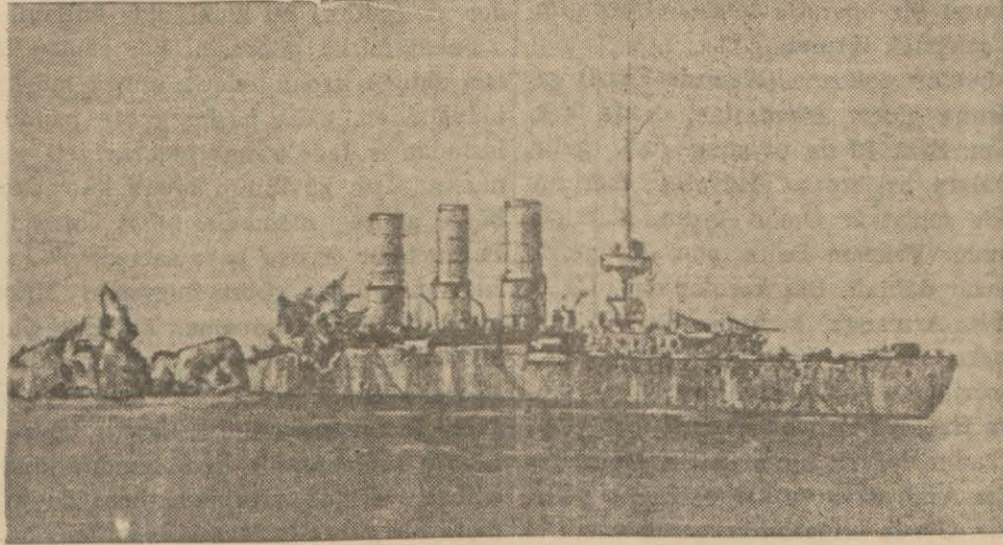
— Düşmanın son gemisini takip ediniz!

İşaretini çekti. Onun meramı Blüheri değil, kaçan diğer gemilerden üçüncüyü, yani Fondertonu yakalamak idi. Çünkü Blüher nasıl olsa yakalanır ve imha edilirdi.

Fakat ikinci Amiral bu işareti çok yanlış anladı. Ona göre hattın son gemisi Blüher idi. Filvaki dört Alman gemisi ara ile düşünülürse, bu gemi, en sondaki idi. Fakat ikinci Amiral Blüherin hareketsiz bir vaziyette durduğunu idrak etmiş olsaydı, herhalde kaçmakta olan diğer üç gemiyi kovalardı. Çünkü elindeki kuvvet, değil tek Alman gemisini, kaçan üç gemiyi bile haklamağa kâfi idi.

İşte bu vak'a deniz üzerinde anlaşmanın ne kadar güç olduğuna bir misaldir. Bundan dolayı deniz kuvvetleri daha sulh zamanlarında talim terbiye müddetinin mühim bir kısmını iyi bir anlaşma sisteminin bulunmasına ve anlaşmanın teminine hasrederler.

Her bahriye, tanzim ettiği şifre kitabını büyük bir mahremiyetle gizler. Hatâ onlar, bu hususta, o kadar dikkatli değildir ki, kitabların kaplarına kurşun levhalar yaptırılır ve böylelikle herhangi bir gemi batmak tehlikesi göste-

Almanların Magdeburg kruvazörü Büyük Harbde Filandiya körfezinde karaya oturduğu yerde

irse bu kitabları denize savurarak batırırlar.

Almanların şaşkınlığı

Malumdur ki Büyük Harbin başlarında Almanlar donanmalarını kullanmak istemiyorlardı. Daha doğrusu bu muazam filoyu kullanmak istemeyenler Alman denizcileri değil, siyasiler ve başlarındaki İmparator idi. Göya, ordu galib gelecek ve bilâhare sulh müzakereleri esnasında donanmaya istinad ederek şerefli bir muahede yapacaklardı...

Hâdisat bu fikirlerin ne kadar yanlış olduğunu gösterdi... Bununla beraber donanmayı idare edenler bazan fırsat kolluyorlar; ve zaman zaman İngiliz sahillerini bombardıman etmeğe girişiyorlardı. Fakat Almanlar, her denize çıkışlarında karşılarında İngiliz donanmasını buluyorlar ve kaçmağa mecbur oluyorlardı. Dögerbank muharebesi de böyle olmuştur.

Bu vak'alar Almanları pek ziyade hayrete düşürüyor; bununla beraber alınan fevkalâde tedbirlerle rağmen, İngilizlerin haber almalarına mani olamıyorlardı.

— Balıkçılar haber veriyor!

Dediler, Bitaraf balıkçıları imha etmek üzere yola çıktılar. Karşılarında gene İngilizler göründü.

— Mürettebat evlerine mektub yazıyor!

Dediler. Uzun zaman asker, zabıt kimse evine mektub yazamaz oldu. Bu kadar sansüre rağmen denize çıkıldığı zaman karşılarında gene düşmanlarını buldular.

Velhasıl ne tedbir alındıysa hep boş çıktı. Ve işin esrarı türlü anlaşılamadı. Halbuki bu sır hakikatte o kadar basit idi ki... Anlatalım:

Muammanın anahtarı

Malûm olduğu üzere Büyük Harbde Almanlar hem Şimal denizinde ve hem de Baltık denizinde mücadele etmek mecburiyetinde idiler. Her ne kadar Alman filosu, Rus gemilerinden çok kuvvetli ise de, esas filonun Şimal denizinde İngilizlere karşı kullanılması lâzım geliyordu. Eğer Ruslar bu ince noktayı idrak ederlerse, şüphesiz, Baltıkta harp gemileri faal bir rol oynayacak ve Baltıkta Alman seyrüseferine mani olacaklardı. Halbuki bu deniz Almanyaya, harp malzemesi ve iptidai maddeler getirmek hususunda, pek faydalı oluyordu. Bu yüzden Almanlar Büyük Harb içinde Ruslara mütemadiyen taarruz ettiler ve böylelikle onları (sanki Alman filosu Baltıkta imiş!) gibi kandırdılar. Cesur bir Amiral olan Behring iki kruvazör ve bir iki torpido ile Rus limanlarına akınlar yapıyor ve arkasında muazzam Alman filosu varmış gibi hareket ediyordu.

Gene, böyle kandırıcı, bir hareket göstermeğe karar veren Amiral Baltıktaki

Alman limanlarından mahud kruvazörlerle hareket etmiş ve Finlandiya körfezine doğru yol almıştı. Rus sahilleri bombardıman edilecek şayed limandan Rus harp gemileri çıkarsa, o civarda tuzakta bulunan denizaltı gemilerine hücum etmek fırsatı temin edilecekti.

İşte Amiral bu hayal ile Finlandiya körfezine doğru koşarken evdeki pazar çarşısına uymadı. Büyük bir sis ortalgı kapladı ve deniz gözgözü görmez hale geldi.

Amiral bu kesif sis tabakasını talihsizliğine hamlediyor ve bununla beraber, belki ortaklık açılır diye oralarda eğlenmek istiyordu. Böylelikle plânını tatbik, belki de, fırsat bulacaktı.

Fakat sisde iki geminin peşpeşe seyretmesi ne kadar müşküldür; bilir misiniz? Nihayet Magdeburg kruvazörü önünde giden Amiral gemisini kaybetti. Gerçi gemi kaptanı, önündeki geminin kaybolduğunu biliyordu. Bununla beraber komutan gemisinin döndüğüne asla hükmetmiyordu. (Ausborg) kruvazörü nasıl olsa önde gidiyor; binaenaleyh ben seyrimden eminim» diyordu.

Halbuki Ausburg Fin burnuna geldiğini hesap etmiş ve dönmüştü. Pek az sonra gafil Magdeburg kruvazörü kaptanının selâmetinden emin iken bir denbire bir gürlütlü kopmuş ve son süratle giden gemi karaya oturmuştu.

Düşman sularında karaya oturmak, şüphesiz bir harp gemisi için, arzu edilen şey değildir. Bundan dolayı Magdeburg kaptanı sis açılmadan, kurtulmak için çok uğraşmış, komutan gemisinden imdad istemiştir. Fakat gözgözü görmez bir siste komutan gemisi eşini nasıl bulabilir?

Ortalık açıldığı zaman Magdeburg kruvazörü, Ausburg kruvazörü yerine, Rus donanmasını karşısında görünce büyük bir inkisarı hayal ve şaşkınlık duydu. İmdat işaretini Ruslar da almışlar ve bu güzel avı yakalamaya gelmişlerdi. İşte bu anda Alman komutanı gemisini kendi elile paralamaya karar verdi ve cephaneyi ateşleyerek Magdeburgu havaya uçurdu.

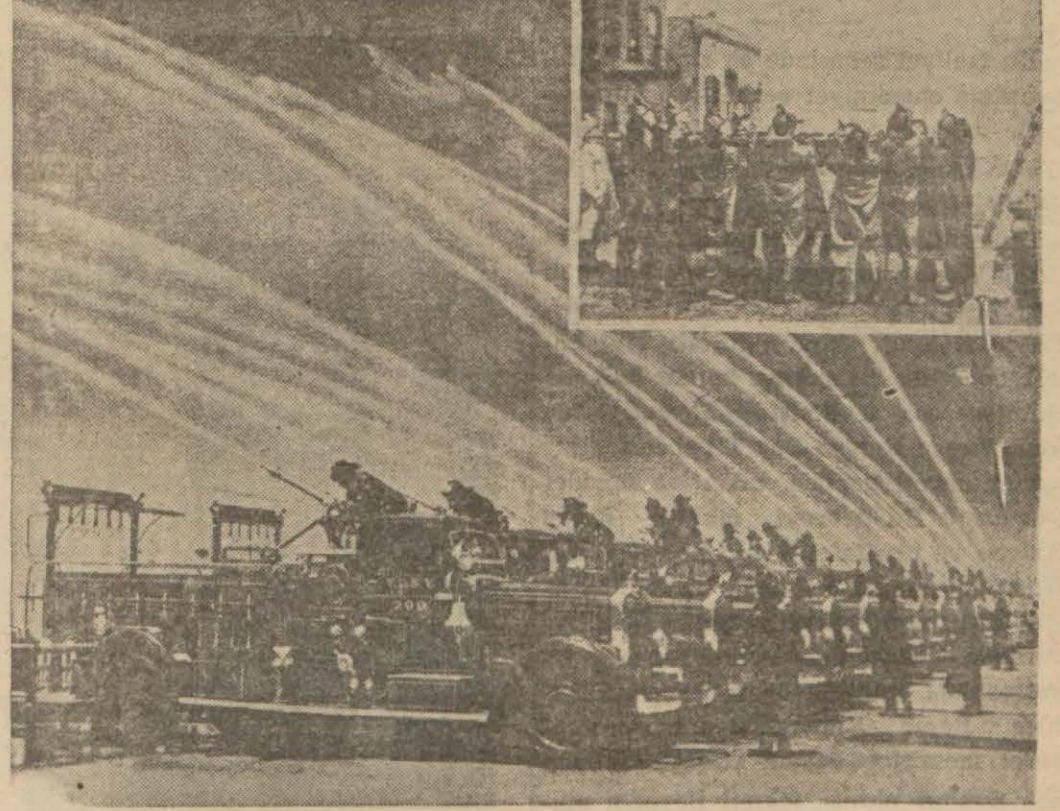
Fakat kurnaz Ruslar dalgıçlar ile o civarı adamakıllı arayarak, denize atılan şifre kitabını 20 gün sonra ele geçirdiler. Pek az zaman sonra bu kitab İngilizlerin elinde idi. İşte İngilizler de aldıkları her Alman telsizini kolaylıkla şifreden kurtarıyorlar ve düşmanlarının ne yapacağını biliyorlardı.

Almanlar bu gafletin cezasını dört sene çektiler. Onlar: (Bari bu sefer İngilizler haber almasın!) diye çırpın dururken İngilizler düşmanlarını Dögerbankta bekliyorlar ve ağırlamakta kusur etmiyorlardı.

Avrupa ve Amerikada şehirler yangınlara karşı nasıl korunuyorlar?

Nevyork, Şikago, Londra, Paris, Hamburg ve Liverpoolda ateşle mücadele teşkilâtına kısa bir bakış

(Sağda): Nevyork itfaiyesinin talimi, aşağıda: «Şikago» itfaiyesi tam teşkilât ile faaliyette...

Birkaç gün evvel Bahçekapıda vukubulan ve milyonlarca zararlı mucib olan yangın halkı telâşa düşürdü. Kârgir, beton binaların tutuşup kül olmalarını akıl birdenbire kabul etmiyor...

Yangın müthiş bir afettir... Rüzgâr ve suyun azlığı bu afeti katmerleştirir. Avrupa ve Amerikanın en büyük şehirlerinde bu afetten ne suretle korunulduğunu bu yazımızda izah edeceğiz.

Meselâ Nevyorkta yangın var değil mi?... Long Island ateşler içinde! Maa-fah hiçbir tehlike yoktur! Yangın birleşik Amerika Cümhuriyeti şehirlerinde büyük zararlar ıka edemez. O büyük şehirlerde (Fire Brigade) denilen itfaiye teşkilâtı vardır. Fire Brigade tamamile müstakil hususî bir idareye tâbidir. Makine ve levazımları en mükemmel cinstendir. Efradı her hususta seçmedir, makine ve levazım şehrin vüs'ati ve nüfusunun ehemmiyeti ile mütenasibdir. Almanyaya, İtalya, İngiltere, Japonya gibi büyük devletler de aynı presnipleri kabul etmişlerdir.

Avrupa ve Amerikada ateşe karşı en iyi muhafaza edilen şehirler şunlardır: Nevyork, Şikago, Londra, Liverpool, Hamburg, Tokyo, Berlin ve Paris...

Fakat bu şehirlerde muhafaza tertibatı hep başka tarzlardadır.

Nevyork

Nevyork şehri yangına karşı korunmak için senede bir milyar dolar masrafa bulunmaktadır. Bu şehrin muhafaza tertibatı eşsizdir.

Şunu nazarı dikkate almak lâzımdır ki Nevyork gibi semalara yükselen 40-50-60 katlı binaları bulunan bir şehirde yangına karşı büsbütün başka tedbirler almak icab eder. Bu muazzam binaların her birinde yüzlerce ve yüzlerce daireler, yazıhaneler bulunmaktadır. İşte bu sebeblenden dolayı Nevyork kadar yangına karşı kendisini muhafazaya mecbur şehir az bulunur.

Orada her bir bina kümesi ayrı bir teşkilâta tâbi tutulmuştur.

Meselâ 32 inci kümede bir yangın çıktı farzedelim:

22, 21; 43, 42 inci sokaklardan mürekkeble olan 32 inci küme itfaiye neferlerinden bir tanesi bile daha meydana görünmeden ateş mahsur bir hale derhal vazedilebilir. Bu mntakanın merkez noktasından kumanda edilen bir düğmeye basılınca, otomatik yangın muslukları yangın mahalline doğru hem tevcih edilir, hemen faaliyete sevk olunur.

Esasen dört kattan fazla olan binalarda dahillî süzgeçli yangın borularının bulunması mecburidir. Bundan dolayıdır ki yangın vüs'at kesbedemez ve etmiyor! Nevyorkta günde vasatı olarak sekiz-on

yangın başlangıcı vukubulmakta, fakat hiç biri büyümektedir.

Nevyorkta yangından ayda on kişi bile ölmez!... Bu onun gibi muazzam bir şehir için mühim bir rökordur...

Geçenlerde M. C. A. Storeste vukua gelen yangın son üç sene içinde Nevyorkta vukua gelen yangınların en mühimmi, en müthiş olmuştur!...

Bu bina on dört katlı idi!... Ateş üst altı kattan birden baş göstermiştir!... Bina dahilindeki amudî direkler vasitasile memurların hepsi kayarak aşağıya kadar selâmetle inmişlerdir. Yalnız bir tek memurun kolu çatlamıştır. Yangının başlamasından iki dakika yirmi saniye sonra otomatik yangın muslukları binaya doğru tevcih edilmiş, sular fıskırmağa başlamış, ayrıca bina dahilindeki süzgeçli borulardan boşanan tufanasa sular her tarafı denize döndürmüştür.

Bu binanın civarında bulunan üç bina - ki biri 26, diğeri 32, üçüncüsü 36 katlı idi - nin üzerlerinde bulunan kalın borulardan yangın mahalline doğru yüzlerce ağızdan birden sular boşanmıştır

Netice: Tam sekiz dakika içinde altı kattaki yangın birdenbire söndürülmüştür. Yirmi ikinci dakikada artık yangın yerinden en ufak bir duman bile çıkmıyordu!

Milyonlarca dolara baliğ bulunabilecek olan zararlar o kadar küçük bir yekün tuttu ki binayı sigorta eden kumpanya mntakanın koruyucusu bulunan yedinci Fire Brigade'ne on bin dolar mükâfat verdi!...

Şehrin uzak ve kenar mahallelerinde bulunan bazı küçük bina kümelerini istisna eder isek Nevyorkta facia halini alabilecek yangın tasavvur edilemez. Buna rağmen büyük bir yangın çıktı, farzedelim. Meselâ:

Bir liman deposu, bir fabrikanın birden tutuştuğunu düşünelim.

Tesisi mecburî bulunan otomatik yangın musluklarından maada, her iki yarıda bir yangın muslukları bulunur. Bunlarda Fire Brigad tarafından teşkilât efradı tarafından idare edilir. Hepsi bu kadar mı? Hayır!... Her bir fabrikada, her bir depoda, her tesisatta cadde ve sokaklarda «Red arrow» vardır.

Red arrow yere gömülü kırmızı ampullerden mürekkeble oklardır. Bu kırmızı okun boyası daima taze ve görünür halde bulundurulur... Yangın müfrezeleri bunları takip ederek istenilen mahalle varırlar. Red arrowların bulunduğu mahallerde mürur ve ubur daima menedilir, itfaiye teşkilâtının faaliyeti serbest bırakılır.

Şikago

Adına «Yangın şehri» denilen Chicago (Devamı 15 inci sayfada)

Hayatiye

ANLATAN
Naşid

Operet san'atkarı Naşid

Benliyanın yerine çıktığım sahnede halkın sürekli alkışlarla kendime geldim İki defa açılan perdeye beni ittiler. Halkı selâmladım. Koliste Rozali heyacanla elimi sıktı. " Benim küçük Benliyanım ,, diye takdirlerini izhar etti

— 33 —

Bu faaliyet senesinde en ziyade şarklı oyunlara ehemmiyet verdik. Bu münasebetle daha evvelce dönerek operet sahasındaki çalışmalarına da nakikelmek istemiştim.

Bizde ilk defa garb tarzı operet halka Güllü Agob zamanında büyük Benliyan tanıtılmıştır. O zaman (Leblebici Horhor), (Köse Kâhya), (Arifin hilesi) gibi büyük operetler çıkarılmış, bunlar halk tarafından çok sevilmişti. Meşrutiyetten sonra Reşad Rıdvan Bey Tepebaşında bir operet heyeti yapmış, uzun bir müddet çalışmıştı. Bu devreyi takiben Reşad Rıdvan ve teşrifatçı Sadık Beyler Harbi Umumide küçük Benliyan ile, Güllü Agob zamanının operetini ihya karar vererek, Odeon, daha sonra Tepebaşı tiyatrosunda muhtelif operetler temsil ettiler. Reşad Rıdvan Beyden sonra operet mesaisine devam etmiş, Benliyan pek meşhur olmuş, tekmi Beyoğlu muhitine kendisini sevdirmişti. Benliyanın asıl ismi Arşaktır. San'ata perdecilikten başlamıştır. Fakat sahneye intisabından sonra eski Benliyan hatırlatmak için olacak, ismini Benliyan'a tahvil etmiştir. Benliyan uzun zamanlar bir yıldız olarak Beyoğlu sahnelerinde parladı. Öldüğü zamanda papalara has büyük mermiyle defnedildi. Ne zaman ona yapılan muazzam cenaze töreni aklıma gelse, gözümün önünde Abdinin, Hasanın, ve.. Fehim Efendinin mütevazı cenazeleri canlanır.

Benliyan ölünce operet sarsıntı geçirdi. Benliyan komik rolleri oynuyor, Leblebicide, Köse Kâhyada, Çardaşa, Arşın

Naşid Leblebici Horhorda

malalarında başkomik rollerini o temsil ediyordu. Ölünce yerine figüran rollere çıkan Hayik Çuhacıyan - şimdi Amerikadadır - geçirilmek istenildi. Fakat iş yürümüyordu. Bir gün operetin sermayedarlarından Gavröz Tolayan, Vahram Balıkcıyan bana geldiler. Kendilerini beraber haftanın üç günü Tepebaşında çalışmak teklifinde bulundular. Kabul ettim. Bu çalışmada operetçiliği de adamakıllı hazmetmiş olacaktım. İlk oyun Leblebici Horhordu. Bu oyunu birkaç defa

oynadığımı arz etmiştim. Fakat ne de olsa, bunu bir operetle temsil etmediğinden çalışmak lazımdı.

Sabahları dokuzda (Kanunu Esası) gazinosuna gider, arkadaşları orada beklerdim. Saat 10 da piyanist Jorj gelir, provalara başlardık. Heyete, merhum güzide san'atkar Ömer Aydın, Karakaş, Tolayan, Vahram Balıkcıyan, Haygram, Baltazar dahildi. Baş korolar da: Nazik Garbis, Armanak, kadınlar da, Rozali, Parasko, Nektar, Viktorya Haçikyandı. Rejisörlüğü Aşod yapıyordu. Biraz Viktorya Haçikyandan bahsetmek icab eder. Bu kadın değerli bir artisttir. Memelektimize Arab dans ve kantolarını o getir-miştir. Gerek tulâtlarda, gerek yazılı eserlerde büyük muvaffakiyet göstermiştir.

Kadrosuna dahil olduğum operet, koro ve koristlerle 50 kişilik büyük bir heyetti.

Provalarımızı bitirdik. İlk oyunu bir Pazar günü gündüz ve gece olmak üzere iki defa oynanacaktır. Beyoğlu muhiti operet denilince Benliyanı hatırlıyordu. Onlarca operet demek Benliyan demektir.

Bu vaziyet karşısında ne yapacağımı düşünüyordum. Tutulmuş bir adamın arkasından gelen evvelkinden ne kadar kuvvetli olsun halka biraz sevimsiz gelir. Halk ta Benliyan'a, ve hatırasına bağlı idi. Nihayet Pazar ve oyun saati geldi.

Perdenin açılması çok yaklaştığı halde koca tiyatrodaki ses sada yoktu. Bu sesizliği görünce tiyatronun bomboş olduğu vehmine düştüm. Müteessir oldum. Bu rağbetsizliğin sebebinin kendimde olduğunu (Devamı 15 inci sayfada)

Tavuk gübresi

Tedariki mümkün olan yerler için tavuk gübresi kıymetli bir maddedir. Terkibi itibarile en kuvvetli gübreler ayarında olduğu için ziraatte az miktarda kullanılarak çok iş görülebilir.

Yazan: Tarımman

Tokkadan Bay Sahir İnce soruyor: — Tavuk gübresi ziraatte kullanılabilir mi?

Bir toprak ne kadar verimli olursa olsun, ekilip işlendikçe bağrındaki besleyici maddeler tükenerek nihayet iyi ve çok mahsul yetiştiremez hale gelir. O zaman, eksilen kuvveti geriye vermek, onu yeniden verimli bir hale sokmak icab eder ki, (gübre) bu maksadla kullanılır. Fakat çiftlik gübresini her zaman lâzım olduğu kadar tedarik etmek müşkül olduğundan, daha başka gübre mem-balarından istifade etmek mecburiyeti doğmuştur. İşte köylünün tavuk kümesleri, böyle gübre mem-balarından birisidir. Bazan avuç dolusu para sarfederek karıştırmadığımız gübre ihtiyacını, birkaç kümesin gübresi tamamen karşılar. Çünkü usulünce hazırlanmış (iyi bir kümes gübresi) en iyi terkipteki kimyevi bir gübre kadar kuvvetlidir. Üstelik bu gübrenin toplanması hem tavuklarımızın sıhhati yerinde tutulmuş, hem de kıymetli bir gübre bedava elde edilmiş olur.

Ötedenberi bildiğim birçok meraklılar tavuk gübresini kullanmaya kalkmışlarsa da hepsinden de sebzelere, ekinlerine veya çiçeklerinin yandığı şikâyetini duydum. Bu neticeyi görenler kümes gübresinin zararlı olduğuna hükmederek herkese bu fikri yaymışlardır. (Bay Sahir'in de soruşundan tavuk gübresi aleyhinde bir şeyler işittiği seziliyor). Hakikat halde kümes gübresi çok kuvvetli olduklarından, yakıcıdır. Fakat onu usulünde kullandıktan sonra bu yakıcılığın kötü neticelerinden endişe edilemez.

Profesör Wolf'un bir tahliline göre bin kısım tavuk gübresinde: 560 su, 325 uzvi madde, 16,3 azot, 15,4 hamızı fosfor, 8,5 potas, 1 sodyum, 24 kireç, 5 magnezya, 4,5 hamızı kibrit, 35,2 hamızı bevil ve kum vardır.

Bu terkiibin en iyi bir gübrenin terkiibine muadildir. Hele azot ve fosfor gibi toprağın en başlı ihtiyacı bakımından pek

zengindir. Bir fikir edinmek üzere bunu bir de büyük hayvan gübresiyle karşılaştıralım:

	Su	Uzvi madde	Azot	Ki- reç	Pho- sfor	Fos- tas
Beygir gübresi	757	243	4.4	1.5	3.5	3.5
Siğir	833	162	2.9	3.4	1.0	1.7
Koyun	655	345	5.5	4.6	1.5	3.1

Görülüyor ki kümes gübresiyle çiftlik gübresi arasındaki zenginlik farkı epeycedir. Bir tavuk, senede kümesine 5-6 kilo gübre yığacağına göre her tarımmanın elinde ihmal edilemeyecek bir gübre membar var demektir. Bunun için kümeslerin zeminine ince elemiş kum veya toprak yaymak, ve haftada bir bu toprağı dışarı çıkararak bir miktar sönmemiş kireçle karıştırıp bir köşeye yığmak kâfidir. İnce toprak, gübrenin suyunu ve uçacak olan kıymetli maddelerini emer ve kemale gelmesini temin eder. Seneye nihayetinde bu gübre yığını ince toz haline geldikten sonra kullanılır.

Geniş ziraatte tarlaya sonbaharda ser-pilerek, toprak sürülmek suretile karıştırılır. Dekar başına 200 kilo gübre vermek kuvvetli bir gübreleme yerine geçer. Sebze bahçelerinde şerbet yapılarak kullanılabilir gibi biber, patlıcan, lâhana vesaire ocaklarına karıştırılmak suretile de kullanılır. Çiçeklere ise yalnız şerbet olarak verilir.

Herhalde kümes gübresini kireç ve toprakla karıştırıp usulünce muhafaza etmek ve kemale geldikten sonra az miktarda kullanmak lazımdır. Böyle kullanılması zararlı değil, bilakis pek faydalıdır. Tarımman

Yeni dikilecek fidanların tutması için ne yapmalı?

Bay Ekrem Çat'a:

Yeni dikilecek bir fidanın tutması için dikkat edilecek belli başlı noktalar şunlardır:

1 — Fidanın yeri enine boyuna en aşağı yarım metre genişlikte ve bir o kadar (Devamı 15 inci sayfada)

Son Posta'nın Romanı : 67

"Ah ne baygın bakışın var, a beyaz şemsiyeli!"

50 YIL EWELKI İSTANBUL

YAZAN ERCÜMEND EKREM TALU

Macid hakikaten çok müte essir, adetâ meyus idi

Yahya geldiler. Akriba idiler, ve bitişik oturuyorlardı. Rih-tima ayak atınca, Memduh:

— Macid! dedi. Vakit daha erken. İetersen buraya çık. Biraz oturalım. Hemşirenin meşk günü. Piyanist Devlet efendi gelecek. Belki de gelmiştir bile.. biraz piyano dinleriz. Bir, iki çar-kıştırırız. Gece gidersin.

Macid mırın kırın ediyordu. Mem-duh kayığa doğru eğildi, onu kolundan tuttu, çekti...

— Haydi, gel! Ne yapacaksın eve gidip de? Oturup kuracaksın, değil mi? Mânasız şey!

İkisi birlikte yalya girdiler. Denize nazır, arabesk döşeli, mermer zeminli büyük salon serindi. Redingoflu bir ağa gelip, konsolun üzerindeki pembe fanuslu çift lâmbaları yaktı.

— Gelen giden oldu mu, Şaban ağa?

— Hayır, beyim. Salt piyano ustası geldi.. o da yukarıda, küçük hanıma ders veriyor.

— Efendi nerede?

— Haremde olacak. Bütün gün görünmedi.

— Bize, şuracığa tepsi hazırlasın-lar.

— Peki, beyim!

Uşak, aldığı emri ifaya gitti. Mem-duh, Macide dönerek:

— Ben, bir dakika efendinin yanına çıkayım.. şimdi gelirim! dedi; odadan çıktı.

Efendi dediği babası idi. Bütün yalı halkı, karısından, torunlarına, hazinedar kalfadan acemi hizmet halâyiğına kadar ondan bahsederken böyle derlerdi. Rütbe üla sınıfı evveli ricâ-linden ve Bağdad vilâyeti kapı kâhya-lığından müteakid İsmail Eşref efendi hazretleri. Şirvanlı Rüşdü paşanın divanı efendiliğinden yetişmişti. Öyle bir vezirin mayetinde bulunmuş onun tevecchühünü kazanmış ve muhtelif yüksek vazifelerde istihdam edilmiş olmak, kendisine son derece kibir, gurur, aza-

met vermişti. En son memuriyeti bulunan Bağdad kapı kâhyalığı esnasında, vali bulunan Mithat paşa ile sıkı ahablığı vardı diye tekaüd edilmişti. O vakit bu vakittir, kışım Yüksek-kaldırımındaki kona-ğında, yazın da, Kanlıcadaki yah-sında, vaktinin büyük kısmını «Şekaik»e yeni bir zeyil yazmakla, a-detâ münzeviyane geçiriyordu.

İsmail Eşref efendi iki defa evlenmişti. Sultan Mecidin sarayından çıkma olan ilk haremî Bezmicem hanım bilâveled vefat ettikten sonra, Mısır mollası Ebülfazl efendinin biricik kerimesi Yegâne hanım ile tevhül etmişti. Bundan da, biri hariciye mektubi hülefâsından Memduh, diğeri de on dört yaşına henüz basmış olan kızı Nevbâve dünyaya gelmişti.

Yegâne hanımefendi, kocasına, babadan kalma azim bir servet, bir hazine getirmişti. Burada ve Mısırda bir çok emlâki, Bedestendeki üç aded dolabın içinde torba doluları altını vardı. Mücevherlerini ise halk, Yusuf Kâmil paşanın haremî Zeyneb hanımefendinin kilerle mukayese etmekte ve kıymetce aşağı bulmamakta idi

Bu mühim servet, İstanbulu dolduran dalkavuk ve çanak yalayıcı gürünün tamamı tahrik etmiyordu değil. Başka biri olmuş olsa, alay alay gelip konağı da, yalya da istilâ edecekler, hane sahibinin «eltifati bipayan» indan «mütenâ'im olma» nın yoluna bakacaklardı. Fakat dedik a? İsmail Eşref efendi, Mithat paşa yaranından olmak dâyesile töhmet altında ve nazarı şehinshahiden düşmüş bir vaziyette bulunuyordu. Onunla değil ahablık etmek, ona selâm vermek bile tehlikeli idi. Onun için uzaktan bakıp bakıp yutkunuyorlar, lâkin bezmine sokulmuyorlardı.

Oğlu Memduh bile babasının bu va-

riyetinden zarar görüyordu. Mektebi Sultaninin Türkce kısmını bitirip de, hariciye mektubi kalemine çırağ olah on seneyi geçtiği halde, henüz ne bir rütbe sahibi olmuş, ne de bir adım ileriyeye gitmişti. Hele yabancı diyarlarıdaki sefaretlerimizden birine kâtib sıfatile gönderilmesi mevzubas bile de-ğildi. Maamafih Memduh gam yemi-yordu. Bu hovarda meşreb delikanlı, cebine harçlık namile giren hesabsız

para ile, kendi talâkkisine göre mes'udu.

Dayızadesi Macidle, aynı zamanda kalem arkadaşı da idiler. Macidin tahsil itibarile de, servet itibarile de vaziyeti Memduhunkinden dündü. Mesreb ve mizaç bakımlarından da birbirlerinden farklı idiler. Memduh şen, gamsız, hercai ve âvare idi. Pas tutmayan yüreği başka hislere de lâkayid bulunuyordu. Halbuki Macid öyle değildi. Melânkolik bir çocuktu. Tabî şairanesi vardı. Bazı manzumelerini zamanın üstadlarına beğendirecek kadar şiirde hüner sahibi idi. Benliğini kavriyan hiss tûğyanını zaptedemediği anlar oluyordu. Ve ona mahalli sarf yordu..

arıyordu. Bu mahalli sarfı da şiirde, e-debiyatta bulabiliyordu.

Akşamları kalemden çıkınca, Babı-âli caddesindeki kitapçılara.. Arakele, Kaspara uğrar, üstadların yeni eserlerini karıştırır, satın alır, ve bilhassa onların da oraya uğradıkları saati kollar, kendilerinden iltifat beklerdi.

Recaizadeyi, necib ve vakur siması, kibar ve zarif kıyafeti ile.. Kemal paşazade Said beyi, yaz kış ayağından çıkmayan lâstikleri, biraz babayanı tavırları, gözlüğünün camları arkasından pırıl pırıl parlayan zeki gözleri, müstezhi tebsümünü ve farfara tekellümü ile.. Sami paşazade Sezaiyi, kırılacak, incinecek kadar nahif endamı ve şık giyimi ile.. Ahmed Mithat efendiyi, kocaman sakalı, kalın paltosu ve dürüst jestleriyle.. muallim Naciyi, medresiyi hatırlatan heyeti umumiyesi ile.. Ada şairi Celâli mariz yüzü, melûl bakışları ile.. Andelibî, zabırlı bir yabanîliğin gizliyemediği temiz ve hassas yüreği ile.. Ahmed Rasimi, altın gözlüğünün altındaki tatlı bakışları ve babacan hâli ile.. hep, hep oralarda tanınıştı.

Hepsile mektublaşıyor, şiirleri hakkında hepsinden fikir, nasihat, tenkid, takriz alıyordu. Fakat bunların içinde ruhan kendine en yakın bulduğu Re-caizade Ekrem beydi.

O ne hassas kalbtî onunki! Aşkî, elemi ne türlü duyuyor, ve nasıl terennüm ediyordu?! Macid, «Nağmei seherî», «Yadigarı sebâbî», «Zemzemeleri», «Tefekkürü» hatmetmiş, her mısramı ezber biliyordu. Mehtablı gecelerde balkonuna çıkar, dalgın nazarlarını, arın erimis gümüşle mezc olan denizli mürekkebine diker, üstadının lâhuti vî muhalled mısramı kendi kendine telrar ederdi:

«Yâr, her sâdan hüveydâdır şehî mehtâbdâ»

Evet! Recaizade ne doğru söylemiştil Macid de, her tarafa, Cavidanın hayâlini görüyor ve heyecandan mestolu yordu.. (Arkası var)

KAHKAHA

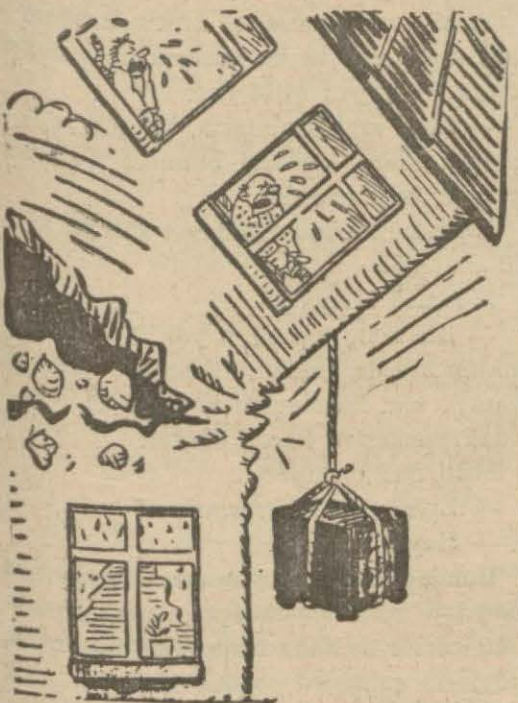
— Kızın bana vermezseniz..
— Malûm şey.. kendini pencereden atarım, diyeceksiniz değil mi?
— Hayır, sizi pencereden atacağım!

— Evlenmeden evvel, elimi ellerinin arasına alır, hiç bırakmazdım!
— Evet, piyano çalamıyasm diye.

— İçki şişelerini merdivene diziyorum, bu sayede kocam gece ben uykudan sonra aşağı kadar inip evden kaçamıyor.

Kasayı yukarıya çekenler — Çekiyoruz, çekiyoruz gelmiyor. Acaba neye?

Bulmaca meraklısı, odasını kendi zevkine göre döşetmişti.

— Eski nişanlım, terzime elbise parası olarak senede bin lira verdiğim için benden ayrıldı.
— Sonra terzinizle evlendi mi?
— Hayır!
— Terzinizin adresini bana verir misiniz?

Berberin yeni kalfası — Ben buraya gelmeden evvel koyun kırpardım.

Çocuğum kadar

— Kocamdan ayrılacağım amma, yavrumuzu düşünüyorum, acaba mahkeme onu kocama mı verir, yoksa bana mı?
— Yavrunuz mu? Sizin çocuğunuz oldu mu da..

— Çocuğumuz olmadı amma, beyaz köpeğimiz var ya, ben onu çocuğum kadar seviyorum.

Uçacak

Ev sahibi bayan, şarkı söylüyordu. Misafirler aralarında vavaş sesle konuşuyorlar:

— Şarkı söylerken, uçacak gibi oluyor
— Uçacak gibi mi?
— Baksana haline.
— Övleyse neye pencereyi açmıyorlar?..

Yakalarlar

Bayan sokağa gidecekti. Hizmetçiye tembuh etti:

— Ben gideceğim, sakın, ben gider gitmez sen de benim elbiselerimi giyip sokağa çıkmıyasın!
— Hiç çıkar mıyım bayan, sizin borca şapka, çanta aldığınız dükkânları bilmediğim için yanlışlıkla o taraflardan geçirim de beni siz zannederek yakalarlar.

Kapalı mı?

Çirkin misafir, güzel ev sahibine anlatıyordu:

— Buraya gelmeder bir güzellik enstitüsüne uğradım.
Güzel ev sahibi, çirkin misafirin yüzüne dikkatli dikkatli baktıktan sonra sordu:

— Kapalı idi değil mi?

Şöhret

— Kocam meşhur olacak, yeni bir baret keşfine uğraşıyor.

— Meşhur olacağına emin misin?
— Tabii; kendisi söyledi. Ya keşfedecek, yahud da keşfine çalışırken yanacak, adı gazetelere geçecekmiş!

Radyo meraklıları

Radyo meraklıları radyonun başında idiler. Radyoya sahib olan:

— Benim radyonun iyiliğine bak dedi, ibreyi bir parça çevirince bir başka istasyon alırm.

— Öteki kendi radyosunu methetti:
— Bu bir şey mi dostum, ben ibreyi hiç hareket ettirmeden aynı yerden birkaç istasyonu birden dinliyebilirim

BU AY

Mart

— Mart kapıdan baktırır, kazma kükrek yaktırır.

Dediler. Boynumu büktüm:
— Biz onları, dedim. daha Şubatta yakmıştık.

Mart:

— Ben ilkbaharım!
Dedi. Pencereden dışarı baktım. Karşısıyordum:

— Bari, dedim, bunu söylemeye utan!

Giden Şubat gittiği yerden haber gönderdi:

— Beni kış kış diye kovarsınız, yerime gelen baharı beğendiniz mi?

Tekir kedinin tüyleri arasına sığınmış pire güldü:

— Mart içeri pire dışarı, dediler amma; ben burada rahat yerimi bulmuşken, zor dışarı çıkarırım.

Kediler damlara çıktılar.

— Miyav!
Dediler..

— Miyav miyav!
Dediler..

— Miyav miyav miyav!
Dediler..

Bir genç erkek evinin balkonuna çıktı. İki genç kız evlerinin balkonlarına çıktılar.

Genç kızlar, genç erkekler balkonlara çıktılar, kedilere baktılar, güldüler:

— Ne tuhaf, dediler, kediler hep damlara çıkmışlar.
Fakat bunu söyledikten sonra bir daha kedilere bakmadılar, birbirlerine baktılar.

— Mart sana neyi hatırlatır?
Dediler.. bir an düşündüm. Gözlerimin önüne; saçları altın sarısı, gözleri lacıverdi, vücudu mermer renginde fakat güneşte ısınmış bir mermer gibi ılık bir genç kız geldi. Adı neydi, acaba?.. Düşündüm, düşündüm, adını da hatırladım.

— Mart bana neyi mi hatırlatır?.. dedim, onun adı Marta idi.

Meşhur münekkidler beğendikleri meşhur şairlerden biri «Mart» serlevhalı bir şiir yazdı.

«Miyav»
«Miyav»
«Hır»
«Miyav miyav miyav»

Şubatta kadınlar, Martta konuşuklarından çok az konuşurlarmış. Çünkü Şubat yirmi sekiz gündür, Martsa otuz bir gün!

«Deniz kadın gibidir, hiç inanmak olmaz ha!»
Diyen şair Tefvik Fikret vezin uygun gelseydi:

«Deniz Mart gibidir, hiç inanmak olmaz ha»
Da diyebilirdi.

Şubatın yirmi sekiz gün içinde aynı sonunu bulup aylığını alan aylıkçıya, otuz bir günlük Mart kim bilir ne kadar uzun gelecektir.

★★★

64 sene sonra alevlenen münakaşa

Abdülâzizin katledildiği iddiaları doğru mudur?

Abdülâziz hiçbir şeyden haberdar değildi. Hafız Mehmed Bey içeri girer girmez: "Hafız Bey, nedir bu vukuatı acibe?.. dedi

Yazan: ZİYA ŞAKİR

— 7 —

Hafız Mehmed Beyle Atif Bey, bu vaziyete de bir mana veremiyorlar:

— Acaba şehirde bir karışıklık çıktı da, asker sarayı muhafaza için mi geldi?..

Diye, bir takım tefsirlerde bulunuyorlar.

Böylece konuşa konuşa saray caddesine geliyorlar. Orada bir askerî kordon hattı görüyorlar.

Arabadan iniyorlar. Saraya yürümek istiyorlar. Lâkin askerlerin:

— Yasak!..

Diye önlerine gerilmesi üzerine, duruyorlar. Derin bir hayret içinde düşünmeye başlıyorlar.

Bu sırada yanlarına Hasan Paşa (1) isminde bir zat geliyor. (Dârî Şûrayı Askerî) reisi Redif Paşa ile bahriye nazırı Kayserili Ahmed Paşanın. Dolmabahçe karakolunda kendilerini beklediğini söylüyor.

Başmabeyinci ile başkâtib, kordon hatından geçiyorlar. Doğruca karakola giriyorlar.

Hayret ve telâş içinde bulunan başmabeyinci Hafız Mehmed Bey, karakola girip te paşalarla karşılaşır karşılaşmaz:

— Bu ne haldir?..

Diye soruyor... Paşalar, büyük bir sükûnetle:

— Bir şey yok... Murad Efendi hazretleri, cülûs buyurdular.

Diyorlar.

Hafız Mehmed Bey şaşırıyor. Kendinden geçme derecesine geliyor. Fakat gene kendisini toplayarak:

— Efendimiz ne oldu?..

Diye, soruyor. Bu suale de:

— Bir şey olmadı. Sarayda bulunuyorlar.

Diye, cevap alıyor.

Hafız Mehmed Bey, sözü uzatmayarak hemen saraya koşmak istiyor. Fakat derhal buna mâni oluyorlar.

— Saraya gidemezsiniz. Doğruca. (Babı Seraskeri) (2) ye gideceksiniz. Sadrazam ve Serasker Paşa orada. Sizi istiyorlar.

Diye, yanlarına birer zabıt katıyorlar. Birbirle görüşmekten menedilerek, doğruca Serasker kapısına gönderiliyorlar.

Bu iki zat, paşaların bulunduğu odaya giriyorlar. Birer tarafa oturuyorlar.

Sadrazam; sert ve çatkın bir çehre ile, Hafız Mehmed Beye hitaben söze başlıyor:

— On beş senedenberi, zatı şahane vukubulan sadıkane maruzatımın ekserisi kabul buyurulmadı. Bazılarını da, (efendimiz rahatsız olur) diye siz arzemediniz. İşte bunlar, bu gibi bir halin zuhuru sebeb oldu.

Diyor.

Bu sırada Serasker Hüseyin Avni Paşanın yüzünden kin ve adavet hisleri okunuyor. Fakat o, bu hislerini saklıyor. Bilâkis bir muhabbet ve emniyet gösterişi ile:

— Hafız Mehmed Bey, diğerleri gibi değildi. Doğrusu, sadıkane hizmet etti. Kendisi, itaba şayan değildi... Bu ciheti bırakın da, ifadeniz ne ise onu söyleyin.

Diyor.

Sadrazam tekrar söze başlıyor. Hafız Mehmed Beyin gönlünü alacak birkaç söz söylüyor. Sonra, asıl maksada girecek:

— Yeni padişah hazretleri, Beşiktaş sarayını tefrif buyuracaklar. Hakanı sabık ta, Topkapı sarayına naklolunacaklar. Bu işe, siz memursunuz. İradei seniye, bu merkezdedir.

Diye, Sultan Muradın iradesini tebliğ ediyor.

Hafız Mehmed Bey, bu müşkül vazifenin ağırlığı altında eziliyor. Fakat büyük bir sadakat ve muhabbetle sevdiği Sultan Azizin yüzünü biran evvel görmek, bu felâketli zamanında onun yanında bulunabilmek için can atıyor. Yanına

(1) Bu zat, vak'adan sonra (Batum) kumandanlığına tayin olunmuştur.

(2) O zamanın harbiye nezareti. Şimdiki Üniversite binası.

Osmanlı İmparatorluğu zamanında Avrupa bizimle böyle alay ederdi. [1867 de bir Paris gazetesinde «Sultan Azizin idaresi ve şark meselesi» başlığı ile çıkan karikatür]

Atif Beyi alarak Dolmabahçe sarayına geliyor.

Saray halkı, meyus ve müteessir.. ağalar, Hafız Mehmed Beyi karşıyorlar (Zatı şahane) nin, kendisini beklemekte olduğunu söylüyorlar.

Hafız Mehmed Bey, Sultan Azizin huzuruna girmeden evvel, oradaki ağalardan ve bendegandan süratle bir tahkikat icra ediyor. Padişahın hal'edileceğine dair, hiç kimsenin malûmatı olmadığını öğreniyor. Bunun üzerine, yatak odasında bulunan padişahın huzuruna giriyor.

Sultan Aziz, müteessir ve öfkeli bir halde, yatak odasında dolaşiyor. Başmabeyinciyi görür görmez:

— Hafız Bey!.. nedir, bu (vukuatı acibe)?..

Diye soruyor... Bu sualden anlaşılıyor ki, Sultan Azizin de hiçbir şeyden malûmatı yok.

Hafız Beyin dili tutuluyor. Bir müddet cevap veremiyor. Sonra:

— Rabbim, ömrü şahanenizi müzadda buyursun.

Duasile başlayarak, Sultan Muradın cülûs ettiğini söylüyor.

Sultan Aziz, düşünceli bir hal alıyor.

— Böyle olacağını bilip dururdum.

Diye söze başlıyor. Mazideki kanlı ihtilâllerden, hal'edildenden padişahlardan, ezümle amcası 3 üncü Selimden bahsediyor.

— Onların başlarına gelen felâket, benim başıma da geldi.

Diyor. Biraz daha düşündükten sonra da:

— Biz ne yapacağız?..

Diye soruyor.

Bunun üzerine Hafız Mehmed Bey, sadrazam Rüşdü Paşanın kendisine tebliğ ettiği (irade) yi bildiriyor.. yani, Topkapı sarayına gidileceğini söylüyor.

Sultan Aziz, bu (irade) ye muhalefet etmiyor. Ancak:

— Şahsımızın, kuvvetli emniyet altına alınması lâzımdır. Yolda bize işlemsinler. Bunun bir çaresine bakmalı.

Diyor.

Hafız Mehmed Bey, Dolmabahçe karakoluna gidiyor. Orada bulunan, bahriye nazırı Kayserili Ahmed paşa ile dârî şûra reisi Redif Paşadan, (mahlû hükümdarın, hayatının tamamen emniyet altında) bulunduğu dair teminat alıyor. Dönüp saraya geliyor. Bu teminatı Sultan Azize arz ediyor.

Sultan Aziz, verilen teminata kanaat gösteriyor:

— Mademki yeni padişah buraya gelecek. O halde, kalabalık basmadan gideyim.

Diyor... Daima yatak odasında bulunduğu, (Sultan Selimîa palası) nı sâkosunun altına alarak boynuna asıyor. Mahzun ve müteessir bir halde odadan çıkıyor. Ağaların ve saray halkının heçkırıkları arasında sarayın rihtimine iniyor.

(Arkası var)

Millî Şef dün Çatalca ve Silivride tetkikler yaptı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

öneye varılmıştır. Yollarda bütün halk Millî Şefi sürekli alkışlarla istikbal ve teşyi etmiştir.

Çatalcada

Güzergâhta bulunan bazı köylerde kısa tevakkuflar yapıldıktan sonra saat 14 ü 35 geçe Çatalcaya varılmıştır. Mahallî erkân ile halk Millî Şefi Çatalca kasaba - sının hududlarından karşılamışlardır.

İsmet İnönü ilk önce Çatalca garnizon komutanlığı binasını şerefliendirmiştir. Reiscümhuru kolordu kumandanı General Salih Omurtak, Tümgeneral Zeki Er - okay ve Tuğgeneral Vehbi Kocagüney karşılamışlardır.

Komutanlık binasında evvelâ üst kata, hatıra salonuna çıkmıştır. Burada bulunan hatıralar hakkında İsmet İnönüne izahat verilmiş ve bilâhare alt kata me - rasim salonuna inilmiştir.

Millî Şef, burada Çatalcalılar ile te - masta bulunmuş, derdlerini ve temen - nilerini dinlemiştir.

Halk ile temas

İlk olarak Yabantaş köyünden İsmail Atay Millî Şefin huzuruna gelmiştir. İsmet İnönü İsmail Ataya:

- Otur oğlum, demiş ve sormuştur:
- Ne kadar arazin var, söyle bakalım?
- Yüz dönüm kadar.
- Hayvanın?
- O da var Paşam.
- Neler ekliyorsunuz?
- Buğday, arpa, bakla, nohut, bostan - ımında sebze.
- Sulak mı toprağın?
- Su basan yerlerimiz çayırdır.
- Sizin köy kaç hane?
- Yüz elli hane. Nüfusumuz 636.
- Köy idaresi?
- Var Paşam.
- İhtiyar heyeti?
- O da var Paşam.
- Senin okuyup yazman?
- Okur, yazarım. Bizim köy halkı da uyanıktır. Köylümüzden akseere gidenler arasında çavuş olup dönenler çoktur.
- Yol üstündeki köyleri bilir misin?
- Bilirim.
- Harita üzerinde tetkikler yapan Millî Şef İsmail Ataya tekrar sordular:
- Eski harfleri de biliyor musun?
- Biliyorum Paşam.
- Hangisini daha iyi biliyorsun?
- İkisini de bir. Mektepte eski harf - ler zamanında okumuştum, yeni harfleri de sonra öğrendim.
- Aferin.
- Bana bir şey söylemek ister misin?
- İsterim.
- Nedir onlar?
- Ziraat âletlerimiz noksan.
- Âletle mi ziraat yapıyorsunuz?
- Evet.
- Peki söyle.
- Bizim köyde selektör yok. Tohum ları temizliyemiyoruz. Hâli yerimiz var. Herkes süremiyor.
- Buralarda muharebe oldu. Sen bi - liyor musun?
- Evet olmuş.
- İştiharsun öyle mi?
- Babam söylüyor.
- Baban sağ mı?
- Sağ.
- Şimdi söyle bakalım, ziraat âleti istiyordun?
- Evvelâ tarla için tırmık, pulluk.
- Niçin alamıyorsunuz?
- Parasızlık. 20 lira masrafı herkes ya - pamıyor. Birimiz alsın, beşimiz alamıyor.
- Bedava mı istiyorsunuz?
- Hayır, kolaylık istiyoruz. Bir defa bankadan para istedik, vermediler. Baş - vekâlete müracaat ettik. Mahzur yoksa verilsin diye emir geldi. Fakat gene bir çok müşkülâtla karşılaştık, alamadık.
- Peki meyvacılık yapıyor musunuz?
- Meyva ağacımız az.
- Dut var mı?
- O da az. İpek çıkaracak kadar fazla değil.
- Ziraat Bankasına borcunuz yok mu?
- Hayır, yenisı yok. Eskiler vardı. On - ları da taksite bağladılar. Senebesene ve - riyoruz.
- Araba yapıyor musunuz?
- Evet. Arabacımız da var, demirci - miz de.
- Binek hayvanınız?
- Koşturduğumuz hayvanlara icab ederse biteriz.
- Yolunuz var mı?
- Var. Hadımköyüne gideriz.
- Evleriniz nasıl?

Millî Şef dünkü tetkikleri esnasında

- Kiremidli. Bir buçuk saat mesafede tuğla harmanları da var.
- Kereste nereden buluyorsunuz?
- İstanbuldan. Yalnız odun alamıyo - ruz. Ormanlara girmek yasak edildi. Şim - di ancak kömür elimize geçiyor.
- Peki. Selâm söyle arkadaşlara...
- Başüstüne paşam.
- Ziraat âleti istiyordunuz değil mi?
- Evet tırmık, pulluk.
- Kaç lira pulluk?
- 8 lira, 12 lira. Bir de Macar ziraat fabrikasının var, 17 lira.
- Daha mı iyi o?
- Evet, çelik.
- Başka?
- Söylemiştim efendim, tırmık.
- Bu kaç lira?
- On beş lira kadar zannediyorum.
- Başka?
- Yazın harman zamanı iki ay kadar harman makinesine ihtiyacımız var.
- Hiç gördün mü harman makinesi?
- Gördüm.
- Nerede?
- Çatalcada. Geçen sene de İzzeddin köyünde çalışmıştı.
- Peki, harman makinesi kullanmak - la ne istifadeniz oluyor?
- Zamanın kazanıyoruz.
- Ne kadar?
- Bir ay.
- Peki, harman makinesi için ne vâde istersiniz?
- İki sene.
- Dört beş sene verebiliriz. Peki oğ - lum, teşekkür ederim. Başka biri gelsin.

Yol derdi

İsmail Ataydan sonra kunduracı Ha - san içeri girdi. İsmet İnönü:

- Otur, dedi, sen yerli misin?
- Yerliyim.
- Muharebeyi hatırlıyor musun?
- Evet. Hayal meyal.
- Buranın yaşlı adamları yok mu?
- Reiscümhurun bu emr. üzerine Çat - talca olan yaşlı bir köylü bulundu.

Millî Şef ona sordu:

- Nerelisin?
- Subaşıyım. Bizim köy Çatalcanın şimalindedir.
- Ne iş yaparsın?
- Çiftçiyim.
- Askerliğini nerede yaptın?
- Edirne.
- Çatalca Balkan harbinden evvel da - ha mı mamur idi?
- Balkan harbinden evvel mamurdu.
- Bugünkü hali ile Balkan harbinden evvelki hali arasındaki farkı söyle.
- Şimdi yeni binalar yapılıyor. Eskiden sıkışık idi. Bugün kasaba daha ge - niş bir hale geliyor.
- Çocukların var mı?
- Var, dört tane.
- Ne ekliyorsunuz?
- Buğday, arpa, mısır, ketentohumu.

Paşam, senden bir dileğim var. Kış ol - unca biz muhasaradayız. Edirnekapıdan bir hat geçer; Arnavudköyden. Boğaz - köyden de bir hat. Amma bunlar köylü - nün yapabileceği şeyler değil.

- Hat nedir canım?
- Sose. Yollar harab... Eskiden yapı - mış, öyle kalmış. Kışın bir adım atama - yız. Yolun etrafında 18-20 köy var. Bu yollarda sade 36 tane menfez mevcud. Bunları köylü basaramaz. Çatalca, Ka - racaköy, Arnavudköy, Derbend birbirine bağlanmalı. Bu iki yol iktisad ve siyaset nokta nazarından çok mühimdir. Bun - ların yapılmasını isterim. Başka dileğim yok. Sağlığınızdilerim. Çok teşekkür e - derim.

Bilâhare Hüseyin Doğan geldi. Millî Şefe:

— Bin dönüm arazim var, dedi. Çatalcanın evvelce daha mamur ol - duğunu söyledi ve bir isteği bulunma - dığını bildirdi.

Arazi azlığından şikâyet eden mübadiller

Bundan sonra diğer bir köylü içeri gir - di. Reiscümhur dedi ki:

- Hangi köydensin?
- Çiftlik köyünden.
- Nerede bu, tarif et.
- Köylü harita üzerinde köyünü buldu.
- Adın ne?
- Süleyman. Mübadilim ben.
- Nerelisin?
- Dramalı.
- Kaç aile yerleştiniz?
- 214.
- Söyle bakalım.

— Arazimiz az, geçinmemiz gayet dar, benim 15 dönüm arazim var. 8 kişiyiz. Bütün köy de böyle. Hane başına 20 kan - tar kömür veriyorlar.

- Başka yere gider misiniz?
- Gideriz. Dağ içindeyiz. Kömüre ge - lince bütün köye 4000 kantar tavin et - mişler, halbuki 10,000 kantar vermeli.
- Neye vermiyorlar.
- 35 senesinde on beş yıllık bir plân yapmışlar. Bu, bizi idare etmiyor.
- Başka diyeceğin?
- Yoktur, sağlığını isterim.
- Peki, etrafta, başka gidecek bir yer var mı?

— Bizim tarafta yok amma, Çatalca yak - ınlarında var. Oralarda yer verilerse gideriz. Zira gayet dardayız.

- Ne ile geçiniyorsunuz?
- Ekiyoruz, kömürçülük yapıyoruz. Bizim Çiftlik köyü hududu içindeki or - manlar bize yeter. Fakat köyümüzün or - manını 5-6 köye taksim ettiler. Biz or - mansız kaldık.

Reiscümhur kaymakam Hulusiye or - man müdürünün gelmesini emretti. Kay - makam, hükümet konağında olduğunu söyledi.

Millî Şef sordu:

- Niçin burada değil?
- Hükümet konağına ineceğinizi tah - min ettiğimiz için...
- Bir saatler Çatalcadayım. Burada ol - duğumu bilmiyen var mı? Çağırın gelsin.
- Az sonra orman müdürü geldi. İsmet İnönü sordular:
- Niçin orman vermiyorsunuz bunla - ra?

- Taksim olunmuştur.
- Arttırmaya imkân yok mu?
- Yok Paşam. Bunların ormanları vâ - si amma, ormansız köylere de yer göste - rilmıştır. Bütün ormanı bir köye bira - kırsak, ormanı olmayan köyler şikâyet e - derler.

Çatalcadan hareket

Millî Şef bu hususlar hakkında notlar aldılar. Sonra halkın coşkun tezahüratı arasında askerî komutanlık binasından çıktılar. Otomobillerine binecekleri sı - rada bir köylü müracaat etti, şikâyetleri olduğunu söyledi. Bu köylünün bilâhare dinlenilmek üzere adresi ve hüviyeti a - lındı. Sıra ile Sinanköyden, Çöplüceza - ğından geçilerek saat 16 y 40 geçe Deniz - paşa köyüne varıldı.

Yolda bütün köylüler Millî Şefi alkış - ıyorlar, birkaç dakikalık tevakkuflardan istifade ile İsmet İnönüne yakından gör - mek için koşuyorlardı.

Silivride

Silivri kaymakamı Vakkas kaza hu - duduna gelmişti. Silivrinin kasaba sını -

Millî Şef Silivride motöre binerlerken

rına varılınca otomobillerinden inen İsmet İnönü, yürüyerek hükümet konağı - na geldiler. Kısa bir istirahatden sonra Si - livrilileri kabul eden Reiscümhur evvelâ çiftçi Esad Arifi dinlediler.

Esad Arif:

- 9000 dönüm işletiyorum, dedi.
- Millî Şef sordu:
- Ne vasıta ile?
- Kısmen hayvan, kısmen traktör.
- İşçiniz ne kadar.
- 50 ile 150 arasında.
- Çiftlik içinde oturan amele var mı?
- Var.
- Toprağın verimi ne kadar?
- 8 ilâ 10.
- Geçen yıl mahsul iyi mi idi?
- İyi idi.
- İçinde bulunduğumuz sene nasıl?
- Bu sene kurak gidiyor. Fakat gene vaziyet güzeldir.
- Hayvancılık var mı Silivride?
- Var. Kasabamın 60,000 koyunu var.
- Ziraat hakkında bir şey söylemek ister misiniz?

— İsterim. Halk muhacir, sermayeleri az. Bankada 35 bin lira paraları var. Lâ - kin kendileri istifade edemiyorlar. Siliv - ri bir sene kadar nahiye olmuştu. O za - man Ziraat Bankasının buradaki şubesi Çatalcaya kaldırıldı.

- Sanki ta yok mu?
- Yok. Biz büyük çiftçiler malmızı ne reye olsa sevkederiz. Fakat halk fakir - dir. Arazi verilse onlara...
- Nereden bulsaçağz araziyi?
- Çiftlikler var, işlenmiş değil. Sa - hibleri senelerdir içlerine girmemişler - dir. Bunları halk işliyor, sahibler/nebo - şu boşuna hisse veriyorlar. Gaye köylüyü korumak değil mi?
- Bunun üzerine Millî Şef arazisi olma - yan bir çiftçi istedi. Küçük köyün - den Etem Kılıç içeri girdi Reiscümhur sordu:

- Muhacir misin?
- Eski ahaldenim.
- Arazin var mı?
- Birkaç dönüm.
- Bir şey söylemek ister misin?
- Komşularımın hiç arazisi yok.
- Etrafta arazi var mı?
- Büyükkılıç köyünün yarısında var, maliyenin.
- Büyükkılıç size uzak değil mi?
- İki köy arası beş kilometre.
- Sonra?
- Bir harman makinesi, bir traktör.

Hayvanlarımız da noksan. Harman ma - kinesine yüzde on üç hisse veriyoruz.

- Sizin köye geldi mi?
- Geldi.
- Kaç gün çalıştı?
- Bir buçuk ay, amma, fasıllı.
- Kaç evsınız?
- 43.

Etem Kılıçtan sonra 4 dönüm toprağı olan bir köylü getirildi. İsmet İnönü:

- Nerelisin? dedi.
- Silivri.
- Neye araziniz yok?
- Alamadık. Evkafa müracaat ettik, gittik, geldik. Bize, peşin para ile satı - yoruz, cevabını verdiler. Araziyi egraftan üç kişi satın aldı. Biz, topraksız kaldık.

- Onlar işletiyorlar mı buralarını?
- Koyun gezdiriyorlar. Bu yüzden de kiraladığımız tarlalarımızdan hayır yok.
- Neden?
- Koyun sahıyorlar. Bir ziraat müfet - tişi gelse de baksa...

Bu sırada kaymakam Vakkas izahat verdi. Tarlalara tecavüzün şiddetle takib edildiğini, böyle haller vukuunda suçlu - ların mahkemeye verildiğini ve belediye tarafından da 100 lira ceza alındığını ar - zetti.

Vali Lütfi Kırdar:

- Yeni bir ziraî asayiş kanunu hazırlan - dı. Lâyihâ encümenindedir. İdarî salâ - hiyetimiz yoktur, dedi.

Ziraî asayiş meselesi üzerinde ehem - miyetle duran ve bu hususta uzun boyu - tetkikler yapan Millî Şef:

- Ziraî asayiş olmazsa, bir şey yapı - mayız, idare âmirleri bununla alâkadar olmalı, buyurdular!
- Bilâhare Mehmed Hidayet adlı bir köy lü dinlendi.

Mehmed Hidayet:

- Bir avuç toprağım yok, dedi. Kara - cıktan 313 de geldim. 15 senedir çiftçilik yapıyorum. Ekinler de koyunların teca - vüzü yüzünden harap oluyor.
- Millî Şef sordular:
- Ziyamızı ödüyorlar mı?
- Hayır.

Bundan sonra koyunların tahribatına meydan verilmemek için topraktan alın - ıncarlar ile daha fazla bekçi tutulması, köylerin şahsiyeti maneviyelerine aid mer'aların olmaması, tarzi tevzide bozuk - luk, bulunması gibi meseleler üzerinde duruldu. İsmet İnönü, kaymakam Vak - kasa:

- Burada koyun meselesi var, dedi - ler.

Saat 18 olmuştu. Millî Şefe vaktin ge - ciktığı, (Savarona) yatını teşrif etmek is - teyip istemedikleri soruldu.

Reiscümhur:

- Yata, gündüz gözü ile mi binelim? dediler.

İsmet İnönü gene halkın coşkun te - zahüratı arasında iskeleye gittiler. Sa - varona, sahilden 200 metre açıktaki duru - yordu. Saat 18,30 olmuştu. Millî Şef mo - törle Savaronayı şerefliendirdiler.

Savarona 18,45 te hareket etti. İsmet İnönü yatta bulunan gazeteci - lerin hatırları sormak lütfünde bulundu - lar ve:

- Nasılsınız, yorulduunuz mu? dedi - ler.

Savarona yatı saat 22 de Dolmabahçe açığına demirlemiş bulunuyordu.

★

Millî Şefin dünkü tetkiklerinin köylü üzerinde uyandırdığı alâka ve sevinç cid - den büyüktü. İsmet İnönünün dinlediği köylülerden biri saf, fakat samimî bir eda ile bu sevince ve bu alâkaya şu şe - kilde tercüman oldu:

- Senin büyük adam olduğun şimdî daha iyi anlıyorum, Paşam!

Sabih Alaçam

★

Millî Şefin bugün şehirde tetkikler yapmaları ve yarın kazalardaki tetkik - lere devam etmeleri müstemeldir.

Erzurumda tifüsün önü alındı

Erzurum (Hususi) — Her sene bu mev - simlerde kendisini hissettiren tifüs has - talığı, gene ortaya çıkmış, on kadar vak'a - tesbit edildikten sonra, sihiye müdür - lüğünün gayretile hastalığı önlemek im - kânı hasıl olmuştur. Vilâyet Erzurum'da mahallî gazete ile ve duvar ilânlarile, köylüye müteyakkız davranması için na - sihatlar vermiştir.

Dolmabahçe hâdisesi tahkiat evrakı

Ankara 6 (Hususi) — Dolmabahçe - deki müessif hâdiseden dolayı eski İst - anbul valisi Muhittin Üstündağ ve arkadaşları hakkındaki tahkiat evra - kının noksanlarının ikmalî için evrak Dahiliye Vekâleti müfettişlerine ve - rilmıştır. Müfettişler hâlen bu işle meşgul olmaktadır.

Millî Şefin dün sabahki nutku

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Saat sekizden itibaren İstanbulun her tarafından gelen büyük bir halk kütlesi de Millî Şefi görmek üzere yollara dökülmüş, Beyazıt meydanını kuşatmıştı. Bu esnada Üniversitede profesörler sınıflara girmişler, ders takririne başlamışlardı. Nutkun bütün memlekette dinlenilebilmesi için cümle kapısının üstündeki sahlonda hususî radyo tertibatı yapılmış, balkona bir hoparlör yerleştirilmişti. Reiscümhur nutuklarını buradan söyleyeceklerinden balkon halatlarla örtülmüş, bayraklarla tezyin edilmişti.

Halk ve gençlik Millî Şefi görmek üzere sabırsızlanıyordu. Bu esnada Reiscümhurun saraydan hareket etmiş oldukları haberi geldi. Saat onu beş geç Reiscümhuru hâmil otomobil Üniversite bahçesine girmiş bulunuyordu. Gençlik Millî Şefi çokun tezahüratla karşıladı. Reiscümhura Dahiliye Vekili Faik Özalp, Riyasetiçimhur umumî kâatibi Kemal, yaverleri, sayıv Vedid, vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar, İstanbul komutanı refakat etmekte idi. Üniversite kapısında rektör Cemil Bilsel ve dekanlar tarafından karşılanan Millî Şef doğruca rektörlük odasına çıktılar. Bu esnada rektörlük odasının pen-ceresinden gören gençlik coştı, alkış ve çereşenden sonra sıraya oturarak ders takririni dinliyordu. Profesör Tahirî dersinden sonra İktisad birinci sınıfında profesör doktor Dobresin, tıbda profesör Sadinî dersine girdi.

Millî Şef, her girdiği sınıfta evvelâ kürsüye çıkıyor, talebin selâmına mukabeleden sonra sıraya oturarak ders takririni dinliyordu. Profesör Tahirî dersinden sonra İktisad birinci sınıfında profesör doktor Dobresin, tıbda profesör Sadinî dersine girdi.

Millî Şefin derslerine girdiklerini gören profesörler hürmetle eğiliyor ve: — Sayın İnönü'nün dersimize girmesinden geref duyduğum. Müsaadelerile dersimize devam ediyorum» diyorlardı.

Bundan sonra profesörlerin toplandıkları salona giren Millî Şef, hepsine ayrı ayrı iltifat etti. Bu esnada rektör Millî Şefe:

— Talebin Şeflerine karşı duymuş olduğunuz büyük ve sonsuz sempati, bugün biraz izdiham ve intizamsızlığa sebep olmuştur. Fakat çalışmalarına cevap verilebilirim. Hepsini de çalışkandır, dedi.

Reiscümhur sordular: — İmtihanalara ne zaman başlayacaksınız?

Rektör: — 25 Mayısta.

— Ne kadar talebe var?

— Vasatî olarak beş bini bulur. Yurtdışında gördüğümüz iktisad birinci sınıf dershanesini bu sene bu hale koyabildik.

Gene talebin yarısını almıyor. En çok sıkıntı Tıp Fakültesinde hissediliyor.

İsmet İnönü nutkun söylenmesi zamanının gelip gelmediğini sordular. Rektör:

— Sekiz dakika var, biraz istirahat buyurun, dedi.

Sekiz dakika geçti, bu sekiz dakika zarfında Millî Şef toplantı salonunda rektörlerle görüştü. Bu esnada Üniversitenin pencereleri ile Reiscümhurun nutkunu söyleyeceği balkonu pervazlarında fotoğraf muhabirleri ellerinde makineleri, bu tarihi sahneyi tesbit etmek için hakikaten ölümü göze alarak vaziyet alıyordular.

Nihayet alkışlar arasında İnönü'nün çehresi balkonda görüldü. Muharebe meydanlarında kazanmış olduğu zaferlerin, millete, memlekete etmiş olduğu hizmetlerin, bu uğurda sarfetmiş olduğu emeklerin nişanesi olan bembeyaz saçlarının başının üzerinde örmüş olduğu tacı eli ile okşadıktan sonra nutkunu irad etmeğe başladı.

Baştan başa vakur, yer yer heyecanlı ve her noktasında nefesine ve millette itimaddan nişan veren bu nutuk, güzide gençliğin çokun alkışlarıyla karşılandı, bilhassa moralin ve karakterin lüzumundan bahseden fıkrasında ve Atatürkün hatırasını tebelle davet eden parçasında alkışlar ayyuka çıktı.

Reiscümhur sıfatıyla söylemiş olduğu bu nutku müteakib alkışların arkası kesilmemekte olduğunu gören Millî Şef, çok sevdiği gençliğe ve gene samimî bir

hitabede bulundu ve «Ben size gene gelirim, siz davet etmeğe bakın» dedi.

Millî Şefin avdeti, çok çokun tezahürata vesile teşkil etti. Kendisine gönülden bağlı olan gençliğin ihtiram kordonu, emniyetin en büyük âmili olduğundan polis kordonu yoktu. Yalnız usulen bir miktar polis memuru bulunuyordu. Reiscümhurun otomobili kendisini kucaklamak isteyen bu ihtiram kordonunun arasından güçhal ile ve yavaş yavaş, ve yaşa, varol âvazeleri içinde ilerliyerek Üniversite kapısından çıkabildi ve Büyük İnönü, vatan gençliğinin bu candan tezahürlerinin kendisinde tevliid etmiş olduğu hissiyat içinde mes'ud ve müsterih olarak aile yuvasına döndü.

Nutuk

Millî Şefin irad buyurdukları nutuk şudur:

«İstanbul Üniversitesinin kıymetli mensubları:

İstanbulda gelişimde beni muhabbetle selâmladınız. Bugün de Üniversitenin, müesseselerinde yakından gördüğüm memleket ve millet için ümidlerle dolu olan çalışmaları, bende iyi intibalar bıraktı. Size teşekkürlerimi ve takdîrle-rimi söylemek isterim. Bilirsiniz ki cümhuriyet, İstanbul Üniversitesinin mü-kemmel olmasını, rejimin ilk gününden itibaren emel edindi. Muhtelif istikametlerde samimî gayretlerden sonra Üniversitenin bugünkü şekli teessüs etmiştir. İlim seviyesinde ve tedrisat malzemesinde, İstanbul Üniversitemizin kıymetine umumî olarak güvenebiliriz. Cümhuriyet hükümeti, yeni Ankara Üniversitesini tedricen meydana getirirken İstanbul Üniversitesinin eksiklerini de durmadan tamamlamağa çalışacaktır.

Fakat, asıl mühim olan nokta, Üniversite mensubu talebemizin istikbal için vevdî teminatıdır. Kız ve erkek Üniversiteselî arkadaşlarımız, çalışkanlıkta, idealde, ahlâk ve karakterde, Türkiyenin sağ-lam istikbaline en inandırıcı delil olmak mevkiindedirler. Dikkat ediyorum musunuz, talebemizin meziyetlerinden bahsederken zekâ ve istidadlarından, yani daha ziyade fıtrî olanlarından, bahsetmedim. Çünkü, bu meziyetlerin daima bol bol talebemizde mevcut olduğu malûmdur. Bugünkü medeniyette asıl lâzım olan ve bir iki asırdanberi bilhassa ihmal ettiğimiz temel ve hassa, muntazam, metodik, yolculuk bilmeden çalışmak kabiliyetidir. Onun için Üniversitelerimizin çalışkanlığı, benim için çok kıymetli bir hasstir. Hocalardan ve talebelere bilhassa rica ettiğim nokta da budur.

Gene talebin idealist olması, vatanın istikbal için büyük temeldir. Bizim ideallerimiz, vatan ve millet hizmetinde toplanır. Her meslekte yetişen Üniversiteselî için, Türk milletine ve Türk vatanına hizmet edecek faydalı bir unsur olmak idealî, bütün çalışma hayatına hâkim olmak lâzımdır. Cümhuriyet, Türk milleti, millî devleti ve yeni cemiyeti temin etti. Bu iki esas ile Türk milleti, insanîyet âleminde, kıymetli bir varlık vaziyetini almıştır. Bu vaziyet, ancak, temiz idealle yetişen genç nesillerin karakter kuvvetleriyle muhafaza olunur, yükseltilir. Bilmenizi isterim ki, ahlâk ve karakter sağlam olmadıkça, cemiyette, esaslı bir hizmet görmeğe imkân yoktur. Cemiyetin kudret ve ehemmiyeti, vasatî ahlâk ve karakterinin yüksek kıymetine, her faktörden ziyade bağlıdır.

Genç Üniversiteliler, Moraliniz ve karakteriniz, büyük Türk milletinin yüreğini ümidlerle dolduracak güzel örneklerle kendini göstermektedir. Türkiyenin istikbalî üzerine teşhis koymak isteyen yabancılar, tahsil çağında bulunan gençlerimizin ahlâk ve karakterindeki sağlamlıktan ders almaldırlar.

Bu toplantıdan istifade ederek İstanbuldaki sayın vatandaşlarıma da teşekkür etmek istiyorum. Vatandaşlarımız, üç dört gündür, muhabbetli muhitlerinde beni bahtiyar etmişlerdir. Bir bakışta sade görünen mevzulara temas ederken istifade edebilmem için emekler ciddî bir dikkat ve samimiyet göstermişlerdir. Halkımız zihin her tabakasında memleketin her köşesinde doğrudan doğruya aradığım bu temaslar, benim için çok istifadeli, hattâ çok zevkli bir usuldür.

Küçük, büyük meselelerin benim ö-nümde ortaya dökülmesinde, ve imkân derecesi üzerinde hayalâta kapılmak-zın, millet derdelerinin açıkta mütalea edilmesinde, halk idaresinin büyük ni-metini bulurum. Çok defa, konuşulan şeyler, zaten bilinen şeylerdir. Bununla beraber, aynı şeyin muhtelif muhitte muhtelif vatandaşlar tarafından söylenmesinde bile bir istifade vardır. Sonra, bazan hiç umulmıyan köşelerde, insan, yeni meselelerin vücudünden haberdar olur, inanılmıyacak kadar ufak tedbirler, millet için büyük faydalar temin edecek hizmetlere fırsat verir. Bu uzuncu es-babî mucibe ile anlatmak istiyorum ki, vatandaşlarımızla yakından memleket meselelerini görüşmek benim için şuurlu bir zevktir.

Sevgili vatandaşlarım, Şimdi, İstanbul Üniversitesinden bütün vatandaşlarıma hitab ediyorum. Memleketimizin, Büyük Millet Meclisinin yeni seçiminin başında haiz olduğu kıymet ve kudret, göz kamaştırarak bir vaziyette bulunuyor. Türk milleti, her türlü nifak testirlerinden uzak ve salim bir birlik ve beraberlik havası içinde kendini göstermektedir. İnsanîyetin geçirdiği buhran içinde birçok milletler, u-fuktaki hâdiselere, bilhassa kendi içindeki nifak ve zâtan dolayı, ızdırabla bakıyorlar. Türk millet, beynelmilel siyasetin yarın için beklenmedik hâdiseler hazırlaması ihtimali karşısında, her türlü nifaktan masun ve müteffer bir halde, kendine güvenir vaziyettedir. Milletler için en büyük kuvvet, her silâhtan keskin, her kudretten üstün en büyük kuvvet, kendi evlâdları arasındaki birlik kuvvetidir. Bilhassa nüfusları çok milletlerin henüz insanîyet idealî için istikrar bulmamış hirs siyasetleri karşısında, nüfusları daha az milletlerin başlıca dayana-cakları kuvvet, kendi içlerindeki, kendi aralarındaki nifaksız beraberlik kudretidir. Memleketimizin hali, bu bakımdan çok kuvvetli ve çok ümidlidir. Kırk-elli senenin türlü nifaklarını, türlü tecrübesizliklerini ve felâketlerini okumuş ve içinde yasıyarak geçirmiş olgun bir siyaset nesilimiz var ki, yeni yetişen nesillerimizi, siyasetin zehirlerinden koruyarak, onlara, Türkiyeye uygun olan en iyi sivasî muaseretin hem örneğini, hem terbiyesini vermek mevkiindedir. Gerek matbuatımızla ve gerek siyaset adam-larımızda gördüğüm hal ve mesleğin, istikbal için çok ümit verici olduğunu vatandaşlarımızın önünde zikretmek benim için hakikî bir zevk, samimî bir sevinçtir. Aziz vatandaşlarım,

Cümhuriyet Halk Partisi, şimdiden memleketin bütün menfaatlerini ve bütün evlâdlarını kucaklayan bir siyasi aile haline gelmiştir. Vatandaşlar, büyük, partinin teşkilâtı içinde, her türlü hizmet ve inkisaf imkânını bulmaktadırlar. Partinin bu mahiveti, istikbalde daha ziyade kendini gösterecektir. Evvelâ, Halkevlerinde, memleketin içtimal ve kültürel sahalarmında, memlekete hizmet etmek için istidatlı vatandaşlardan geniş mikvasta hizmet isteyeceğiz. Sonra, Parti teşkilâtında, memleketin siyasi terbiyesi ve inkisafı için, vatandaşlarımız, geniş hizmet sahaları bulacaklardır. Diyebilirim ki, gelecek intihablardaki mebus namzedleri, Halkevlerinin ve Partinin dört senelik faaliyetleri esnasında kendilerini kolaylıkla göstermiş olacaklardır. Vatandaşlarımız bilirler ki, bir siyasi partinin yüksek idaresi tarafından, müntehiblere, namzed gösterilmesi tabii bir şeydir. Bizim an'anemiz de böyledir. Bununla beraber, namzedlerin halkla temasını daha ziyade arttıracakız ve riyaset divanının takdîrî ile Parti teşkilâtının takdîrini daha yakından birbirile teması gettirmek usulleri şimdiden tecrübe ve tekâmül ettireceğiz.

Aziz vatandaşlarım, Halkçı bir idarenin bütün yüksek ve ileri tekâmülleri, siyasi hayatımızda mütemadiyen tahakkuk ettirilecektir. Milletinin mürakabesi, idare üzerinde hakikî ve fiilî olmadıkça ve böyle olduğuna millette kanaat edinmedikçe, halk idaresi vardır denilemez.

Onun için, Büyük Millet Meclisinin vazife ifa etmesi, en ufak bir tereddüde mahal vermeyecek selâbetle olacaktır. Büyük Millet Meclisi, milletin dahil ve hari-cî bütün emniyetlerinin hakikaten kudretli ve uyanık teminatı olacaktır. Büyük Millet Meclisi, milletin menfaat ve ideallerini hakikaten temsil eden bir millet hülâsası vaziyet ve itibarında bulunacaktır. Onun için, onun teşekkülünde ve onun çalışmasında hepimizin en temiz gayretlerimiz ve emellerimiz mün-demik bulunacaktır. Geçmiş meclisler istiklâl zaferinin kazanılmasında ve on beş senedir iftihar ettiğimiz bütün ic-raatta, başlıca mesne ve kudret o'muş-lardır. Geçmiş Büyük Millet Meclislerini, milletimiz ve tarihimiz hürmetle yâdedecektir. Bizim Büyük Millet Meclisinin yeni intihabı vesilesile onun vasıflarından ve vazifelerinden yeniden bahsetmemizin sebebi, ona millet hayatında yeni bir tekâmül temin ettirmek içindir. Şüpheler yoktur ki, bugün istikrar bulmuş bir millî varlıktan ve feyizli inkılâpla teşekkül etmiş yeni cemiyetin emniyet ve huzurundan bahsedebilmemiz, on beş senelik Atatürk idaresinin müsbet neticesi olarak mümkün olmaktadır. Atatürkün e-bedî adını hep beraber yüreklerimizden taşıyan sevgi ve tazim hisleriyle yâdedelim. Onun hatırasına karşı samimiyet tezahüratımızla yer yüzü göklere kadar bir daha çınlasın.

Üniversite gençleri "Son Posta,, ya diyorlar ki

(Baştarafı 1 inci sayfada)

in, bir insanlık sembolü olduğundan dolayı seviyorum. Onu inkılâbımızın başlıca mümessillerinden biri olmasından dolayı da çok seviyorum ve gençliği sevdiğim için seviyorum.

Hukuk üçten Fitnat İzmirli:

— İnönü'nü o kadar çok seviyorum ki bunu anlatamam, sevgi kelimesi bu hissimi tasvire kâfi gelmez.

İktisad ikiden İlhan Uluç:

— Onu hakikî bir demokrat olduğum için ve demokrasiyi sevdiğim kadar çok seviyorum.

Hukuk ikiden Erhan Akçay:

— Onu Lozas kahramanı ve gençliğin idealini tahakkuk ettirdiğinden dolayı seviyorum.

Hukuk ikiden Süreyya Sungur:

— Onu, bizi kurtardığı, daima düşüncelerimizde var olan idealimiz üzerinde yürüdüğü için, doğruluk yolunda bize önderlik ettiği için, Türk Üniversite gençliğine gösterdiği sarsılmaz itimad ve sevgi dolayısıyla seviyoruz.

İktisad ikiden Gazanfer Topuz:

— Onu seviyorum. Hepsini bu kadar. Şimdi çok heyecanlıyım. Fazla birşey söyleyemeyeceğim.

Hukuk 1 den Etem Candarlı:

— Onu halkçı, içimizden biri olduğum için seviyorum. Onun hareketlerine hayranım.

İktisad 2 den Rıza Arsev

— Onu mes'ud ve bahtiyar Türk camiasının en Büyük Baş olduğundan dolayı ve enerjisile kalblerimizde hamleler yaratmış olduğundan dolayı çok severim.

Hukuk ikiden Necat Akdemir:

— Onu, hakikaten sevilmeğe lâyık olduğum için seviyorum. Milleti sevdiğim için, demokrasiyi sevdiğim için seviyorum.

Hukuk 2 den Vedia Borovalı:

— İçimdeki sevgi o kadar büyüktür ki Onu vasıflandırmak ve tarif etmek benim için çok güç. Ben onu idealim kadar çok seviyorum. Atamız öldü, şimdi bütün sevgimizi babamıza verdik. Vaktile bizi İnönü zaferine kavuşturmuş olan İnönü daha pek çok yeni ve büyük zaferlere ulaştıracaktır. Biz Türk gençliği Ona lâyık olmak için elimizden geldiği kadar çalışıyoruz ve çalışacağız....

Felsefeden Münire Çitak:

— Onu seviyorum. Fakat niçin olduğunu şimdi burada size uzun uzun tah-lil etmek kabiliyetinde değilim. O kadar heyecanlı ve mes'udum ki Melâhat Etlü:

— Tarihte okuduğum ve şahsiyetini tanıdığım gündenberi Onu içime sığ-mıyan taşkın bir sevgi ile seviyorum.

Onu bugün Yalnız Reiscümhurumuz olduğundan dolayı değil, kendisinde tecüssüm eden o yüksek samimiyetinden dolayı da seviyorum.

F. K. B. (Tib) tan Saadet Okşan:

— Onu tarihin tanıdığı yüksek bir

kahraman olduğu için ve Türk ulusunun kurtuluşundaki kahramanlığı için seviyorum. Ona kalbimin en derin sevgisini sunarım.

Hukuk 1 den Semih:

— İnönü'nü hiç kimsenin tasavvur edemeyeceği bir sevgi ile seviyorum. O halkçı, derd anlıyan, derd dinliyen bir Şef. Küçükle küçük, büyükle büyük olan bir insan. Gençliğe verdiği kıymet, gösterdiği yakınlık ve tevazu Onun ruhunu gösteren en açık birer ifadedir. Bu kadar açıklığı ve dürüst-lüğü kim sevmez..

Hukuk 1 den Haluk Oğuzbey:

— Onu bu vatan kadar seviyorum. Ona bu memleketin yükselişi derecesinde bağlılık hissediyorum.

Hukuk birden Cihad Girgin:

— Onu Atatürk kadar seviyorum. Onun memleketini sevdiği kadar ben de Onu seviyorum.

Neriman Hikmet

Madridde bir hükümet darbesi oldu, Negrin ve arkadaşları kaçtı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Casado da aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

— Size tam bir dürüstü ile ve münhasıran milletin istiklâl ve hürriyetine yâdum etmek duygusile hitab ediyorum. İrademiz haricindeki yabancı sebepler için mücadele etmiyoruz. Bizim istediğimiz her türlü ecnebi nüfuzundan âzade bir vatandır. Feyizli bir hürriyet ile em-pyralist devletlere hizmetinde harab edici bir harb arasında intihab etmek vaziyetinde bulunuyoruz. Yalnız vatanın menfaatlerini düşünmek zamanı gelmiştir. Bizi alâkadar eden yegâne nokta İspanyanın hayır ve selâmetidir. Ya İspanya için sulh veya ölüme kadar mücadele.

Hükümet darbesi sükûnetle bitti

Madrid 6 (A.A.) — Millî müdafaa kom-seyi teşekkül eder etmez, sivil ve askerî makamlar şartısız ve kayıdsız olarak kom-seye iltihaklarını bildirmişlerdir. İlk iltihak edenler arasında General Miaja ve Menendez ile albay Escobar vardır. Harbiye komiseri Osorio Tafall da iltihakını bildirmiştir.

«General Franko ile anlaşabilecek yegâne adam»

Paris 6 (A.A.) — Halen Pariste bulunan Kortezer reisi Martinez Barrio Madrid müdafaa komitesile tamamen mutabık olduğunu Havas ajansı muhabirine söylemiştir. Mumailiyh, General Miajanın Madridde döndüğünden dolayı büyük memnuniyetini saklayarak demiştir ki — İspanyada sulhün ifadesi için General Franko ile anlaşabilecek yegâne adamdır.

Hükümet erkânı kaçtılar

Paris 6 (Hususî) — Cümhuriyetçi İspanyanın eski başvekil, Negrin ve hari-ciye nazırı Delvayo, bugün öğleden sonra tayyare ile Tuluza (Fransa) gelmişlerdir.

Aziz vatandaşlarım,

Biz, halk idaresinin, milletimizin bünyesine ve arzusuna en uygun geldiği ka-naatindediz. Halk idaresinin en nazık tarafı, bunun anarşiye ve zora meydan vermemesini tanzim edebilmektir. Çünkü gerek anarşi, gerek zor, halk idaresinin muhitinde külfetsizce dolaşabilen ve o idareyi kökünden tahrib etmeğe istidatlı olan hastahlardır. Bu hastahlara karşı, yetişmiş vatan evlâdlarının kâfi derecede olgun ve iyi düşünür olmaları mukavemet edilebilir. Büyük Millet Meclisinin bünyesinde ve suurundaki tesadüf ve vatanın yüksek emniyetini muhafaza kaygusu, teminatların en başında olmalıdır. Görüyorsunuz ki, halk idaresinin feyizli hizmetlerini tahakkuk ve tekâmül ettirebilmek için de kıymetli şartlar vardır.

Sevgili vatandaşlarım,

Yeni seçim başında, hükümet programının ve icraatının çerçevesi haricinde olan bir iki noktadan aziz memlekete hitab etmek istedim. Bütün dünyanın dikkatli gözleri önünde, birlik ve beraberlik kütlesi gösteren kudretli Türk milleti, kendine ve idaresine itimadını göstermek için yeni bir fırsat bulacaktır. Hep beraber bu imtihanı şerefle ve muvaffakiyetle çıkacağımıza eminim.

"Son Posta,"nın Hikâyesi BAŞKALARININ ÖĞÜDLERİ

Çeviren : Faik Berçmen

Trenin gelişini beklemek üzere istasyonda bir aşağı bir yukarı dolaşıyordum. Bir aralık istasyon kapısının önünde bulunan otomatik satış makinesinin başında duran bir adam gözüme ilişti.

Adam elini havaya kaldırıp makineye arka arka iki yumruk indirdi. Galiba makineyi tamir ediyor diye düşündüm. Merakımı izale etmek için sessiz bir halde adamın yanına sokuldum. Ayak sesimi duyunca sert bir hareketle döndü ve:

— Siz demindenberi burada mı duruyordunuz? diye sordu.

Şaşırdım:
— Şey, evet, beş dakika oluyor.

— Demek burada idiniz!

Adam müthiş hiddetli görünüyordu. Bütün nezaketimi tophiyarak cevap verdim:

— Zannediyorum efendim.

— Birkaç dakika evvel benimle konuşan adam siz miydiniz?

— Hayır, ben değilim.

— Buna emin misiniz?

— Kat'iyetle..

Son sözüm üzerine muhatabım sesinin perdesini indirdi. Benden af taleb ederek:

— Öyleyse pardon, dedi, sizi demin benimle konuşan adama benzettim de..

Ben de yumuşadım. İstasyonda benden başka yegâne yolcu idi; henüz trenin gelmesine de bir çeyrek saat vardı. Bu itibarla gevezelik etmekte mahzur görmedim:

— Sizinle konuşan ben değilim amma ondan bir şey mi istiyordunuz?

Adam derdini dökmek ihtiyacıyla kıvranıyordu meğerse.

— Birader, şu makinenin içine bir peni attım, kibrit almak için. Fakat bir şey çıkmadı. O vakit makineyi sallamağa başladım. Tam bu sırada siz boyda bir adam sokuldu yanıma.. onun siz olmadığna emin misiniz?

— Elbet efendim.

— Pekâlâ öyle olsun. O adam bana: «Bu makineler insanın canını pek sıkır onları kullanmasını bilmeli» dedi. Ben de: «Onların topunu cehennemeye yollamalısın» dedim. Kibritin çıkmamasına i-

çerlemiştim. Adam gene konuştu: «Bazı defa bozulurlar; iyisi mi bir peni daha atın! Onun ağırlığı ötekini itecek; hem kibriti ve hem de fazla attığınız peniyi alırsınız! Benim de başıma bazan gelir bu..»

Bu izahat pek açık değildi amma adam bu işlerden anhyora benziyordu. Sözünü dinlemedim ve makineye bir peni daha attım. İşte bakın ne çıktı..

Bana bir sardalya kutusu gösterdi.

— Desenize paranız ziyân oldu, dedim.

— Paraya canım sıkılmıyor da şu sardalya kutusuna içerliyorum. O sersem herifi bulsam kafasını patlatacağım.

Muhatabımla dolaşmağa başladık; o sözüne devam ediyordu:

— Böyle münasebetsiz adamlar pek çoktur. Bütün dikkatlerini ona buna nasihat vermekle geçirirler. Bu yüzden başıma bir defa daha gelmişti, anlatayım da bakın: Güzel, doru, temizkan bir tayım vardı. İlk tecrübe olmak üzere tayı brik arabasına bağladım. Niyetim Amersham'a kadar gitmekti. Bu yol, aşağı yukarı on fersahtır. Tay kan ter içinde şehre geldi. Otelin kapısında durduğum zaman önüme biri dikilerek:

— Tayınız çok güzel, dedi.

— Evet, fena değil!

— Fakat bu körpe hayvanları bu kadar koşturmak doğru değil!

— Ben koşturmuyorum, kendiliğinden uçuyor, dizginleri tutmasam yıldırım gibi gidecek!

Böyle söyliyerek otele girdim. İşimi bitirip te dışarı çıktığım zaman gene aynı adam karşıma dikildi:

— Şu yokuşu çıkacaksınız değil mi? diye sordu.

— Evet, ne olacak?

— Dinleyin biraz beni, size bir öğüd vereyim. Hareketinizden evvel taya biraz bira içirtin!

— Bira mı? Sudan başka bir şey içmez ki o..

— Siz sözümü dinleyin! Ben bu tayları pek güzel tanırım. Sizininki güzel, fakat henüz acemi.. bir parça bira içirdiniz mi, tramvay gibi yorulmadan yokuşu çıkar.

O vakit bu sersem herifin kafasını ne-

den kırdım, diye ne kadar pişman oldum sonra..

Koştum, bir tas bira tedarik ettim. Taya birayı verirken yarım düzine kadar ıssız, güçsüz başıma toplandı; her kafadan alaylı bir ses çıkıyordu:

— Tayı fena alıştırıcaksınız! Yarın kumara da dayanacak: bir banka soy-mağa ve sonra da anasını öldürmeğe kalkışacak.

— Biradan sonra bir sigara da fena olmayacak.

— Bir fincan kahveyle bir dilim tereyağlı ekmeğe daha hor geçer..

Elimdeki bira tasını kafalarına atmak için kendimi zor tutuyordum. Bir taya bira içirmek bana da pek budalaca bir hareket görünüyordu amma, hayvan, birayı yuvarladı.

Arabaya atladım ve bir alkış tufanı arasında hareket ettim. Yokuşu süratle çıktık, fakat az sonra bira tesirini göstermeğe başladı. Birçok sarhoş insanlar görmüştüm amma, böyle sarhoş olmuş bir taya asla rastlamamıştım.

Şimdi dört bacağı üzerindeki müvazenesini temin edebiliyordu. lakin arabayı cekemiyordu. Kâh sola, kâh sağa yalpa vuruyor, bazan da yolun ortasında dikilip kalıyordu. Bir aralık arkamda bir motosiklet sesi duydum, boyuna korna çalıyordu; fakat yol vermenin imkânı yoktu. Nihayet motosikletin üstündeki:

— Hey, arkadaş! diye bağardı, bana yol vermiyecek misiniz?

— Allah aşkına biraz durun ve korna çalmayın! Tay fena oluyor.

— Ne var ki..

— Sarhoş ta..

— Sarhoş mu? Ben de acaba hanginin sarhoş diye düşünüyordum.

Zar zor geçti gitti.

Kasabaya yarım fersah kala mekteb çocukları etrafımızı sardı. İhtiyar muallime onları bin güçle dağıtabildi.

Bundan sonra bizim tay dörtlüğe başladı; saatte elli kilometre süratle gidi-yorduk sanki.. bir aralık karşıma bir mania çıktı; dizginleri çekip tayı durdur-mak istedim; ne mümkün! Dizginleri ko-

luktan ve kaşlarının çatılmasından, can sıkıcı bir şey düşündüğü belli idi. Zavallı kızcağız hem yorucu işini görüyor, hem de o ayın hesaplarını zihninden geçiriyordu. Yaptığı fevkalâde gayretlere rağmen bu ay bütçesinden dışarı çıkmış, esnafa biraz borçlu kalmıştı. Fakat buna sebep gene babasıydı. Vaziyetini takdir edemiyormuş gibi her akşam rakı istemiş, her akşam bak-kaldan meze ismarlamıştı. İşte bu yüzden bu ay çok müşkül bir vaziyette kalmış ve borçlanmıştı. Filhakika borcu ehemmiyetli bir şey değildi amma bunu kapatmak için gene bu ay, çok ihtiyacı olduğu halde, kendisine ayakkağı alamıyacaktı.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi babası, Cevad beyin ziyaretinden sonra büsbütün sinirli ve titiz olmuştu. Her cihetten kusursuz ve üstelik genç olan Cevadı görmek zayıf olduğu kadar kışkanç olan Nedim beyin üzerinde çok fena bir tesir yapmış, yesini ve sefa-hat arzusunun büsbütün arttırmıştı. Bundan başka, bir kaç gündenberi babasının yerinde duramayacak kadar heyecanlı olduğunu ve odasına kapanıp uzun uzun düşüncelere daldığını görüyor ve yeni bir felâketin gelmesinden korkuyordu.

Genç kız bu düşüncelere gömülü olduğu sırada mutfak kapısı açıldı. Jalenin sarışın başı görüldü.

— Abla, sana arkadaşından bir mektub var. Bugün babama da İstanbul'dan bir mektub geldi Görsen ipek gibi incecik bir zarf, üstünde de Cevad Kartal damgası var. Acaba bu meşhur muharrir babamdan gene ne istiyor dersin?

Muallâ omuzlarını kaldırarak:

— Ben ne bileyim? Hem ben senin kadar mütecessis değilim yavrum, dedi.

Cevadın İzmite yaptığı kısacık ziyaret ev halkının üzerinde büyük bir tes-

İnşaat ilânı

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden :

1. — Konya Ereğlisindeki Bez Fabrikası ile 17 kilometre uzakta inşa edilmeğe olan İvriz su kuvvet santrali arasında tesis edilecek havai hattın çeyrek temelleri inşaat vahidi fiyat esasile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.
2. — İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 9601.95 liradır.
3. — Eksiltme evrakı Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden 2 lira bedelle satın alınabilir ve Ereğli Bez Fabrikası Müdürlüğünde görülebilir.
4. — Eksiltme 13/3/1939 Pazartesi günü saat 16 da Ankarada Sümer Bank Umum Müdürlüğündeki İnşaat Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.
5. — Muvakkat teminat 795 liradır.
6. — İstekliler yaptıkları inşaat işlerini gösterir vesika suretlerini ibraz edeceklerdir.
7. — Teklif mektublarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 ge kadar Sümer Bank Umum Müdürlüğü Muhaberat Şubesine teslim edeceklerdir.
8. — Posta ile gönderilecek tekliflerin, eksiltme saatinden nihayet bir saat evveline kadar gelmiş ve zarflar mazbut şekilde kapatılmış olması lazımdır.
9. — Banka bu inşaatı dilediği müteahhide verebileceği gibi eksiltmeyi tamamen hükümsüz sayabilir. «783» «1483»

RADYOLIN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM
Her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

Açık eksiltme ilânı

İstanbul Kız Öğretmen Okulu Satınalma Komisyonundan:

23/3/939 Perşembe günü saat 11 de İstanbul Çapada Kız Öğretmen okulu binasında toplanan okul eksiltme komisyonu odasında 2032 lira 15 kuruş keşif bedelli İstanbul Kız Öğretmen okulu tamirata açık eksiltmeye konmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel hususi ve fenni şartnameleri, proje, keşif hülâsasıle buna müteferri diğer evrak okulda görülebilir.

Muvakkat teminat (153) lira olup eksiltmeden bir gün evveline kadar Beyoğlu İstiklal caddesinde İstanbul Liseler Muhasebeciliği veznesine yatırılacaktır.

İsteklilerin en az (1000) liralık bu işe benzer iş yaptığna dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetinden eksiltme tarihinden 8 gün evvel alınmış ehliyet ve 939 yılına aid Ticaret Odası vesikaları ve teminat makbuzile komisyona baş vurmaları. (1446)

pardığı gibi maniasının üstünden atladı, gitti.

Tâ akşam üstü bulundu geldi. Ertesi günü ilk işim emektar tayı yarı fiyatına okutmak oldu. Bu macera bütün şehre yayılmıştı. Beni kim görse yanıma sokuluyor ve kahkahadan kırılarak: «Yahu, şunu bir anlat bakalım!» diyordu.

İşte başkasının sözile hareket edenin

cezası budur, diye düşünmüştüm amma ne fayda!

Yarıncı nüshamızda:

Fırtınadan sonra

azan: İnci Özkurt

"Son Posta,"nın Edebi Romanı: 9

Muallâ

Nakleden :

Muazzez Tahsin

Etrafında her zaman zarif giyinmiş kadınları görmeğe alışkın olan Cevad bey senin hakkında kimbilir ne düşünmüştür.

Bunları söyleyen sesinde, görünmeyen birisinden intikam almak isteyen bir sertlik vardı. Kızcağız hayretle babasına baktı:

— Esvabımı değiştirecek vakit bulamadığımı pekâlâ biliyorsunuz baba. Evet arkamdaki entari eskidir amma sizin dediğiniz gibi bir paçavra değil, temizdir. Maamafih bir yabancının düşüncesinin ne ehemmiyeti olur? O bizim fakir bir aile olduğumuzu derhal anlamıştır. Fakirlik ayıbı bir şey değildir, yeter ki biz şerefimizi muhafaza etmesini bilelim.

Nedim bey, bu sefer kendi arkasındaki eski ve soluk paltoyu göstererek daha acı bir sesle devam etti:

— Evet, fakirliğimizi hemen anladı. Onun gibi bir adamı böyle bir eve ve bu kıyafetle kabul etmek ne feci şey yarabbî! Bu kıyafetle bir gün ben onun evine gidersem, mutlaka hizmetçileri beni kapı dışarı ederler.

Omuzlarını kaldırarak gene dolaşmağa başladı ve Muallâ dışarı çıkınca karsısına yaklaştı:

— Bu kızda kadınlıktan eser yok vallah. Ne acayip şey bu böyle? Onun yerinde bir başkası olsa güzelliğinden öyle istifade etmesini bilirdi ki..

— Evet, Muallâ cidden güzel bir kız oldu. Hergün daha da güzelleşiyor..

Sözünü keserek bir saniye durdu, sonra yavaşca mırıldandı:

— Dikkat ettin mi Nedim? Cevad kendisine ne kadar dikkatle bakıyordu.

Kocası tekrar omuzlarını kaldırdı:

— Evet bakıyordu; çünkü Muallânın yüzüne bakmak cidden bir zevktir. Maamafih onun kızımıza aşık olacağına umacak kadar saf olmalıym. Evvelâ onun için kadınlardan pek hoşlanmaz derler. İkincisi de, onun gibi zengin, meşhur, güzel ve fevkalâde akıllı bir adama kendisini beğendirebilmek için kızımızda o kadar çok eksiklikler var ki..

O, yalnız Türkiyede değil, ecnebi memleketlerde bile kendisini gösterebilecek kadar yüksek bir muharrirdir. Bizse bir köşede kalmış taşralı, görgüsüz zavallıdır. Onun gibi bir adam bize ancak acıyabilir. İşte o kadar.

IV

Geniş mutfağın bir köşesindeki masada Muallâ ütü yapıyor, küçük Ayşe ve Feridun, yedi yaşındaki ikiz kardeşler, birer tahta iskemleye oturmuşlar oynuyorlar, ailenin biricik ve emektar hizmetçisi Hatice kalfa da zerzevat ayıklıyordu

Sepetteki çamaşırları birer birer alıp ütöleyen Muallânın alnındaki kırışık-

hırlardan ve kaşlarının çatılmasından, can sıkıcı bir şey düşündüğü belli idi. Zavallı kızcağız hem yorucu işini görüyor, hem de o ayın hesaplarını zihninden geçiriyordu. Yaptığı fevkalâde gayretlere rağmen bu ay bütçesinden dışarı çıkmış, esnafa biraz borçlu kalmıştı. Fakat buna sebep gene babasıydı. Vaziyetini takdir edemiyormuş gibi her akşam rakı istemiş, her akşam bak-kaldan meze ismarlamıştı. İşte bu yüzden bu ay çok müşkül bir vaziyette kalmış ve borçlanmıştı. Filhakika borcu ehemmiyetli bir şey değildi amma bunu kapatmak için gene bu ay, çok ihtiyacı olduğu halde, kendisine ayakkağı alamıyacaktı.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi babası, Cevad beyin ziyaretinden sonra büsbütün sinirli ve titiz olmuştu. Her cihetten kusursuz ve üstelik genç olan Cevadı görmek zayıf olduğu kadar kışkanç olan Nedim beyin üzerinde çok fena bir tesir yapmış, yesini ve sefa-hat arzusunun büsbütün arttırmıştı. Bundan başka, bir kaç gündenberi babasının yerinde duramayacak kadar heyecanlı olduğunu ve odasına kapanıp uzun uzun düşüncelere daldığını görüyor ve yeni bir felâketin gelmesinden korkuyordu.

Genç kız bu düşüncelere gömülü olduğu sırada mutfak kapısı açıldı. Jalenin sarışın başı görüldü.

— Abla, sana arkadaşından bir mektub var. Bugün babama da İstanbul'dan bir mektub geldi Görsen ipek gibi incecik bir zarf, üstünde de Cevad Kartal damgası var. Acaba bu meşhur muharrir babamdan gene ne istiyor dersin?

Muallâ omuzlarını kaldırarak:

— Ben ne bileyim? Hem ben senin kadar mütecessis değilim yavrum, dedi.

Cevadın İzmite yaptığı kısacık ziyaret ev halkının üzerinde büyük bir tes-

ir yapmış, herkesi meşgul etmişti. Yalnız Muallâ, gündelik meşguliyetleri ve hırpalayıcı işleri arasında onu hatırlıyacak ve onunla alâkadar olacak vakti bulamıyordu.

Jalenin elinden mektubu alıp açtı ve daha ilk satırındaevinde haykırdı:

— Arkadaşım Lâmia, evleniyor..

— Kiminle?

— İzmirli bir avukatla. Çok ciddi ve iyi bir çocukmuş.

— Fakat zengin değil değil mi?

Muallâ hafifçe omuzlarını kaldırdı:

— Bundan ne çıkar? Mademki nişanlısile her hususta anlaşmışlar ve mademki Lâmia pek mes'ud..

— O halde sen de fakir birisile evlenmeğe razı olacaksın öyle mi?

— Eğer aile seviyesi benimkine uygun ve üstelik iyi tahsil görmüş, terbiyeli ve ahlâklı bir adamsa niçin razı olmayayım? Her şeyden evvel başlıca meseleleri halledip ikinci derecede olanların sonraya bırakmak lazım Jaleciğim.

Sonra gülümsüyerek ilâve etti:

— Maamafih bu sözler pek lüzumsuzdur. Bizim gibi dünyanın bir köşesinde kalmış, kimse ile görüşmeyen fakir kızların kısmeti çıkar mı hiç?

Jale, topuklarının üzerinde bir topaç gibi dönerek cevap verdi:

— Niçin kısmetimiz çıkmasın abla.. Böyle şeyler belli olmaz.

Dönerek Hatice kalfanın yanına gelmişti. Çapkin bir tavırla kadıncağın başörtüsünü çekerek sordu:

— Bizi de istiyecek birisi çıkar elbette değil mi dadıcığım?

İhtiyar kadın elinden bıçağını bıraktı ve kırışmış yüzünü Jaleye doğru kaldırdı:

— İnşallah kızım. Fakat erkeklerin kahrını çekmektense burada rahatca oturmanız daha iyi olur. Hattâ sabahtan akşama kadar durmadan çalışan Muallâ

lâ bile evlenirse belki burasını hasretle arar. Evlenmek insana her vakit rahatlık vermez kızım. Öyle erkekler var ki..

Muallâ ihtiyar kadının sözünü kestti:

— Belki de hakkın var amma herkes bir defa kısmetini denemeli dadıcığım.

Jale haykırdı:

— Elbette.. Sen olmayacak şeyler söylüyorsun dadı. Biz evlenip mes'ud olacağız ve sen de bu söylediğin sözlerle pişman olacaksın. Bir defa ablama baksana.. bu güzelliğe onu bir şeh-zade bile ister.

Hatice kalfa bıçağını dizlerinin üzerine bıraktı, ihtiyarlıktan solmuş gözlerini Muallâya kaldırdı:

— Kızım, şayed bir gün bir erkek seni sade güzelliğin için alırsa sana çok acırım. Yazık olur yavrum. Çünkü güzelliğin bir gün uçup gider, ondan sonra ağlamağa başlarsın. Sen iyi huyun, melek gibi kalbinle daha yükseklere lâyıksin. Senin yüzünden temiz bir kalbin var.

Her zaman kendi düşüncelerine dalarak susan ihtiyar kalfanın ağzında bu sözler harikulâde bir mana alıyordu. İki kardeş şaşkın şaşkın ona baktılar. Muallâ yaklaşıp onun buruşuk ellerini tuttu:

— Neler söylüyorsun dadım?

— Allah seni mes'ud etsin evlâdım. Namazımda, niyazımda bunun için dua ediyorum.

Bu sözi söyledikten sonra genelde bıçağını alıp zerzevatını ayıklamağa koyuldu.

Jale mutfaktan çıktıktan sonra Muallâ tekrar ütüsüne koyulmuştu. Fakat henüz bir parça çamaşır ütülemeden mutfak kapısı şidetle açıldı ve Nedim bey heyecandan yüzü kızarmış bir halde görüldü:

— Çabuk gel Muallâ. Sana söyleyeceklerim var.

(Arkası var)

Son Postanın tarihî romanı: 3

BATTAL GAZİ

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Hüseyin Gazinin başı

Evvelki günkü ve dünkü kısımların hülâsası

900 sene evvel (Malatya) da (Ömer bey) isminde şöhrətli bir (Beylerbeyi) vardı. (Hüseyin Gazi) namında kahraman bir pehlivan, Ömer beyin askerlerine serdarlık ediyor ve civardaki düşman kalelerini tiril tiril fethetiyordu.

Günün birinde, (Hüseyin Gazi)'nin bir oğlu dünyaya geldi. Bu güzel ve gürbüz çocuğa, (Cafer) adı verildi. Cafer, yavaş yavaş büyüyordu. Büyüdükçe güzelliği artıyor ve vücudü serpilliyordu.

Aradan seneler geçtikten sonra, Hüseyin Gazinin (Dev) ismindeki atının dölünden bir tay doğdu. Buna da (Aşkar) adı konuldu.

Hüseyin Gazi, bu tayı oğluna hediye etti. Ve oğlunu iyi bir binic ve kuvvetli bir pehlivan olarak yetiştirmek istedi.

Cafer, on beş yaşlarına geldiği zaman, arkık kolu bükülmez bir pehlivan halini almıştı. Hattâ, babasının kuvvetine bile dayanmaya başlamıştı.

Bir bayram esasında Malatya'ya Kayseriden bir pehlivan geldi. Herkesle güreşti. Fakat onu, kimse yenemedi. Şehrin hayıret ve şerefini kurtarmak için sıra, (Hüseyin Gazi)'nin güreşmesine geldi. Fakat bu kahraman serdar, oğluna güvendiği için onu ortaya çıkardı. Cafer, Kayserili pehlivana galebe çaldı. O günden itibaren de adı (Battal) kaldı.

Fakat aradan günler geçtikten sonra babası Hüseyin Gazi avlanırken hududu aştı, keşiş Şamas isminde bir papazın kumandasındaki askerler ormanda yemek yiyorlardı. Kendisine düşman oldukları için onun bir karacanın peşinde at koştuğunu görünce hayret ettiler. Papaz askerlerine atlarına atlamalarını emretti.

(Roman devam ediyor)

Askerler de aynı hayret içindelerdi... O anda atlarına sıçradılar. Korkunç nâralar atarak her taraftan Hüseyin Gazinin üzerine atıldılar.

Hüseyin Gazi, derhal Dev'in başını kesti. Etrafına sür'atle göz gezdirdi. Kendisini çeviren atılar, yüzden fazla idi.

Kalkan ve mızrağını yanına almadığına teessüf etti. Atını yana sürerek arkasını kalın bir ağacın gövdesine verdi. Kılıcını çekti. Dudaklarında acı bir tebessüm peyda olarak, düşmanlarının hücumunu bekledi.

Sırtında kalın bir zirh; başında, omuzlarına kadar inen bir Bizans tolğası bulunan Şamas, atlarının önünde bulunuyordu.

— Ey, Hüseyin Gazi... Bu, Allahın işidir... Artık, pehlivanlık ve kahramanlık para etmez... Kılıcını yere at. Atından in. Teslim ol.

Diye, bağırıyordu.

Bu kalabalık ve zorlu hücum karşısında, pehlivanlığın ve kahramanlığın hiç bir para etmeyeceğini, Hüseyin Gazi de anlamıştı. Fakat bütün hayatında, en korkunç ve ümitsiz vak'alar karşısında, düşmanlarına teslim olmak fikri, bir kere bile onun zihninde uyanmamıştı.

Şimdiye kadar, kaç defa etrafı düşmanlarla çevrilmişti. Ve kaç defa vücudü ok ve kılıç darbelerile lime lime edilmişti. Fakat o, her taraftan alkanlar sızarken, gene büyük bir sükün ve itidal ile atını tepmiş, yıldırım gibi savurduğu kılıç darbelerile, önündeki düşman saflarını yarıp geçmişti.

Hiç şüphesiz ki bu sefer de böyle olacaktı. Onun için Hüseyin Gazi, büyük bir metanetle atının üstünde dimdik durarak Şamas'ın gözlerinin içine baktı:

— Teslim olmak mı? Yeryüzünün bütün kâfirleri bir araya toplansalar, gene benim elimden kılıcını alamazlar.. Buyurun. Hamle, sizindir.

Diye, bağırıyordu.

Şamas, askerlerine emir verdi. Hüseyin Gazinin etrafında daha sıkı ve daha kuvvetli bir çember çevirtti.

Bütün mızrakların ucu, Hüseyin Gaziyeye uzandı. Büyük kahramanın etrafı, asılmaz bir set halini aldı.

Hüseyin Gazi, telâş etmedi. Hiç bir yeis ve fütür eseri göstermedi. Vâkıâ, her taraftan kirpi gibi uzanan bu mızrakları aşıp çıkmak ihtimali kalmamış-

Bir nara attı, bütün şiddetle atını sıçrattı.

tı. Böyle oymakla beraber, büyük bir sükûnetle, üzengilerini Dev'in karnına bastırarak:

— Ya, hay!

Diye bir nara attı. Bütün şiddetle atını sıçrattı. Sert bir kılıç çalmasıyla, öndeki mızrakların bir kaç tanesini doğradı. Önündeki atların üzerine atıldı. Kolunun bütün kuvvetle kılıcını savurmasına başladı.

Şamas'ın, aklı başından gitti. Hüseyin Gazi, yaptığı bu mâhirane manevra sayesinde, önündekileri yarıp geçecekti.

Buna meydan vermek istemiyen bu kurnaz ve cesur keşiş derhal atını Hüseyin Gaziyeye sürerek tam yanına gelip gelmez üzenği boşalttı. Elindeki kısa ve enli yüzü kılıcı büyük bir maharetle Dev'in karnına daldırdı. Zavalı hayvanın karnını, bir anda baştan başa yarıdı.

Dev, can acısı ile evvelâ şahlandı. Ve sonra, -sanki, kahraman sahibi ile veda ediyormuş gibi - hazin bir kişnemenen sonra, sağ tarafına yuvarlandı.

Hüseyin Gazi, hemen ayaklarını üzengilerden çıkararak, sıçrayıp kurtulmak ve serbest kalmak istedi. Fakat, her taraftan uzanan mızraklar bir anda onu delik deşik etmişler, kanlar içinde yere sermişlerdi.

Şamas, o kadar sevinmişti ki; Dev'in kanlarıyla kıpkızıl olan kılıcını dişlerinin arasına almış.. üzengilerinin üzerinde dikilerek ellerini çarpmaya başlamıştı.

Atlardan biri, derhal yere atladı. Belinden çıkardığı hançerle, Hüseyin Gazinin başını keserek bir mızrağın ucuna taktı. Çılgın bir sevinç ile, üç defa havaya kaldırdı.

İNTİKAM, EMSALSİZ BİR KAHRAMAN YARATTI

Şamas, kazandığı bu zaferden o kadar sevindi ki, serdarlarını böyle feci bir ölüm ile öldürdükten sonra, Malatya askerlerine hücum etmeyi unutuverdi. Hüseyin Gazinin kanlı başını mızrağının demirine geçirdi. Atına bindi. Büyük bir gurur ve azamete Amuryon şehrine avdet etti.

Daha evvel, şehre müjdeciler göndermişti. Onun için, koca Amuryon şehri, sevincinden düğün evine dönüvermişti.

Halk, şehirden dışarı taşmıştı. Yollara dağılmışlardı.

— Yaşasın Şamas.. kahraman (Takavor) (1) bizi büyük bir düşmandan kurtardı.

Diye, bağırarak keşiş kumandanı alkışlıyorlardı.

Şamas, aklından ve hayalinden geçirmeyeceği bu büyük zaferden dolayı (Aziz)'lere şükretmek için doğruca kiliseye gitti. Ucuca, Hüseyin Gazinin kesik başı yükselen kanlı mızrağını, kilise kapısının önüne dikti. Sırtındaki

(1) Takavor = (Tekfur) bey, hükümdar demektir.

cenk elbisesini, keşiş çübbesile değiştirdi. Kürsüye çıkarak öyle candan ve gönülden bir âyin yaptırdı ki; o kilise yapıldı yapılah ve Şamas keşiş oldu olalı, görülmemiştir.

Şamas, bu âyini bitirdikten sonra, zafer şenlikleri yapılması için halka emir verdi.

Meydanlarda, büyük meş'aleler yakıldı. Şarap tulumlarını çıkardılar. Kadın, erkek toplanıp çalgılar çalınmaya, şarkılar söylemeye, kol kola girip hora tepmeye başladılar.

★

Gelelim, Malatya askerlerine...

Her tarafta avlanmaya çıkan Malatya askerleri, ortalık kararırken karar-gâha avdet ettiler. Serdarları Hüseyin Gazinin de gelmesini beklediler.

Fakat bu bekleyiş, beyhude idi. Gece geçip te sabah olduğu halde, kahraman serdar avdet etmemişti.

Askerler, Hüseyin Gazinin bir kazaya uğradığına hükmettiler. Etrafa dağıldılar. Her tarafı arayıp taradılar. Nihayet ormanda, onun başsız cesedini buldular. Akılları başlarından giderek, ağlayıp sızladılar. Kanlı cesedi, oradan kaldırdılar. Götürüp bir tepeye defnettiler. Kanlı göz yaşları dökerek, melûl ve mahzun geri döndüler. Malatya'ya geldiler. Ömer beyin huzuruna çıkarak vak'ayı olduğu gibi söylediler.

Ömer bey, bu acı haberden o kadar mahzun ve müteessir oldu ki, başındaki kavuğunu çıkarıp yere çaldı. Ellerini yüzüne koyup:

— Hay, Hüseyin Gazi.. sen gittin.

Bundan sonra, bizlerin hali ne olacak?

Diye, zâri zâri inliyerek ağladı. Malatyanın bütün beylerini topluyarak vak'ayı anlattı. Herkesin kalbini bütün bir matem kapladı.

★

Bu meş'um felâket haberi, nihayet Hüseyin Gazinin evine de aksetti. Zevcesi (Saide hatun):

— Bundan sonra, dünya bana haram olsun.

Diye, saçlarını yolarak kendisini (Murad) (2) suyuna atmak istedi.

(Arkası var)

(2) Fırat nehri.

BÜTÜN ÖLKEYİ HERGÜN

DOLAŞAMAZSINIZ FAKAT

Son Posta
DAKI BİR İLAN
BÜTÜN ÖLKEYİ HERGÜN DOLAŞIR.

Son Posta'nın tefrikanı: 50

Baron de Tott'un hâtıraları

Nogaylar geliyor!

Birdenbire kalabalık bir grupun bize doğru yaklaştığını gördüm. Bunlar 400 adım mesafede durdular

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Vadiye vâsıl olduğumuz vakit, mirza yiyecek aramak için yanımdan ayrılmıştı. Onun gelmesini beklerken ben Tatar evinin nasıl yapıldığını tetkik ediyordum. Bu, büyük bir tavuk kafesi idi. Binayı vücade getiren iskelet kafes kafes bir halde idi ve daire vücade getiriyordu. Üzerinde, tepesi açık bir kubbe bulunuyordu. Dışarıdan tesbit edilmiş deve tüyünden bir keçe bütün bu iskeleti sarıyordu. Aynı keçenin bir parçası dumanı çekmeğe hizmet eden alt deliği örtüyordu.

Tatarlar tarafından meskûn bulunan ve içinde ateş yakılan obalardan her birinde bu keçe parçasından bayrak tarzında bir kısım bulunduğu dikkat ettim. Bu bayrak rüzgâr tarafında idi. Obanın içinden çıkan uzun bir değnek ile tutturulmuştu. Bu değnek duman deliğini kapamak için yelpazeyi indirmeğe de hizmet ediyordu. Çünkü ateş sönünce artık bu deliğe lüzum kalmıyordu.

Ben inşaattaki metanet ile beraber nezakete de hayran kalıyordum. Bütün bağlar pişmemiş halde kullanılan meşin parçalarından tereküb ediyordu. Bir geline aid olan benim obamın onun cihazından bir parça olduğunu da öğrendim.

İstihamız pek ziyade idi. Mirzanın iki koyun ile tencere bularak avdet ettiğini görmekten pek sevindik. Tencereyi aşağı tarafından birbirlerinden ayrı tutulmuş üç değneğe astılar. Değnekler yukarı uçlarından bağlanmışlardı. Mutfak bu suretle tesis edilince, mirza ile zabıt ve bir kaç Tatar koyunları kesmeğe ve yüzmeğe giriştiler. Tencereye et dolduruldu. Bir taraftan da tencereye şıgınamış olan etleri kebab etmek için şişler hazırlanıyordu.

Ben, Kichelada ekmeğe tedarik etmeyi ihmal etmemiştim. Bu, Nogayların bilmedikleri bir lüğüdür. Hasislikleri pek sevdikleri eti hergün yemelerine mâni olur. Ne çeşid şeylerle tegaddi ettiklerini anlamaya merak ettim. Bu fikrimi merakımı teskin edecek şekilde -rin kâffesini temin etmesi için emir verdi. Bu adam biraz sonra kısarak sütü dolusu kap, kavrulmuş dari unu dolu bir torba, yumurta büyüklüğünde ve tebeşir katılığında beyaz beyaz birkaç yuvarlak ve bir demir tencere ile avdet etti. İyice giyinmiş genç bir Nogay da kendisine refakat ediyordu. Bu adam ordunun en iyi aşçısı idi.

Ne yapacağımı dikkatle seyrediyordum. Tencereye dörtte üçünü dolduracak kadar su koydu. Suyun miktarı iki «pinte» tahmin edilebilirdi. Sonra buna kavrulmuş dari unundan takriben altı «once» ilâve etti. Tencereyi ateşin yanına koydu. Kılıfından yassı bir demir çıkararak kolumda sildi. Bununla hep aynı tarafa doğru tencerenin etrafını karıştırmağa başladı. Su ilk kaynama âlemlerini gösterinceye kadar böyle yaptı. Sonra o beyaz yuvarlaklardan birini aldı (bunlar kısarak sütünden yapılmış peynir parçaları idi. Tuzlu suda salamura olmuş ve sonra kurutulmuştu), küçük küçük parçaladı, bu parçaları tencerenin içine attı ve hep aynı istikamette çevirmekte devam etti.

Çorba koyulaşıyordu, aşçıbaşı karıştırmakta devam ediyordu. Fakat nihayet zahmet çekmeğe başladı. Çorba mayasız pişmiş ekmeğe koyulmuştu buldu. O zaman karıştırdığı demiri çekti, kılıfına koydu. Tencereyi elinin üzerine devirdi ve bana helezonî surette ve ince ince kat kat, üstüvane biçiminde bir hamur taktım etti.

Hemen bundan yedim. Hiç ihtimal vermediğim derecede memnun oldum. Kısarak sütünden de tattım. Evvelden içimde bu süte karşı bir ihtiraz hissi bulunmamış olsa idi şüphesiz ki onu da beğenecektim.

Bu kadar meraklı surette yemekle meşgul olurken ötede bana daha alâkaya değer bir sahne hazırlıyorlardı.

Biz geldiğimiz vakit kültübelertine çekilmiş olan Nogayların beni görmek için

hiçbir merak eseri göstermediklerini söylemiştim. Artık ümidimi de keserek bu noktada izzeti nefsimden fedakârlik etmiştim. Fakat, birdenbire, kalabalık bir grupun bize doğru yaklaştığını gördüm. Gayet sakin, ağır ağır yürümleri bize hiç endişe veremezdi. Bu Nogayların bizim tarafa gelmelerinin sebebini aklımdan geçiremezdim.

Dört yüz adımdan fazla bir mesafede tevakkuf ettiklerini gördük. İçlerinden birisi bana refakat eden mirzaya yaklaştı, milletin ileri gelenlerinin bizi görmek arzu ettiklerini ona bildirdi. İstirahatimizi ihlâl etmek istemedikleri için onların bu arzuları beni rahatsız edip etmeyeceğini anlamak üzere kendisinin murahas gönderilmiş olduğunu ilâve etti. Rahatsız olacak isim arkadaşlarımızın ben en az taciz edebilecekleri mevkiin neresi olacağını da anılamak istiyordum.

Murahas ben kendim cevap verdim. Aramıza karışabilmekte tamamen serbest olduklarını, dostlar arasında yer ayrılığı olamayacağını, hudud hattı bulunamayacağını söyledim. Nogay bu babda almış olduğu emir üzerine ısrar etti. Mirza ayağa kalkarak seyircilerin hangi noktaya kadar yaklaşabileceklerini gösterdi. Meraklılar grupu biraz sonra o noktaya kadar geldiler. Kendimi daha yakından göstermek için ben de onlara yaklaştım. Bu efendilerle muarefe peyda etmek zevkini elde etmek istiyordum.

Yaklaştığımız zaman hep birden ayağa kalktılar. İçlerinde en ehemmiyetli bizzat gibi görünen adama hitab ettim. Bağlılığını çıkararak ve eğilerek beni selâmladı. Bu muameleyi mirzaya murahas olarak gösterilen Nogay da yapmıştı. Buna pek hayrette kalmıştım. Çünkü Türkler ancak rahat etmek istedikleri zaman başlarını açarlar. Bunu da yalnız kaldıkları yahud pek teklifsiz bir yerde buldukları vakit yaparlar. Bundan dolayıdır ki Avrupa sefirleri ve maiyetleri padişahın huzuruna başlarında şapka ile girerler. Bir Türkün karşısına başka türlü çıkmak adaba riayetsizlik teşkil eder. Tatarların âdetleri ise bizim âdetlerimiz arasındakiki münasebetlere dair ileride gayet mühim müşahedeler kaydedeceğim.

(Arkası var)

GRİPİN

Varken başağrısına katlanmak ne garip

GRİPİN mideyi bozmadan, kalbi ve böbrekleri yormadan bütün ıstırafları dindirir.

GRİPİN baş ve diş ağrılarını, romatizma sancu ve sızılarını, üstütmekten mütevellid bel, sinir, adale ağrılarını karşı bilhassa müessirdir.

GRİPİN nezle, grip ve emsali hastalıklarda hararetle tavsiye edilmektedir.

GRİPİN

kaşelerini tecrübe ediniz. Aldanmayınız. Rağbet gören her şeyin taklidi ve benzeri vardır. GRİPİN yerine başka bir marka verilirse şiddetle reddediniz.

«Son Posta» nun deniz romanı: 115

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dülmen

Batırılan bir yelken gemisi

Bir hükümet kotrası, bizi görmüş ve fakat provasını kayalarda sakatlamış, bulunduğu için yavaş yavaş geriye gitmek mecburiyetinde kalmış idi. Denize açıldığımızın üçüncü günü, dalgalar üzerinde atılıp dururken gemideki kaptanlar Almanya imparatorluk donanması zabıt vekilliğine ve onbaşı vekili Von Eg'dyyi de ikinci mülazımlığına terfi etmiştim. Çünkü - bir İngiliz kolonelinin motörbotu da olsa - bir harb gemisinin kumandanı sıfatıyla bu salâhiyeti haiz bulunuyordum. Bunun üzerine birbirlerine yardım ederek - donanmada moda olduğu vechile - saçlarını kısma kesmişlerdi.

Aynı gün iki yelken gemisinin geldiklerini görmüş ve her ikisini de zaptedip birini batırmağa ve diğerine nakletmeğe karar vermiş idik. Evvelâ birincinin arkasına düşmüştük. Fakat bu esnada rüzgârın artması geminin yelkenlerini daha fazla şişirmiş ve bu suretle aramızdaki mesafeyi açmıştı. Rüzgârın ansızın kuvvetlenmesi ve bu geminin elimizden kaçmış bulunması bizim için iyi olmamıştı. Zira bu gemi zaptettiğimiz şahidi olmuş ve bittabi vardı ki limanda da müşahadelerini lâzım gelen makama rapor etmiş idi.

Ellerde bomba, sahte makineli tüfek sanki bir mermi yağmuru yaratacakmış gibi bir vaziyette ve Alman harb bandırası motörbotun gönderinde olduğu halde Moa yelkenlisine yaklaşıyorduk. O, faça edip durmuştu. Benim çocuklar, gemiye aborda olur olmaz yukarı tırmanmışlardı. Elimde kolonel Turner'in kılıcı olduğu halde geminin süvarisine tayfalarını topharak ambalara gitmesi emrini vermiştim. Eski bir deniz kurdu olan kaptan:

— Siz kaçak esirlersiniz ha?

Diye mırıldanıyor ve mırıldalarına devam ediyordu:

— Fransadaki çocuklarımız vazifelerini yapıyorlar da buradakiler ellerindeki esirleri muhafaza edemiyorlar. Moa güzel bir tekne idi. Fakat bir kusura vardı ki o da bir kibrit kutusu gibi dibinin dümdüz olması idi. Gemi omurgadan mahrumdu ve ancak üç kadem su çekiyordu. Bununla beraber yüksek direklere malikti. Rüzgâr fırtına halinde esiyordu, biz de bütün yelkenleri fora ederek bu rüzgârın önüne düşmüş sür'atle gidiyorduk.

Bu halimizi gören Moanın süvarisi pürtelâş koşarak gelmiş ve gemisinin açık denizler için yapılmamış bulunduğunu, bilhassa aşağı yukarı, fırtına denebileceği olan böyle bir havaya tahammül edemeyeceğini izah etmekte ve hareketimizden dolayı bizi protesto eylemekte ve hayatımızı tehlikeye koyduğumuzu beyan ederek nasihat yollu adeta bizi azarlamakta idi.

— Biz kendimiz için yelken açmış bulunuyoruz!

Dedim ve hepsi fora edilmiş bulunan yelkenlere el sürdüm.

Kaptan, bütün gece güvertede kalarak dalgaları teskin etmek için denize yağ döküyordu. Böylece, rahatsız edilmeksizin saatler geçmişti. Eğer rüzgâr fırtına haline inkılâb etmeseydi bir hayli ızdırablı anlar geçirmiş olacaktık. Fakat bereket versin fırtına bizi takibci gemilerden çok uzaklaştırmıştı. Dalgalar gemimizin kçında patlıyor ve Moa kâh baş aşağı dalar gibi vaziyet alıyor ve kâh kıçı sulara gömülür gibi oluyordu.

Geminin güvertesi kereste ile yükü idi. Biz bunları denize atmağa başlamıştık. Biraz sonra da dalgalar bu yolda bize yardım etmişler ve bu hamulenin büyük bir kısmını güverteye süpürüp götürmüşlerdi. Motuini üsere karargâhi kumandanı kolonel Turner'in motörünü yedeğimizde geçmekte idik. Fakat gittikçe büyüyen dalgalar onu, bir aralık istilâ ederek gemiye bağlı olan halâtı kopar-

muşlar ve motörü de pasifiğin derinliklerine göndermişlerdi.

Rotamız gayri meskûn bulunan Ker-madec adaları grubu idi. Yeni Zelanda hükümeti burada kazazede gemicilerin istifadeleri için muhtelif yiyecek ve içecek ihtiva eden bir depo tesis etmiş bulunmaktadır. İlkânunun 21 inci günü, gruptan biri olan Cuertis — Kurtis adası rüyet ufkumuza girmişti. O esnada, volkanlar ve gazyerler adası bulunan deniz ortasındaki bu top-rak parçası kesif duman bulutları içinde manzur oluyordu. Maamafih biz erzakın muhafaza edildiği saç barakayı görmüştük.

Kircheiss'le birlikte dört adam sahile gönderilmiş ve bir müddet sonra koca bir sandal dolusu kumanya ile gemiye gelmişlerdi. Yeni Zelanda hükümeti; gemileri kazaya uğramış gemiciler ve işte bazan da böyle bizim gibi

kaçak esirler için bir çok faydalı yiyecek ve içecek hazırlanmış olmakla yüksek şefkatini ispat etmiş oluyordu. Bu depoda bir çok lüzumlu âletler, yelken, kürek, balık ağıları, battaniye, jambon, tereyağı, içyağı, sığır konservesi -hülâsa her şey- vardı. Esirlerimizi bu Kurtis adasında bırakmağı tasmin eyledikse de buhar ve sülförük duman kaynağı olan bu yerin insan yaşamasına uygun olmayacağını görerek vazgeçmiş ve onları yakındaki Macauley adasına getirerek kâfi erzak ile kendilerini karaya çıkarmağa ve telsizle vaziyeti etrafa bildirmeğe karar vermiş-tik. İşte bu esnada direkteki rasidden:

— Adanın arkasında, şimale doğru vapur dumanı!

Haberî süzülüşü. İki kişi hâlâ karada bulunuyordu. Çabuk onları gemiye getirttim.

(Arkası var)

Cün'n Bulmacası

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Soldan sağa:

- 1 — Mumis
- 2 — Yağmur borusu - İman
- 3 — Bir nevi hırka - Yollamak
- 4 — Başın iki tarafındaki uzuvlar
- 5 — Fiyakah
- 6 — Çok büyük - Bir nota - İşaret
- 7 — Bir nota - Akaretin geliri - İstifham lâhikası
- 8 — Uyanmak masdarından ismi fail, cemi halinde - İsim
- 9 — Eksema - Almak masdarından emri-hazır
- 10 — Yüz kuruş - Beşten büyük, yediden küçük.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Sağın zıddı - Vaziyet
- 2 — Keçi yavrusu - Geceler.
- 3 — Kutu yapan - Bir vahşî hayvan.
- 4 — Akıllı geçinme - Hatırlar
- 5 — Beyaz - Uzun olmyan
- 6 — «Bl» si olsa gibi - Bakıyesl
- 7 — Birdenbire - Cemi edati - Bir nota.
- 8 — Naz eden
- 9 — Başında «A» olsa valide - Yardım.
- 10 — Kışad etmez mi - İsimlerin sonuna eklenerek sıfat yapılır.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1	M	N	G	A	L	B	A	Ş	I
2	A	V	A	I	T	E	S	E	R
3	N	A	I	B	S	I	R	K	
4	G	I	B	I	E	L	M		
5	A	T	E	M	E	L	I	M	
6	L	E	M	M	A	N	A		
7	B	E	S	L	E	M	E	K	T
8	A	S	I	L	A	K	I	N	
9	S	E	R	M	I	N	N	A	L
10	I	R	K	M	A	T	L	A	

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Pabaeski Belediyesinden:

Babaeski kasabasında tesis edilecek olan ve münakasası kapalı zarf usulile yapılması takarrür eden elektrik işine talib zuhur etmediğinden bu defa 2490 sayılı kanun hükümlerine tevfiakan pazarlık suretile yaptırılması takarrür etmiştir.

- 1 — Yaptırılacak olan elektrik tesisatının muhammen bedeli (18528) lira (45) kuruştur. Ve buna aid santral binasının muhammen bedeli de (4600) liradır, ki ceman yekûn (23128) lira 45 kuruştur.
- 2 — İşbu tesisatın hitam müddeti münakasa tarihinden itibaren sekiz aydır.
- 3 — Münakasa 3/Nisan/1939 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 de Pabaeski belediye daresinde müteşekkil encümen huzuru ile icra olunacaktır.
- 4 — Bu işe aid plân ve projelerin (on) lira bedel mukabilinde belediyemizden alınması kabil olacağı ilân olunur. (1478)

Bir doktorun günlük notlarının an

Böbrek Hastalıkları: 1

Meşhur bir doktor bin insanı genç ve dinç bir halde muhafaza eden en esaslı aza böbreklerdir, demiştir. Böbrekleri sağlam olanlar uzun yaşamağa genç kalmağa namzeddiler.

Böbrek hastalıkları ekseriya had entanları müteakib vaki olur. Meselâ hiç ehemmiyet verilmiyen anjiner bir çok defa böbreklerde ihtilâl yapar. Küçüklerde böbrek hastalıkları tamamen şifayab olur. Çünkü onlar neşvünema devrelerinde bedenen bir çok inkılâblar geçirirler. Fakat büyüklere böbrek hastalığı bir defa yerleşti mi onun tamamen şifası artık güç bir meseledir. Derhal tansyonlar üzerine tesir eder. Tansyonlar yükselir ve böbreklerin nesci hası bozulunca kanda üre miktarı artar. Ve artık fena hâdiseler birbirini takib eder. Anjinerden maada bütün entani hastalıklar meselâ başta kızıl olmak üzere kızamık, tifo, zatürree, barsak iltihabları da böbreklerde ihtilâl yapar. Dikkat etmelidir.

Cevab istiyen okuyucularımın postapulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Pertev), Alemdarda: (Egret Neşet), Beyazıdda: (Haydar), Sa-matyada: (Teofilos), Eminönünde: (Hüseyin Hüsnü, Eyübd: (Hikmet Atlamaz), Fenerde: (Hüsameddin), Şehreminde: (Hamdi), Şehzadebaşında: (Üniversite), Karagümrükte. (Fuad), Küçükpazarda: (Hulûsi), Bakırköyünde: (İstapan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Dellâsuda) Galatada: (Hüseyin Hüsnü), Taksimde: (Limonciyan), Pangaltrda: (Nargileciyan), Beşiktaşta: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdar: (Selliye), Sarıyerde: (Osman), Kadıköyünde: (Saadet, Osman Hulûsi), Büyükkadada: (Şinasi Rıza), Heybelide: (Tanaş).

SPOR

Askerî Liseler boks ve güreş müsabakaları

Güreş müsabakalarında Kuleli en fazla galibiyet kazanan ekip oldu, müsabakalar devam edecek

Kuleli, Maltepe, Bursa, Deniz Harb okulu ve lisesi takımları arasındaki güreş müsabakalarının ikinci karşılaşmasına dün gece Maltepe Askerî Lisesinde devam edilmiştir.

Maltepe lisesi müdürü kurmay albay Adilin ve tekml mekteb sübay ve öğretmenlerinin karşısında yapılan bu müsabakaların teknik neticeleri şöyledir:

56 kilo: Kuleliden Fehmi Bursadan Halidi 9 dakikada tuşla yendi.

56 kilo: Maltepeden Necdet Denizden rakibi olmadıgından hükmen galib ilan edildi.

61 kilo: Kuleliden Esad Bursadan Halidi sayı hesabı yendi.

61 kilo: Denizden Sungur Maltepeden Ahmedî 14 dakikada tuşla yendi.

66 kilo: Kuleliden Kemal Denizden Tarık sayı hesabı yendi.

66 kilo: Maltepeden Nezihi Bursadan Faiki sayı hesabı yendi.

72 kilo: Kuleliden İhsan Bursadan Mustafaya sayı hesabı galib geldi.

72 kilo: Denizden Ercümen Maltepeden Ziyayı 8 dakikada tuşla yendi.

79 kilo: Maltepeden Necdet Denizden Necmiyi 4 dakikada tuşla yendi.

79 kilo: Kuleliden Hasan Bursadan Ahmedî 9 dakikada tuşla yendi.

87 kilo: Maltepeden Abdürrahman Bursadan Mustafayı 5,30 dakikada tuşla yendi.

87 kilo: Kuleliden Osman Denizden Cafer hasta olduğundan hükmen galib geldi.

Netice südür: Kuleli altı sıkletten altısını, Maltepe altı sıkletten dördünü, Deniz altı sıkletten ikisini kazanmışlar, Bursa da altı maçın hepsini kaybetmiştir.

Boks müsabakaları

Diğer taraftan bu dört mekteb boks takımları Pazar günü Maltepe Askerî Lisesinde müsabakalara başlamışlardır.

Yüzlerce talebenin alâka ve heye-

canla takib ettikleri müsabakaların teknik neticeleri şunlardır:

51 kiloda Bursadan Ahmed Maltepeden Nureddini ikinci ravunda abandone etti.

51 kiloda Kuleliden Nihad Denizden Vecdiyi birinci ravunda abandone etti.

53 kiloda Bursadan Bürhan Denizden Tayyarı birinci ravunda abandone etti.

53 kiloda Kuleliden İhsan Maltepeden Sedadı ikinci ravunda abandone etti.

57 kiloda Kuleliden Şefik Maltepeden İbrahimi sayı hesabı yendi.

57 kiloda Kuleliden Şefik Maltepeden İbrahimi sayı hesabı yendi.

57 kiloda Bursadan Kenan Denizden Sadiye 4 ravunda sayı hesabı galib geldi.

61 kiloda Bursadan Nadir Maltepeden Kemale 4 ravunda sayı hesabı galib geldi.

61 kiloda Denizden Sermed, gayri nizami vuruşundan diskalifye edildiğinden Kuleliden Şaban galib geldi.

66 kiloda Kuleliden Reşad Denizden Efdale 4 ravunda sayı hesabı galib geldi.

66 kiloda Bursadan İhsan Maltepeden Yavuz 3 ravunda sayı hesabı galib geldi.

72 kiloda Kuleliden Muzaffer Denizden Afife 4 ravunda sayı hesabı galib geldi.

72 kiloda Maltepeden Haydar Bursadan Nihada 4 ravunda sayı hesabı galib geldi.

79 kiloda Kuleliden Sabri Denizden Nedimi 4 üncü ravunda abandone ettiler.

79 kiloda Bursadan Ahmed Maltepeden Kayayı ikinci ravunda abandone suretile yendi.

Hakemler: Tanınmış maruf boksörlerimizden Selâmi, orta hakemi, yan hakemler de muallim Muhsin ve boksör Hafız idi.

Avrupa güreş birinciliği seçmeleri Ankarada yapılacak

Avrupa güreş şampiyonası seçme müsabakaları Cumartesi günü Ankarada yapılacaktır.

Bu müsabakalara girmek üzere davet edilen 56 kiloda Hüseyin, 66 kiloda Yusuf Aslan ve Yahya ile 72 kiloda Saim Perşembe günü Ankaraya gideceklerdir. 61 kilo için davet edilen Yaşar, evvelce kampa girmediği için hazırlıklı bulunmadığı söylenerek gitmekten sarfınazar etmiştir. Güreşçi Saim de kilosu fazla olduğu için müsabaka yapamayacağını Federasyona bildirecektir.

Millî küme maçları başlıyor

Üç şehir arasında yapılacak olan millî küme maçları yakında başlayacaktır.

Eski şekilde yapılacak olan millî küme maçları talimatnamesi yakında alâkadar mntakalara gönderilecektir.

İlk müsabakalar şu şekilde olacaktır.

- 1 — Galatasaray - Beşiktaş.
- 2 — Fenerbahçe - Vefa — İstanbulda
- 3 — Ankaragücü - Demirspor — Ankarada
- 4 — Doğanspor - Ateşspor — İzmirde..

İkinci hafta deplasman maçları başlayacaktır.

İngiliz takımlarından biri memleketimize getirilecek

Kral kupası maçlarında döminant olan Wolver Hampton takımını İstanbul'a getirmek üzere yapılan teşebbüsler semere vermek üzeredir.

Wolver Hampton takımının İstanbul'a ve Ankarada yapacağı maçlar için 10,000 lira teklif edilmiştir. Geçtiğimiz hafta Stoke City ve yahud Manchester United takımları da bu teklife dahil olmuşlardır. Wolves takımı gelemediği takdirde, bu iki İngiliz takımından biri davet edilecektir.

Zenci Coe Luiz Haziranda yeniden çarpışıyor

Zenci boksör Joe Louis, «İnsan gibi yürüyen bira varili» diye şöhret bulmuş olan New Jersey'li Toni Galen ile önümüzdeki Haziran ayında çarpışmak üzere bir konturat imzalamıştır. Maçın, Nevyork beynelmîl sergisinde yapılması ihtimali vardır.

Voleybol birincilik müsabakaları

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Voleybol Ajanlığından: 1938 - 1939 senesi bölge voleybol birincilik müsabakaları klubler ve mektepler arasında olmak üzere ayrı ayrı yapılacaktır. Bu müsabakalara iştirak etmek isteyen mekteplerin 9/3/1939 Perşembe günü saat 16 da ve klüplerin aynı gün saat 18 de bölge merkezine birer snâlihiyetli murahhas göndermeleri tebliğ olunur.

Meşhur Alman Güzellik mütehassısı Profesör Doktor E. WINTER

TARAFINDAN
Formülü yapılan

VENÜS PUDRASİ

Terkibi altın kremli 24 saat havalandırılmış 12 cazip renkli fevkalâde ince ve hafif VENÜS pudrasile tuvalet gören bir cild dünyanın en taravetli güzelliğini ifade eder. Deposu: NUREDDİN EVLİYZADE İSTANBUL.

Avrupa ve Amerikada şehirler yangınlara karşı nasıl korunuyorlar?

(Başarafa 7 inci sayfada)

ateşe karşı müstakil bir sisteme malikdir. Bu sistem hencesi bir tarzda tanzim ve tertib edilen yangın musluklarından mürekkebdir. Sokaklarda her on yarıda bir hortum takılabilecek bir musluk vardır.

Binaların cümlesinin üzerinde dahi her on yarıda bir hortum muslukları mevcuttur.

Buna yüzbaşı Herseyin «Kadril usulü» denilmektedir. Çok istifadeli. O kadar ki bundan bir nevi mazarrat bile hâsil olmaktadır. Bu usul sayesinde o derece su istihsal ediliyor ki ortalık suya boğuluyor! İtfaiye efradı bahriye efradı oluyor gibi bir şey! On dakika evvel ateşten kavrulmaktan korkanlar bu defa da sular içinde boğulmaktan korkuyorlar.

Bu noktaya uzun mesafeden su fıskırtmak üzere teşkilâta malik bulunan şehirlerin başında gene Chicago gelmektedir. Yirmi kattan fazla bulunan binaların damlarında su fıskırtacak tesisat yapılması mecburidir. Bu tesisat sayesinde yüzlerce yardıya her noktadan sular fıskırtılmaktadır.

Londra

Yangına karşı korunmak için Londra hemen hemen Nevyork kadar para sarfetmektedir. Fakat Londra'nın teşkilâtı makinelerden, otomatik tesisattan fazla insan yardımına bağlı bulunmaktadır. Yani Londra'yı yangından koruyan teşkilât makinelerden fazla itfaiye efradının çokluğu sayesinde iş görmektedir.

Londra itfaiye teşkilâtının makineleri dahi modern ve çok pratiktir.

Londra Nevyork gibi bir teşkilât vücutte getiremez. Çünkü şehir eskidir. Mahalleler çapraşıktır. Nüfusu dağıktır. İtfaiye teşkilâtı müstakil bir surette idare edilemez...

Hamburg

Avrupada en modern itfaiye teşkilâtına, en güzel usullere malik bulunan şehir hiç şüphesiz Hamburgdur. Hamburg şehrinin itfaiyesi tâ eskî senelerdenberi büyük bir şörete malik bulunmaktadır. Bu Alman şehrinin limanına mücavir bulunan eski mahalleleri gözönüne getirilir ise bu teşkilâtın mükemmel ve eşsiz olmasında şehir belediyesi ve halkının göstermekte oldukları titizliğe hak verilir!...

Altı senedenberi Hamburg yangına karşı hususî tertibat ile mücehhez bulunmaktadır. Yangından korunması müşkül addedilen ev kümeleri kimyevî bir su-

rette ateşten masun bir hale sokulmuşlardır!

Bu tedbirin her vakit müsmir olabilmesi için muayyen zamanlarda kimyevî unsuların tazelenmesi icab eder. Bu müddetler üç ay olarak tesbit edilmiştir. Bundan maada her apartmanda «asid karbonik köpüğü» pompası bulundurulması mecburidir...

Bu alet otomatik bir surette asid karbonik köpüğü istihsal etmektedir. Bu köpük ateşin üzerine sevkedildikte ateş derhal söndürmek hassasına maliktir. Bu usul yeni olmakla beraber çok müessirdir. Avrupa itfaiyelerinde son zamanlarda pompa arabalarına «mutlaka bir «asid karbonik köpüğü» mekanizması takılmaktadır.

Hamburg limanı ve civarında bulunan modern inşaat o suretle yapılmıştır ki beton duvar ve cephelerin iç tarafları boşluk bırakılmış, buralara borular yerleştirilmiştir. Bu borular ve muslukların ana musluklarla irtibatları vardır. İcabı halinde betonun iç taraflarına her taraftan sular fıskırtılmaktadır.

Hamburgun iç tarafını teskil eden Altonada Amerikada, Nevyorkta tatbik edilegelmekte olan yangına doğru mütevecirih musluklar ve borular sistemi çok kullanılmaktadır.

Hamburg şehri ayrıca «Red arrow» sistemine de tâbi bulunmaktadır. Yangın vukuunda kırmızı hat üzerinde her yirmi metrede bir kırmızı ampul yanar. Bu ampuller yanınca o hat üzerindeki bütün mürür ve ubur durur. İtfaiye rahat rahat işine gider ve büyük bir kolaylıkla işini görür.

Liverpool

Liverpool şehri yangına karşı en şayanı dikkat surette korunan şehirlerden biridir.

Limanda her vakit, her dakika faaliyete geçmeğe hazır bulunan yirmi üç motor bulunmaktadır. Motorlar hep bahriye efradı tarafından idare edilmektedir. Liverpool'da kara itfaiyesinin efrad miktarı azdır.

Liverpoolda yangınlar çok dikkate değer bir surette fişeklerle ihbar edilmektedir. Fişekler atılır atılmaz, itfaiye teşkilâtı harekete geçer...

Yangın mühim olduğu takdirde bahriye itfaiyesi de hemen yardıma gelir...

Berlin ve Paris

Berlinin bazı kısımlarında ateşten korunma tedbirleri yeni yeni alınmaktadır. Berlin adeta yeni baştan imar edilmek-

MİLLİ REASÜRANS TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

Şirketimizin 1938 senesi alelade hissedarlar umumî heyeti aşağıda yazılı maddeler hakkında görüşmek ve karar vermek üzere 29 Mart 939 tarihine müsadif Çarşamba günü saat on birde Ankarada Türkiye İş Bankası Umum Müdürlüğü binasında toplanacaktır. Şirket esas mukavelenamesi mucibince umumî heyete iştirak edecek olan hissedarların hâmil buldukları hisse senedlerini veya bunu müsbit vesikaları toplatıdan bir hafta evvel Ankarada Türkiye İş Bankasına veya İstanbulda Türkiye hanında şirket muamele merkezine tevdi ederek mukabilinde dühuliyet kartları almaları lâzımdır. Hissedarların muayyen saat ve gününde Ankarada bulunmaları ilân olunur.

Görüşülecek maddeler:

- 1 — İdare meclisi raporunun okunması,
- 2 — Bilanço ve kâr ve zarar hesabının okunması,
- 3 — Murakıblar raporunun okunması,
- 4 — Yukarıdaki maddelerde yazılı evrak ve vesikaların okunmasını müteakib bu hususta ve temettüün tevzi hakkında müzakere terasile karar ittihazi ve idare meclisi azasile murakıbların ve müdürler heyetinin ibrası,
- 5 — Şirket esas mukavelenamesinin 24 üncü maddesi müteakib idare meclisi azasından idare meclisi azasının yerine yenilerinin seçilmesi,
- 6 — Murakıbların seçilmesi,
- 7 — Ticaret kanununun 323 ve 324 üncü maddelerine tevfiқан idare meclisi azasının gerek kendi namlarına, gerek başka şirketlerin idare meclisi azası veya müdürü sıfatile şirketimize muamele yapabilmelerine müsaade verilmesi,
- 8 — İdare meclisi ile murakıbların 1939 senesi hakkı huzur ve tahsisatının tesbiti.

tedir. İmar usulü mucibince inşaat o rasını yangından masun bulduracak tesisat mecburî şekilde vücutte getirilmektedir. Burada da Hamburgdaki mükemmel usuller tatbik edilmeğe başlanmıştır.

Parisin itfaiye aletleri çok modernidir. Paris itfaiye kumandan ve efradı da işlerinde çok mahirdirler... Paris, yangından korunma hususunda Hamburgdan sonra gelmektedir.

Romaya gelince: Yangından en az korkusu bulunan bu güzel şehrin itfaiye teşkilâtı çok modern ve muntazamdır. Romada dahi Red arrow işaret usulü tatbik edilmektedir.

O. Tuğrul

Hayatım: Operet san'atkârı Naşid

(Başarafa 8 inci sayfada)

luyordum. İlk oyunumu oynıyacakım ama, demek ismin burada işe yaramıyor, diye düşündüm.

Halbuki tiyatro ağız ağıza doluymuş. Tuluat tiyatrolarında gürültüye, ışığa, naraya, paradiden savrulana cakalı fer-yadlara alıştığım için burada da aynı şeyi bekliyordum. Suflör Hulusiyi gönderdim; döndüğü zaman:

— Ne diyorsun dışarda oturacak yer yok!

Dedi. Rahat bir nefes aldım. Bambaşka bir halk karşısında idim. Burada, isimle, şöretimle değil, san'atımla oynamak mecburiyetindeydim.

Tiyatroyu Rum, Ermeni, Yahudi, her sınıf, bilhassa Benliyanı tutmuş olan halk doldurmuştu, oynadık. Ben Benliyan gibi hüdaiy nabit yetişmiş bir artist değildim. Mızıkada çalışmış, operetin kucağında büyümüşüm. Müzik yabancıum değildi.

Perde kapandığı zaman, halkın alkışları kendime geldim. İki defa açılan perdeye beni ittiler. Halkı selâmladım.

Kuliste Rozali, heyecanla elimi sıktı: — Benim küçük Benliyanım!

Diyerek takdirlerini izhar etti.

İkinci oyun olarak (Köse Kâhyayı) çıkardık. Üçüncü temsil (Çardaş) tı. Çardaşta Boni rolünü oynadım. Cemal Sahir de bu operete iştirak etti. Ömer Aydın, Rozali başrollerde idiler.

(Çardaş) tam manasile alafrağa bir operetti. Fakat tereddüdsüz oynamağı kabul ettim. O gün oyundan evvel istirahat salonunda müşteriler, küme küme oturmuşlar, münakaşa ediyorlardı. Çobanyan aksestivar.. girip çıkarken konuşulanlara kulak mısafiri olmuş. benim için diyorlarmış ki:

— Haydi Leblebiciyi, Köse Kâhyayı oynadı. Çardaşın içinden nasıl çıkacak, alafrağa rolde nasıl oynıyacak?..

Çobanyan bunları bana yetiştirince biraz kuvvei maneviyemi kaybeder gibi oldumsa da çabuk kendimi topladım. Allahın inayetiyle Çardaş da uçurverdik! Bütün bu rolleri benden evvel oynayan Benliyanın ancak benim yarım derecesinde muvaffakiyet gösterdiğini en yakın arkadaşları itiraf ettiler.

Leblebicinin hasılatı 300 lira, Çardaşın daha fazla idi. (Çardaş) ı üstad Hüstyın Rahminin Mürebbiye isimli eseri takib etti, bunu (Aşçıbaşı Tosun ağa) isimle Benliyan şarkili olarak oynamış. Bunu çıkardıktan sonra heyet sermayedarlar arasında çıkan manasız bir ihtilâf yüzünden dağılıverdi. Halbuki halk çok rağbet ediyordu. Halbuki dağılmasaydı, belki bir daha tulûata da pek dönececektim. Opereti çok benimsemiştim.

Operette bana merhum Ömer Aydınım çok yardımcı oldu. En olgun zamanında kaybettığımız bu bahtsız san'atkâr memleketin yetiştirdiği güzide bir artistti. Ermenice Çardaş oynıyacak kadar kabiliyetli bir san'atkâr, yeri doldurulmıyacak bir operetçidir. Her rolde muvaffak olurdu.

Onunla beraber ilk defa (Arşın Malalan) ı oynamıştım. Asgar rolünü o, Veliyi de ben yapıyorduk. Onunla operet oynamak başka bir zevkti.

(Arşın Mal alan) opereti İstanbulla mütareke senlerinde gelen bir Azeri operetin yadikârıdır, bunlar başlıca Ağa Seyfeddin, Hüseyin Kasımoğ, Paşa Mehmed, Muhsin, Eşref, İbrahim, Arsen Veradan müteşekkil derli toplu bir heyet halinde İstanbul gelmişler, Millet tiyatrosunu icaria tutarak Meşhed İbad, Arşın Malalan, Leylâ ile Mecnun, Gâvei Ahenger gibi Kafkas operetlerini oynamışlardı.

(Arkası var)

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Ziraat: Tavuk gübresi

(Başarafa 8 inci sayfada)

derinlikte açılmış olmalı, bu çkurun toprağı da icabına göre hasıllanıp dikime elverişli bir hale getirilmiş bulunmalıdır. Gelişi güzel açılan bir çukura diki-lecek fidanın atışı hiçbir zaman garanti edilemez.

2 — Dikeceğiniz fidanın kökü saçaklı, dalları pişkin, yaşı da mümkün mertebeye genç olmalıdır. Kökü iyi olmyan, dalları zayıf büyümüş ve hele uzun zaman açıkta kalmış bir fidanın tutması talihe bağlıdır. Tutsa bile böylesinden hayır beklenemez.

3 — Her yeni fidan, dikimden önce hem kökünden, hem dallarından budanmalıdır: Kökün ortasındaki kazık üçte iki nisbetinde kesildikten başka diğer saçaklı kısımlar da yarı yarıya uçlarından alınmalıdır. Bunun igib dallar da, - kökün kuvvetine göre - ya tamamen kesilmeli, yahut ta yarı boylarından kısaltılmalıdır (kesiklerin pürüzsüz olması mühimdir). Birçok kimselerin yapmaya kıyamadıkları bu budama bir fidanın tutması için en lüzumlu ameliyedir.

4 — Fidanları dikmekden önce (İnek tersinin sulandırılması ile meydana gelen ve içine biraz külle biraz kurum katılan) bir bulamaca batırılmalıdır. Bu bu-

lamaç fidanların tutması için çok faydalıdır.

5 — Fidanları ne pek derin, ne pek yukarı dikmeli, boğazının tam toprak hizasında kalmasına, bilhassa dikimi müteakib köklerinin toprakla iyice sıkıştırılmasına dikkat etmelidir. Bu esnada bir miktar su verilmesi kökün toprakla temasını daha ziyade temin edeceğinden bu şarta riayet edenler işi daha sağlama bağlamış olurlar.

6 — Fidanların sonraki sallantılar yüzünden tutmadığı çok görülmüştür. Onun için rüzgârlara karşı koyacak küçük bir hereği de fidanın yarı başında sokmayı unutmamalıdır. Genç fidanın, yerine yerleşinceye kadar kendini tutacak bir yardımcıya ihtiyacı vardır.

7 — Ağustos geçmedikçe fidana tuttu gözile bakılamaz. Sürüp yeşerdiğine aldanmıyarak o günleri geçirinceye kadar arasına sulamayı ihmal etmemelidir, Çünkü bu yeşillenmenin, dallarda mevcut sudan ileri gelmiş olması da muhtemeldir.

8 — Fidan dikmekten maksad, onu bir gün ağaç olmuş görmek arzusu olduğuna göre, emeklerinin boşa gitmesini istemiyenler bu şartları da peşinen yerine getirmeyi bilmelidirler.

Tarımın

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Mikdarı ve cinsi	Tahmin bedeli Lira Kuruş	İlk teminatı Lira Kuruş
«14384» on dört bin üç yüz seksen dört kilo fanilâ yün ipliği.	38836 80	2912 76

1 — Tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı «14384» on dört bin üç yüz seksen dört kilo fanilâ yün ipliği 9/Mart/939 Perşembe günü saat 15 de İstanbul Gedikpaşadaki Jandarma Satınalma Komisyonunda kapalı zarf eksiltmesiyle satın alınacaktır.

2 — Şartname ve nümune her gün adı geçen komisyonda görülebilir veya «194» kuruş bedel mukabili alınırlabilir.

3 — 2490 sayılı kanun şartlarını haiz isteklilerin usulüne göre tanzim edecekleri kapalı zarf teklifi mektublarını ihale günü saat 14 de kadar makbuz karşılığı olarak komisyonla vermeleri. «989».

Tabib Alınacaktır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Ankara, Kırıkkale ve Küçükyozgatta istihdam edilmek üzere üç tabib alınacaktır. İsteklilerin şartları öğrenmek üzere şifahen veya istida ile Umum Müdürlüğe müracaatları. (1280)

MODERN ADABI MUAŞERET

Askere, Talebeye, Memura, Kadına, Erkeğe, günün en lüzumlu kitabı 1939 senesi muâşeret adabının tekâmülüne göre yazılmıştır.

Yazan: SÜHEYLÂ MUZAFFER

Cildsiz 50, Cildli 75 kuruş.

Satış yeri: İNKİLÂB KİTABEVİ İstanbul

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Mikdarı ve cinsi	Tahmin bedeli Lira Ku.	İlk teminatı Lira Ku.
Altı yüz kilo burgulu tel çivi	750 00	58 25

1 — Tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı «600» altı yüz kilo burgulu tel çivi 13/Mart/939 Pazartesi saat 15 de İstanbulda Gedikpaşadaki Jandarma Satınalma Komisyonunca açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — Nümune ve şartname her gün adı geçen komisyonunda görülebilir. Veya bedelsiz alınırlabilir.

3 — 2490 sayılı kanun şartlarını haiz isteklilerin ilk teminatları ile yazılı gün ve saatte komisyonla gelmeleri. «1243».

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çataleşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize ziddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmaz. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

HASAN KUVVET ŞURUBU

terkibinde İYOD TANEN, glisero FOSFAT

Vardır. Vücudun zayıf kısımlarına, kansızlığa, vereme istidadı olanlara, Sinir zayıflığına, genç kızlara, sıraca kemik hastalıklarına müptelâ teverrûme müstaid çocuklara hastalıkların nekahetlerinde yarar ve şifa verir, kanı arttırır, iştihâ verir.

SEKSÜLİN

Ademi iktidar
Bel gevşekliği
Dermansızlık
Vücut ve Dimağ
Yorgunluklarına karşı
en emin ve müessir ilâçdır

Kutusu 200 Kuruş

BEŞİR KEMAL - MAHMUD CEVAD
ECZANESİ Sirkeci - İstanbul

İYİ BİR HAZIM,

Rahat Bir Uyku Temin Eder.

Her yemekten sonra alınacak 2 - 3 tane

P E R T E V

KARBONAT KOMPRİMESİ

Her türlü hazımsızlığı ve mide ekşiliğini giderir. Pertev Karbonat Komprimesini her eczanede arayınız.

Sütçüler Aleminde Bir Hadise...

Miele SÜT MAKİNELERİ

1939 modelleri gelmiştir
Dünyanın en sağlam ve en ucuz,

MIELE
SÜT MAKİNELERİDİR.

Paslanmaz, lekelenmez ve bozulmaz.
Yedek aksamı daima mevcuttur.
Anadoluda acenta aranmaktadır.

Taşra Satış yerleri:

Konyada Kaşıkçı Necati, Erzurumda
Neş'et Çolakoğlu

TÜRKİYE UMUM VEKİLİ: İstanbulda Tahtakale caddesi No. 51 JAK DEKALO

Üniversite Rektörlüğünden

Hukuk Fakültesi ceza hukuku doçentliği açıktır. Talimatnamesi mucibince 5 Mayıs 939 Cuma günü imtihanlar başlıyacaktır. İsteklilerin Nisan sonuna kadar Fakülte Dekanlığına baş vurmaları. (1477)

GÜZELLİĞİNİZ İÇİN

KREM BALSAMIN KANZUK

Bütün dünyaca takdir edilmiş sıhhi güzellik kremleridir. Gecce için yağlı, gündüz için yağsız ve halis acıbadem çeşidleri hususi vazo ve tüplerde satılır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	"
Üçüncü	sahife	200	"
Dördüncü	sahife	100	"
İç sahifeler		60	"
Son sahife		40	"

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

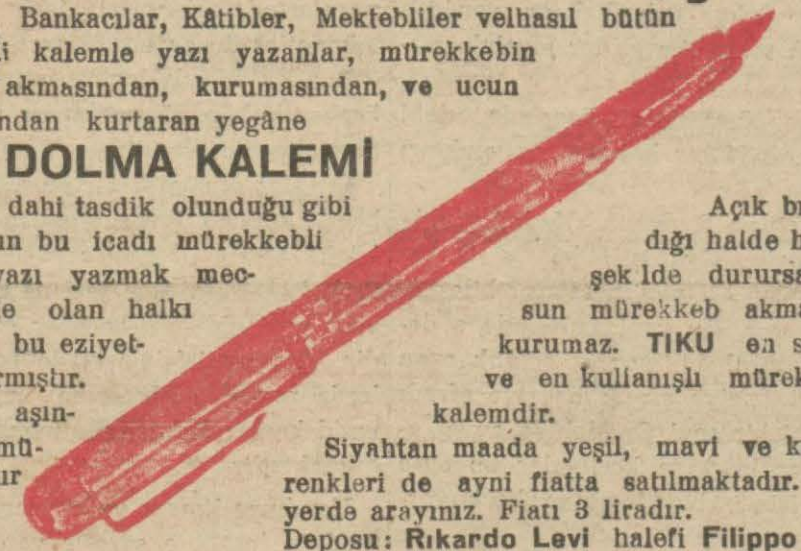
İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

KURTULUŞ

Doktorlar, Bankacılar, Kâtibler, Mektebliiler velhasıl bütün mürekkepli kalemle yazı yazanlar, mürekkebin ceplerine akmasından, kurumasından, ve ucun bozulmasından kurtaran yegâne

TIKU DOLMA KALEMİ

Avrupada dahi tasdik olunduğu gibi Almanyanın bu icadı mürekkebli kalemle yazı yazmak mecburiyetinde olan halkı hakikaten bu eziyetten kurtarmıştır. TIKU ucu aşınmaz, bol mürekkebi alır kuvvetli basılırsa 3-4 kopya çıkarılabilir.

Açık bırakıldığı halde her ne şekilde durursa dursun mürekkebi akamaz ve kurumaz. TIKU en sağtan ve en kullanışlı mürekkebli kalemdir.

Siyahtan maada yeşil, mavi ve kırmızı renkleri de aynı fiatta satılmaktadır. Her yerde arayınız. Fiyatı 3 liradır. Deposu: Rikardo Levi halefi Filippo Levi, Havuzlu han No. 1, İstanbul.

Taklitlerinden sakınınız. Kırmızı halka üzerinde TIKU

Markaya dikkat ediniz. Taşraya posta ile gönderilir.

Siparişlerin bedeli olan 3 lira evvelden gönderilmelidir

SÜMERBANK

Birleşik Pamuk ipliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesinden:

Pamuk ipliği Satışı:

Kayseri Bez Fabrikası malı	12 No. Paketi	415	Kuruş
Nazilli Basma Fabrikası "	16 "	480	"
Ereğli Bez Fabrikası "	24 "	580	"
Ereğli Bez Fabrikası "	24 "	580	"
Yalnız Ereğli Bez Fabrikasında:			
10 Balyalık siparişler için	" "	575	"
15 "	" "	570	"
25 "	" "	565	"
50 "	" "	560	"

Fiatlarla fabrikada teslim şartıyla satılmaktadır.

İplik müstehliklerinin yukarı yazılı fabrikalara gönderecekleri bedelleri mukabilinde ihtiyaçları nisbetinde iplik siparişi verecekleri ve 24 numaradan ince ve muhtelif maksatlara yarayabilecek pamuk ipliği müstehliklerinin de ihtiyaçlarını yine aynı şartlarla yalnız Ereğli Fabrikasına sipariş edebilecekleri ilân olunur.

CİLDİNE KIYMAYAN

POKER

Traş Bıçağını
KULLANIR.

Her Yerde POKER Traş Bıçaklarını Arayınız.

HAYAT; HEYECAN ve NEŞ'E İLE KAİMDİR.

Doktorlarımız Tasdik Ederler ki Hastalıklarımızın Çoğu Ruhîdir

Zâftan, cesaretsizlikten, korkudan, melânkoliden, ümitsizlikten. Menşei ise kansızlığın meydana getirdiği durgunluk dediğimiz heyecansızlık ve neş'esizliktir. Bugün hastaneleri boşaltacak yegâne ilâç da budur. Heyecan ve neşe.

Bir hastaneye gidiniz, hastaların elemelerini, endişelerini, güler bir yüz ve itimadla kaldırmış, yani durgun ve yorgun kanlarını harekete getiriniz; derhal yataklarından kalkarlar, evlerine koşarlar. İşte insan makinesine maddî ve manevî bu kudretleri vermek hayati saadetlerle geçirmek, her teşebbüs ve azimde muvaffak olmak demektir. Bu da mevsim değiştirmelerinde kanın kırmızı yuvarlacıklarını tazeleyip çoğaltmak ve tabii bir şekilde harekete getirmekle olur.

FOSFARSOL

Şu yüksek kudreti sizlere ancak Fosfarsol, kan, kuvvet, iştah şurubu temin eder. Fosfarsol; tatlı bir iştah verir. Kani, kuvveti çoğaltır. Zekâ ve hafıza parlatır. Görmek, koklamak, işitmek hassalarını arttırır. Sinir ve adalevi sağlamlaştırarak uykusuzluğu ve fena düşünceleri giderir. Mide ve barsağı tenbih ederek, muannid inkıbazları geçirir. Bel gevşekliği ve ademi iktidarda büyük rol oynar. Velhasıl, insan makinesine lâzım olan bütün kalori ve enerjiyi vererek, hayatı neşe ve heyecan içinde yaşatır.

FOSFARSOL'u diğer mukavvi ilâçlardan ayıran başlıca hassa: Devamlı bir surette kan, kuvvet ve iştihâ temin etmesi ve ilk kullananlarda bile azami bir hafta içinde tesirini göstermesidir. Yüce Sağlık Vekâletimizin resmî müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

ROMATİZMA
LUMBAGO
SIYATİK

AKBA BEL

ve BÜTÜN AĞRILARA KARŞI

SILKO

kullanınız
ÇABUK ŞIFAYI BULURSUNUZ

MEMURİN VE ZABITANA
AYDA 3 LİRA TAKSİTLE
SİRKECI, NAKLİYAT ANBARLARI
SIRASINDA LİMAN HANI İTTİFALINDE
YELKENCI HAN NEŞ

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete ve SON POSTA'nın Ankara bayiidir. Under-vud makinelerinin de acentasıdır.

Diş Tabibi Ratip Türkoğlu

Sirkeci: Viyana oteli sırası. No. 26, Kat 1 de hergün öğleden sonra saat 14 den 20 ye kadar hastalarını kabul eder.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL